اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

سه شنبه • ۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲ رمضان ۱۴۴۵ • ۲ آوریل ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۲۷۶ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

بومی سازی فناوری‌های جدید در زنجیره آلومینیوم

محمد رضا موثقی نیا گفت: تکنولوژی ساخت این واحد، بومی و برای نخستین بار است که در کشور اجرا و راه اندازی می‌شود. افتتاح فاز نخست واحد فیلتراسیون گِل قرمز شرکت آلومینای ایران (جاجرم)، دستاورد دیگر فناوری در زنجیره آلومینیوم به شمار می‌آید. در این طرح ۶۰۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری صورت گرفته است.

۲

رشد بخش نفت و گاز سال گذشته به بالای ۲۰ درصد رسید

جواد اوجی درباره موضوع استفاده از توان و مشارکت مردم افزود: بالاترین بخش مشارکت مردمی در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی امروز متعلق به صنعت پتروشیمی است؛ بیش از ۵۰ میلیون نفر سهامدار شرکت‌های پتروشیمی هستند که انواع محصول پتروشیمی در گریدهای مختلف را تولید می‌کنند.

۷

«روزگارمعدن» تاثیر معدنکاری بر بیابان‌زایی را بررسی کرد:

مرثیه‌ای برای آب و خاک

۳

یادداشت‌ها

راهکاری جز تقویت بخش خصوصی نداریم

۲

آموزش‌های معدنی و چالش‌های آن

۳

قوانین متضاد سد راه تولید

۴

دستاوردهای فولاد مبارکه در سالی که گذشت

۶

تصور جهان بدون‌نفت

۷

تشنه رشد؛ کشته دستور

۸

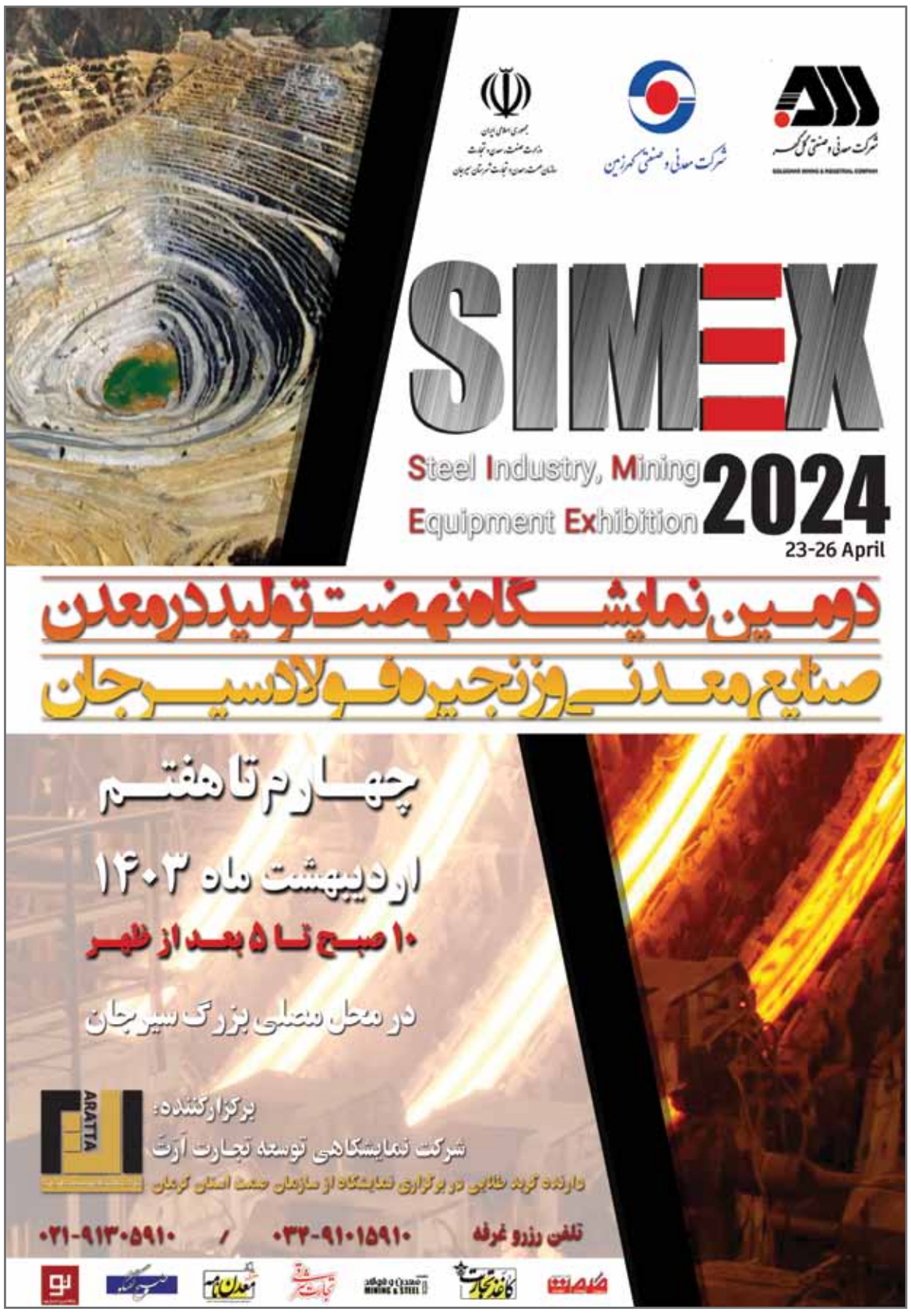
تیترهای روز

فولادسازی، قربانی توسعه اشتباه

۴

آغاز افت تولید گاز پارس جنوبی از ۱۴۰۴

۷

طرح: مهدی کاوه ای

روزگار معدن
سه شنبه
•۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

یادداشت

راهکاری جز تقویت بخش خصوصی نداریم

سید احمد مشکانی
عضو هیات‌مدیره انجمن مس ایران

در تمام دنیا بزرگ‌ترین شرکت‌ها یا شرکت‌های خصوصی هستند یا سهامداران خصوصی دارند؛ از جمله شرکت‌های بزرگی مانند اپل، مایکروسافت، تسلا و... که بزرگ‌ترین شرکت‌های خصوصی دنیا هستند. این موضوع نشان می‌دهد که ما با دو نقش اصلی نظارتی و اجرایی مواجه هستیم.

در سال‌های گذشته دولت‌ها نقش نظارتی و اجرایی داشتند؛ اما نتیجه آن شد که اگر بخش اجرایی به دست دولت باشد سرعت توسعه کم می‌شود. این موضوع سبب شکل‌گیری شرکت‌های خصوصی شد. دولت نیز مشاهده کرد شرکت‌های خصوصی چابک‌تر هستند. به همین دلیل برخی پروژه‌ها به بخش خصوصی واگذار شد. در نهایت بخش خصوصی به اندازه‌ای پیشرفت کرد که توانست وارد پروژه‌های برون‌مرزی شود. در واقع شرکت‌های بخش خصوصی با ورود به کشورهای دیگر و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مختلف موفق به ارزآوری برای کشور خود و همچنین سوددهی بیشتر برای کشورشان شدند.در کشور ما نیز بارها شعار سبک شدن دولت و قوی شدن بخش خصوصی مطرح شده است. این شعار بسیار خوب است، اما هنوز اجرایی نشده است. شاید مشکل اصلی آن است که بخش خصوصی تقویت نمی‌شود. در برهه‌ای برای تقویت این بخش تسهیلاتی از سوی بانک‌ها ارائه شد، اما امروز برای همان تسهیلات برخی شرکت‌ها در گرو بانک‌ها هستند. این موضوع نشان می‌دهد که ارائه این تسهیلات نیز هدفمند نبوده است.متاسفانه در بخش معدن نیز در چند سال اخیر می‌توان گفت به دنبال زدن تیشه بر ریشه بخش خصوصی هستند. در بخش معدن مواردی همچون حقوق دولتی، عوارض صادراتی، ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، خروج منابع انسانی قوی، تورم و... باعث شده تا شرکت‌های خصوصی افول کنند. به همین دلیل بخش خصوصی در جایگاه اصلی خود قرار نگرفته است. در مقابل نیز دولت خود در امور اجرایی ورود کرده است و پروژه‌هایی با سوددهی بالا را به دست می‌گیرد و نظارتی هم بر کار خود ندارد، اما پروژه‌هایی با منفعت کمتر را به بخش خصوصی می‌دهد و نظارتی سختگیرانه بر آن دارد. با چنین نگاهی نمی‌توان انتظار توسعه پایدار را داشت.برای آنکه بخش خصوصی بتواند در توسعه پایدار نقش‌آفرین باشد باید استراتژی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت ارائه شود. شرکت‌های خصوصی باید براساس این استراتژی برنامه‌های خود را به‌روز کنند. از سوی دیگر باید نرخ تورم ثابت باشد و در کنار آن دولت ناظری قوی بر اجرای امور و فعالیت‌ها باشد. با چنین استراتژی‌ای می‌توان شاهد توسعه بود. بخش خصوصی برخلاف دولت جناحی نیست و می‌تواند نخبگان را جذب کند. این موضوع خود در توسعه بخش معدن و حتی کاهش هزینه‌های دولت نیز موثر است؛ زیرا زمانی که نیروی انسانی دولت به میزان حداکثری می‌رسد، هم منابع انسانی ضعیف می‌شود و هم هزینه‌های دولت افزایش پیدا می‌کند. به همین دلیل می‌توان گفت امروز راهکاری جز تقویت بخش خصوصی وجود ندارد و باید به سمت تقویت این بخش حرکت کرد.

موج خبر

سایه رکود بر بازار سنگ‌آهن چین

کاهش تقاضا برای محصولات فولادی در چین درپی کسادی بازار املاک این کشور سبب افت چشمگیر قیمت سنگ آهن در آخرین روزهای مارس ۲۰۲۴ شد. به اعتقاد فولادسازان چینی بهبود یافتن وضعیت بازارهای داخلی در آوریل نیز دور از انتظار خواهد بود.

روند نزولی قیمت سنگ از اواسط مارس ۲۰۲۴ در چین تغییر کرد تا بهای این محصول وارد فاز صعودی شود. ولی این روند صعودی ادامه نیافت و ریزش قیمت‌ها بار دیگر بازار سنگ آهن چین را در اواخر مارس فرا گرفت. روز چهارشنبه ۲۷ مارس مصادف با هشتم فروردین قرارداد سنگ آهن در بورس کالا دالیان با موعد تحویل در ماه می با ۳.۵ درصد افت قیمت نسبت به روز قبل یعنی سه شنبه ۲۶ مارس منعقد شد.

مصرف کم‌تر از حد انتظار محصولات فولاد و به تبع کاهش تقاضا برای مواد اولیه دلیل اصلی افت قیمت سنگ آهن در چین عنوان می‌شود.

با این وجود ریزش قیمت سنگ آهن و کاهش مصرف محصولات فولادی در بازار داخلی سبب نگرانی فعالان این بازار شده است چراکه فصل افزایش تقاضا برای فولاد در بازار داخلی چین به نیمه خود رسیده و هنوز شرایط رکودی پابرجاست. به گفته یک تحلیل‌گر ارشد آهن در شانگهای اگرچه تقاضا برای محصولات فولادی در اوایل مارس افزایش نسبی یافت ولی همچنان تقاضا پایین‌تر از سطوح مشاهده شده در مدت مشابه سال گذشته است، برای نمونه مصرف میلگرد پس از تعطیلات سال نو چینی طی ۱۴ تا ۲۰ مارس به سطح ۲.۴۶ میلیون تن در هفته رسید، در مقابل این میزان در مدت مشابه در سال ۲۰۲۴ بیش از ۳.۱ میلیون تن در هفته بود. به اعتقاد این تحلیل‌گر افزایش تقاضا برای فولاد در هفته‌های آتی نیز دور از انتظار خواهد بود.کسادی بازار املاک چین عامل اصلی کاهش تقاضا برای محصولات فولادی در سال ۲۰۲۴ به حساب می‌آید. از سوی دیگر پکن هزینه‌های دولت محلی را برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری محدود کرده است تا بار بدهی خود را مدیریت کند و به دنبال این موضوع عملکرد صنایع زیرساختی به طور قابل توجهی در سال جاری کاهش یافته است. در مقابل صنایع زیرساختی در چین از مشتریان اصلی محصولات فولادی در این کشور به شمار می‌روند. بر اساس گفته مدیر یکی از شرکت‌های فولادی، محصولات فولادی به دلیل تأخیر در پیشرفت ساخت و ساز پروژه‌های محلی حفاظت از آب ناشی از کمبود بودجه، فروش ضعیفی را تجربه کردند. فولاد سازان نیز به دنبال ضرر و زیان متحمل شده از میزان تولید خود کاستند. مطابق گفته‌های این مدیر شرکت فولادسازی، حدود ۲۳ درصد از ۲۴۷ فولادساز چینی در مارس در مقایسه با سال گذشته حوالی ۵۹ درصد کاهش تولید داشتند و پیش‌بینی می‌شود کاهش تولید فولاد و مصرف سنگ آهن در آوریل نیز به همین منوال ادامه یابد.

موثقی نیا خبر داد؛

بومی سازی فناوری‌های جدید در زنجیره آلومینیوم

رئیس هیأت عامل ایمیدرو درباره فناوری‌های جدید در زنجیره آلومینیوم اظهار داشت: نخستین طرح تولید هیدرات‌های ویژه در ایران و خاورمیانه با سرمایه گذاری هزار میلیارد ریالی و اشتغال ۱۱۰ نفری وارد مدار تولید شده است.

محمد رضا موثقی نیا گفت: تکنولوژی ساخت این واحد، بومی و برای نخستین بار است که در کشور اجرا و راه اندازی می‌شود. افتتاح فاز نخست واحد فیلتراسیون گِل قرمز شرکت آلومینای ایران (جاجرم)، دستاورد دیگر فناوری در زنجیره آلومینیوم به شمار می‌آید. در این طرح ۶۰۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری صورت گرفته است.

وی اظهار کرد: در بخش معدن نیز عملیات اجرایی کارخانه‌های "فلوتاسیون مس-طلا" شادان و نیز "فرآوری طلا" خونیک در استان خراسان جنوبی آغاز شد.

موثقی نیا افزود: در زنجیره مس نیز استخراج پیش باطله برداری از معدن سریدون در سرچشمه شهرستان رفسنجان شروع شد.این معدن با ذخیره یک میلیارد تنی ماده معدنی مس، ۱۰ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری خواهد داشت و برای بیش از ۴۰۰ نفر اشتغال ایجاد می‌کند. مدت بهره برداری از معدن سریدون ۲۵ سال خواهد بود. همچنین جانجا؛ معدن جدیدی که در جنوب شرقی ایران و در استان سیستان و بلوچستان واقع شده است در سال‌های آتی، گرمابخش توسعه صنعت مس خواهد شد. این معدن اکنون مراحل اولیه معدنکاری را پشت سر می‌گذارد و سبب ساز توسعه و تحول در منطقه می‌شود.رئیس هیأت عامل ایمیدرو به اهمیت توسعه زنجیره مس اشاره کرد و گفت: در این حوزه شرکت توسعه زنجیره مس در آستانه رونمایی قرار دارد. این شرکت قرار است نقش آفرینی برجسته‌ای در بخش‌های بالادستی و پایین دستی صنعت مس داشته باشد. موضوع فوق با توجه به مصرف روزافزون فلز سرخ و اهمیت آن در صنایع پیشرفته و هوشمند، اهمیت دوچندانی می‌یابد.

موثقی نیا درباره عملکرد بخش اکتشاف گفت: از ابتدای سال تا پایان بهمن ماه بیش از ۵۱۶ هزار متر حفاری اکتشافی صورت گرفته که این رقم ۱۳ درصد بیش از برنامه پیش بینی شده بوده است.وی ادامه داد: در بخش حفاری اکتشافات نیز با هدف رفع کمبود نیروی ماهر در این حوزه، برگزاری نخستین دوره آموزش رایگان حفاری مغزه گیری اکتشافی برای توسعه معدن زغال سنگ وهبنان (استان کرمان)، از دیگر فعالیت‌ها و اقدامات این سازمان به شمار می‌آید.موثقی نیا اظهار داشت: برگزاری چهارمین جشنواره اینومایز (ایده‌های ارزش آفرین معدن و صنایع معدنی)، نخستین نمایشگاه بین‌المللی گوهرسنگ ها، ماشین آلات و تجهیزات وابسته، نخستین دوره مسابقات ملی گوهرتراشی از جمله اقداماتی بود که در حوزه گوهرسنگ ها برگزار شد.

استاندار یزد:

در مورد فعالیت معدن دره زرشک تصمیم قانونی میگیریم

گروه خبر

استاندار یزد اظهار کرد: تصمیم نهایی در مورد فعالیت معدن مس دره زرشک را کاملاً فنی، قانونی و با لحاظ ملاحظات زیست محیطی و اجتماعی با رعایت حقوق مردم منطقه اخذ خواهیم کرد.

«مهران فاطمی» شامگاه شنبه یازدهم فرودین ماه در نشست با فعالان و اهالی رسانه شهرستان تفت که با حضور جمعی از مسئولان استان برگزار شد، ضمن آروزی قبولی طاعات و عبادات آنها و نیز تبریک سال جدید، ابراز امیدواری کرد که امسال، سال «احسن الحال» برای مردم کشورمان به ویژه مردم شهرستان تفت باشد.

وی با بیان این که گزارش‌هایی از دستگاه‌های نظارتی در مورد وضعیت شهرستان دریافت می‌کنیم، گفت: با این حال قطعاً رسانه‌ها به دلیل قرار گرفتن در متن جامعه، گاهاً از دیدگاه‌های بهتر در مسائل شهرستان نسبت به مدیران برخوردارند لذا امیدواریم رسانه‌های شهرستان با انتقال نقائص و کاستی‌ها به مسئولان استان، اقدامات صورت گرفته برای رفع آنها را به اطلاع مردم برسانند.

وی با اشاره به نکات مطرح شده از سوی اهالی رسانه شهرستان، گفت: رفع مشکل کم آبی شهرستان و استان در قالب اقدامات بلند مدت از طریق ایجاد خط جدید انتقال آب دنبال می‌شود ولی یکسری اقدامات کوتاه مدت نیز در دست اقدام است که امیدواریم از طریق آنها در کوتاه مدت بتوانیم تنش‌های آبی تفت را مرتفع سازیم.

فاطمی در رابطه با موضوع سرویس مدارس روستایی نیز گفت: با وجود این که اعتبارات آموزش و پرورش به صورت ملی است و استان تنها در قالب اعتبارات نوسازی مدارس در این زمینه می‌تواند کمک کند لذا موضوع سرویس مدارس روستایی را در سال ۱۴۰۳ در قالب اعتبارات نوسازی مدارس خواهیم دید.

استاندار ضمن این که از فرماندار تفت خواست موضوع آب وقف آباد را پیگیری کند، در رابطه با معدن مس علی آباد نیز گفت: در موضوع فعال‌سازی معادن از راهبردهای نظام و رهبری مبنی بر جایگزینی معادن به جای نفت پیروی خواهیم کرد ولی در عین حال ملاحظات زیست محیطی و ملاحظات اجتماعی را مد نظر خواهیم داشت.

وی ادامه داد: قبلاً مطالعاتی در خصوص این معدن صورت گرفته بود ولی با اما و اگرهایی همراه بود و متاسفانه مشاور طرح نیز علی‌رغم پیگیری‌های استان در این باره پاسخگو نبود لذا شرکت مس موظف شده با توجه به مسئله‌ای که در مورد تاثیر فعالیت معدن بر حوزه آبریز مطرح بود، مطالعات جدیدی را براساس شرح خدمات وزارت نیرو انجام دهد و از مشاور مورد تایید وزارت نیرو بهره بگیرد.

فاطمی با بیان این که در رابطه با ملاحظات زیست محیطی نیز محیط زیست موظف به بررسی و تصمیم گیری در این زمینه شده است، گفت: در مورد فعالیت معدن مس دره زرشک کاملاً فنی و مطابق با قانون و با رعایت حقوق مردم منطقه تصمیم نهایی اخذ خواهد شد.

وی ضمن تسلیت حوادث اخیر ناشی از سیل در تفرجگاه دره گاهان تفت، گفت: مجموعه‌های تفرجگاهی شهرستان مانند دره گاهان و پیست سخوید نیازمند ساماندهی هستند و استان نیز حمایتهای لازم را در این باره خواهد داشت.

▣ اضافه شدن ۲ نماینده به استان با اصلاح حوزه‌های انتخابیه

«علی اکبر عزیزی» معاون سیاسی امنیتی اجتماعی استاندار نیز در مورد اصلاح حوزه انتخابیه استان و شهرستان تفت نیز گفت: این موضوع در کمیسیون مربوطه مصوب شد و امیدوار بودیم قبل از انتخابات در صحن علنی مجلس مطرح و مصوب شود ولی چنین نشد و امیدواریم در مجلس آینده در دستور کار قرار گیرد.

وی گفت: براساس این مصوبه دو نماینده به چهار نماینده فعلی استان در مجلس شورای اسلامی اضافه خواهد شد که قطعاً یک نماینده به حوزه انتخابیه شش شهرستان اضافه خواهد شد و یک نماینده نیز یا به حوزه انتخابیه یزد و اشکذر و زارچ اضافه خواهد شد یا در حوزه انتخابیه تفت و میبد تغییراتی را خواهیم داشت که در هر حالت، تصمیم گیرنده اصلی در این باره مجلس خواهد بود.

▣ افزایش اعتبارات شهرستان تفت به ۲۲۰ میلیارد تومان

«مجید دهقانی زاده» رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استانهم عنوان کرد: حجم سازندگی و طرحهای در دست اقدام استان بی نظیر است به طوری که هم اکنون هفت ابرپروژه در استان در مرحله اجرا قرار دارد.

وی با اشاره به تحقق بی سابقه مصوبات اعتبارات سفر ریاست جمهوری به استان یزد، از اختصاص تقریباً تمام سهم سازمان برنامه و بودجه در سفر ریاست جمهوری تاکنون خبر داد.

وی با بیان این که قطعاً دو شهرستان تفت و مهریز با توجه به حجم بالای مراجعات در تابستان مورد توجه مسئولان استان است، گفت: تلاش داریم با افزایش درآمدهای استان از طرق مختلف از جمله پیگیری برخی فرارهای مالیاتی بزرگ در خارج از استان به این شهرستانها توجه ویژه تری داشته باشیم.

دهقانی زاده در ادامه خاطرنشان کرد: عواید ارزش افزوده توزیع شده بین شهرداری‌ها و دهیاریهای استان از مجموع ۲۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ به ۱۱۰ میلیارد تومان در ۱۱ ماهه سال گذشته رسیده است.

وی ادامه داد: همچنین مجموع اعتبار شهرستان تفت نیز از حدود ۳۷ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ به بالای ۲۲۰ میلیارد تومان در سال گذشته افزایش یافته است و تاکنون نیز ۳۸۵ میلیارد تومان اعتبارات سفر ریاست جمهوری در رابطه با شهرستان تفت محقق شده است.

▣ تامین آب ساخت و سازهای مسکن ملی از آب غیرشرب

«احسان خواجه رضایی» مدیر کل راه و شهرسازی استان گفت: تعداد ثبت نام شدگان نهضت ملی در شهرستان تفت بالغ بر ۴۸۰۰ نفر بودند که از این تعداد یک هزار و ۵۷۵ نفر تایید نهایی شده‌اند و با وجود مشکلاتی که در مورد تامین زمین طرح در شهرستان وجود داشت ولی برای همگی زمین احصا شده است.

وی در مورد طرح اقدام ملی نیز گفت: ۱۶۰ واحد اقدام ملی در شهرستان وجود دارد که براساس تعهدات تاکنون چهار بلوک آن در مرحله تحویل قرار گرفته است.

خواجه رضایی از تغییر پیمانکاران برخی طرحها جهت سرعت گرفتن آنها خبر داد و گفت: خوشبختانه کیفیت ساخت و ساز طرحهای شهرستان هم اکنون قابل قبول است.

وی در رابطه با موضوع زیرساخت‌های طرح ۴۳ هکتاری در شهرستان نیز گفت: در خصوص تامین برق مشکلی وجود ندارد ولی در رابطه با آب به دلیل کمبوددر این حوزه، تلاش شده از آب قابل شرب برای ساخت و ساز استفاده نشود لذا با استفرار تانکرهای آبرسانی و تامین آب غیرشرب از طریق چند چاه در شهرستان و تحویل آن به صورت نیم بها، آب مورد نیاز ساخت و سازهای این سایت انجام می‌شود.

وی ادامه داد: برای مابقی زمین طرح نهضت ملی مسکن نیز یک سایت ۳۷۰ هکتاری در نظر گرفته شده که در مرحله آماده سازی است و امیدواریم به زودی عملیات اجرایی آن آغاز شود.

▣ تحویل تمام واحدهای اقدام ملی تا تیرماه در صورت تامین آورده

«علیرضا نادریان زاده» بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان نیز با اشاره اجرای حدود ۲۰ فونداسیون در طرح ۴۳ هکتاری نهضت ملی در شهرستان، گفت: همانطور که گفته شده تامین آب از طریق چاه‌های آب غیرشرب و انتقال توسط تانکر به صورت نیم بها در حال انجام است.

وی در مورد مسکن‌های اقدام ملی نیز گفت: تاخیر ایجاد شده در تحویل این واحدها به دلیل تکمیل تاسیسات و محوطه سازی طرح بوده است ولی اکنون ۸۰ درصد واحدها در مرحله تحویل به متقاضیان است و امیدواریم با جذب به موقع آورده متقاضیان، تا تیرماه مابقی واحدها نیز تحویل شود.

▣ اقدامات اصلاحی برای کاهش تنش آبی تفت در کوتاه مدت

«جلال علمدار» مدیر عامل آبفا یزد نیز در مورد مشکل کم آبی در شهرستان تفت نیز اظهار کرد: آب شرب شهر تفت از طریق ۱۱ حلقه چاه و آب انتقالی تامین می شود ولی در زمان پیک مصرف با کمبود مواجه هستیم که از طریق چاه‌های کشاورزی قابل استفاده، تامین می‌شود. وی با بیان این که امکان حفر چاه دیگری در شهر تفت وجود ندارد، اضافه کرد: لذا امیدواریم با همکاری آب منطقه‌ای و اضافه برداشت از خط انتقالی، مشکل کمبود آب این شهر را تا حدودی مرتفع سازیم.

علمدار از اقدامات اصلاحی برای رفع مشکل و تامین آب پایدار شهر تفت خبر داد و گفت: آبرسانی به ۲۶۷ روستا شهرستان نیز با همکاری قرارگاه امام حسن مجتبی(ع) با اعتباری بالغ بر ۲۲۰۰ میلیارد تومان در حال پیگیری است که امیدواریم عملیات اجرایی فاز اول این طرح به زودی آغاز شود.

▣ اهتمام راهداری استان به بهسازی معابر روستایی شهرستان تفت

«سید محمد رستگاری» مدیر کل راهداری استان نیز گفت: با توجه به اهمیت شهرستان تفت و وجود ییلاقات و نظر به خسارات سیل سال گذشته، ۷۴ میلیارد تومان از مجموع ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبارات سفر ریاست جمهوری جهت آسفالت و بهسازی معابر روستایی این شهرستان اختصاص یافت.

وی از تاکید راهداری استان به تعویض رویه آسفالت معابر روستایی همزمان با اصلاح نقاط حادثه خیز شهرستان تفت، اضافه کرد: ۷۵ طرح در شهرستان طی دو سال گذشته به ارزش ۳۴۰ میلیارد تومان با پیشرفت فیزیکی بالا در حال انجام است. رستگاری از اجرای روکش آسفالت گرم معابر روستایی استان با تزریق اعتبارات خبر داد و گفت: این راه‌ها قطعاً ۷ تا ۱۰ سال آینده با مشکلی مواجه نخواهند شد.

▣ معرفی شهردار منتخب شورای شهر تفت به وزارت کشور

«محمد علی صمیمی» مدیر کل امور شهری و شوراهای استانداری یزد نیز در مورد مسائل شهر و شهرداری تفت، اظهار کرد: به دلیل اختلافات بین شهرداری و شورای تفت، شهردار در اوائل بهمن ماه سال گذشته استعفا داد و شورای شهر در هفتم اسفندماه منتخب خود را اعلام کرد ولی صلاحیت‌های فرد منتخب نهایتاً ۲۰ اسفندماه تکمیل و به وزارت کشور ارسال شد که امیدواریم بعد از تعطیلات نوروزی، جواب وزارت کشور در این رابطه اعلام شود.

«جواد شمس» مدیر کل امور روستایی استانداری یزد نیز مهمترین مشکل روستاهای تفت را کم آبی خواند و گفت: قطعاً در تابستان آینده با این مشکل مواجه خواهیم بود ولی تلاش داریم با همکاری مجموعه‌های مربوطه اعم از آبفا و دهیاری‌ها و دیگر بخشها تا حد ممکن رفع شود.

«احسان عابدی» مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هم در این نشست گفت: سال گذشته در راستای منویات مقام معظم رهبری کمیته صیانت از رسانه‌ها با همکاری دادستانی تشکیل و از طریق آن ساماندهی و صدور مجوز رسانه‌های فاقد مجوز پیگیری شد. این مسئول با بیان این که نشست این کمیته در شهرستان تفت نیز برگزار شد، گفت: خوشبختانه رسانه‌های تفت علی رغم انتقاداتی که دارند، با جریان انقلاب و استان همسو هستند.

در این نشست رسانه‌های شهرستان تفت به بیان نظرات و انتقادات خود پرداختند که از آن جمله پیگیری ساماندهی ورودی شهر تفت از سمت شهرستان ابرکوه، کندی اجرای طرح نهضت ملی مسکن در شهرستان، پیگیری اصلاح حوزه انتخابیه شهرستان تفت، پیگیری مشکل کمبود آب در روستاهای شهرستان به ویژه در بخش نیر، پیگیری اجرای تونل گردنه سخوید و اصلاح آسفالت و نقاط حادثه‌خیز باقیمانده در محورهای روستایی شهرستان، رفع مشکل سرویس مدارس روستایی، حمایت از خبرنگاران شهرستان، تاخیر در انتخاب شهردار تفت، موضوع آب وقف آباد، بلاتکلیفی زمین‌های دستگاه‌ها در ییلاقات شهرستان، انتصاب مدیران بومی و ساکن در شهرستان، مشکل نانوایی‌های شهرستان، توسعه مجموعه حسینیه امام(ره) به عنوان بزرگترین مجموعه فرهنگی مذهبی شهرستان، موضوع معدن دره زرشک، تکمیل باند دوم محور تفت – ده بالا و توسعه زیرساخت‌های این دهستان، بود.

پتاس تجلی سیاست گذاری صحیح در استفاده از توانمندی بخش خصوصی

مدیر مجتمع پتاس خوروبیابانک گفت: با توجه به عملکرد روشن و رو به جلوی مجتمع پتاس در سال گذشته و عبور از تولید ۵۰ هزار تنی که ظرفیت اسمی این مجتمع است، باید این مجتمع را تجلی سیاست‌گذاری صحیح در استفاده از توانمندی بخش خصوصی بدانیم. سید حسین شهامی مدیر مجتمع پتاس خوروبیابانک گفت: در سال گذشته موفق شدیم به ظرفیت اسمی کارخانه پتاس دست یابیم.وی افزود: ظرفیت اسمی کارخانه فرآوری پتاس با اقدامات گسترده در زیرساخت‌های تولید، افزایش راندمان، نصب تجهیزات جدید، توسعه استخرهای تبخیر خورشیدی و ایستگاه پمپاژ، همت و تلاش شبانه‌روزی کارگران و مهندسین بومی از ۵۰ هزار تن در سال عبور و تولید سال جاری به فراتر از ۵۰ هزار تن رسیده است.شهامی ادامه داد: این دستاورد مهم از جمله ثمرات اجرای صحیح سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری (مدظله العالی) است و با توجه به این قانون و نیز بند ت ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی به منظور استفاده از توانمندی بخش خصوصی، راهبری و سرمایه‌گذاری مجتمع پتاس خوروبیابانک را ضمن حفظ مالکیت ۱۰۰ درصدی دولت با یک برنامه زمان‌بندی عملیاتی و دقیق جهت افزایش ظرفیت تولید همگام با افزایش ظرفیت استخراج ماده معدنی و همچنین هدف‌گذاری جهت توسعه ارزش‌افزوده، به بخش خصوصی محول کرده است.مدیر مجتمع پتاس خوروبیابانک تصریح کرد: میزان تولید کلرید پتاسیم در این مجتمع از زمان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، طی یک برنامه جامع و مدون ابلاغی از ۱۶ هزار تن در سال آغاز و با رفع موانع و مشکلات و اقدامات توسعه‌ای بخش خصوصی به صورت پلکانی افزایش یافته و در اسفند ماه سال ۱۴۰۲ به دستاوردی بزرگ دست یافت. وی تاکید کرد: مطابق با این برنامه، دستاورد تولید ۱۰۰ هزار تن پتاس در سال در افق ۱۴۰۶ محقق خواهد شد.

شهامی در پایان خاطرنشان کرد: به همین منظور در حال حاضر توسعه استخرهای تبخیر خورشیدی جدید، احداث خط لوله انتقال، ایستگاه پمپاژ، توسعه معدن و دیگر پروژه‌ها در سال ۱۴۰۳ نیز ادامه خواهد یافت.

تحقق برنامه‌های استخراج و فروش مجتمع انگوران در سال ۱۴۰۲

مدیر مجتمع سرب و روی انگوران از رشد ۱۷ درصدی استخراج ماده معدنی بخش‌های روباز، زیرزمینی و معدن سنگ تراورتن در سال ۱۴۰۲ نسبت به برنامه از پیش تعیین شده مجتمع خبر داد.عارف باقری مدیر مجتمع معدنی سرب و روی انگوران با بیان اینکه در سال ۱۴۰۲ برنامه استخراج ماده معدنی از بخش‌های روباز، زیر زمینی و معدن تراورتن ۹۱۵ هزار تن تدوین شده بود، خبر داد: با استخراج بیش از یک میلیون تن در بخش‌های روباز، زیرزمینی و تراورتن موفق به ثبت رشد حدود ۲۰ درصدی در این بخش در سال گذشته شدیم. وی افزود: این عملکرد در حالی محقق شد که شرایط سخت آب و هوایی در دی و بهمن ماه در کارکرد بخش روباز تاثیر قابل توجهی داشت. باقری تاکید کرد: طی یک سال ۱۴۰۲، برنامه فروش مجتمع نیز نسبت به برنامه تدوین شده رشد ۳ درصدی داشته است.وی عنوان کرد: اکتشافات در حوزه پروانه بهره برداری مجتمع با هدف شناسایی ذخایر جدید در اولویت اصلی ستاد و مجتمع بوده که در این راستا حدود ۱۰۵۰ متر حفاری عمیق و ۱۹۰۰ متر حفاری نیمه عمیق به انجام رساندیم.مدیر مجتمع سرب و روی انگوران تصریح کرد: برگزاری حدود ۴ هزار ساعت دوره‌های آموزشی، انجام طرح مطالعاتی ارائه روش مناسب پاکسازی رسوبات آبراهه‌ای بستر رودخانه الله‌لو (معدن انگوران تا پل شهر دندی)، مدیریت رسوبات آبراهه‌ای جنب مجتمع (ساخت استخر و بند ترسیب)، به روز رسانی سایت خبری مجتمع، میزبانی مسابقات امداد و نجات واحدها و شرکت‌های زیر مجموعه شرکت تهیه و تولید، انتخاب مجتمع به عنوان واحد شایسته قابل تقدیر صنعت و معدن سبز کشور، انتخاب واحد HSEE مجتمع به عنوان یکی از واحدهای برتر زیر مجموعه شرکت تهیه و تولید، بخشی از شاخص‌ترین و موفقیت آمیزترین عملکردهای مجتمع در سال گذشته بود. باقری در پایان گفت: تکمیل فعالیت‌های پی جویی و اکتشاف در داخل و خارج از مجتمع، اجرای پروژه‌های زیست محیطی و همچنین اجرا و تکمیل طرح‌های زیرساختی بخشی از مهمترین اهداف مجتمع سرب و روی انگوران در سال ۱۴۰۳ خواهد بود.

سال ۱۴۰۲ برای خراسان جنوبی، سال طلایی بود

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی گفت: در سالی که گذشت ۲۰۰ کیلوگرم شمش طلا در کارخانه فرآوری طلای هیرد تولید کردیم که این رقم افزایش ۴۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال پیش را نشان می‌دهد.

علیرضا جلالیان مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی ضمن تبریک سال نو و با اشاره به اقدامات و دستاوردهای طلایی این مجتمع در سال گذشته، بیان داشت: این مجتمع با سرلوحه قراردادن شعار "مهار تورم؛ رشد تولید" و با همت و تلاش های سرمایه گذاران بخش خصوصی به عنوان شرکای تجاری خود، گام‌های مهمی در جهت عمل به منویات مقام معظم رهبری و تحقق شعار سال بردارد.

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی با بیان اینکه برنامه تولید سال ۱۴۰۲ این کارخانه ۱۳۶ کیلوگرم شمش طلا پیش بینی شده بود، عنوان داشت: خوشبختانه با همت سرمایه گذار و با ثبت رکوردهای جدید در تولید ماهانه، بیش از ۱۴۷ درصد این برنامه محقق شد.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

افزایش ۵.۳ درصدی مصرف ظاهری فولاد کشور

بر اساس گزارش آماری انجمن فولاد در ۱۱ ماهه سال گذشته، مصرف ظاهری فولاد میانی (بیلت و بلوم و اسلب) به ۲۲ میلیون و ۲۳۵ هزار تن رسید.

طبق آمار ارائه شده توسط انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از عمکرد زنجیره تولید و مصرف فولاد کشور در ۱۱ ماهه سال گذشته، مصرف ظاهری فولاد کشور برای همه اقلام جز مقاطع طویل فولادی و گندله سنگ‌آهن، نسبت به ۱۱ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ رشد ۰.۵ تا ۶.۸ درصدی داشته است؛ اما مقاطع طویل فولادی ۵.۲ درصد و گندله سنگ‌آهن ۲.۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ کاهش مصرف داشته است.از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا پایان بهمن ماه، ۱۱ میلیون و ۴۵۹ هزار تن مقاطع طویل فولادی تولید شده که هشت میلیون و ۸۴۰ هزار تن آن در داخل مصرف شده و نسبت به مصرف ظاهری آن در مدت مشابه سال ۱۴۰۱ معادل ۹ میلیون و ۳۲۸ هزار تن، ۲.۳ درصد کاهش مصرف را نشان می‌دهد.در این مدت، هشت میلیون و ۸۰۲ هزار تن مقاطع تخت فولادی مصرف شده که ۵.۳ درصد نسبت به میزان مصارف آن‌ها در ۱۱ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱، معادل هشت میلیون و ۳۵۶ هزار تن، افزایش مصرف را تجربه کرده است.در مدت مذکور سال ۱۴۰۲، تولید محصولات فولادی بالغ بر ۱۹ میلیون تن ثبت شده که ۱۸ میلیون و ۷۱ هزار تن آن صرف مصرف داخلی شده است. مصرف این مقاطع نسبت به سال ۱۴۰۱ که ۱۷ میلیون و ۹۷۴ هزار تن بوده، ۰.۵ درصد بیشتر شده است. مصرف آهن اسفنجی طی ۱۱ ماهه سال گذشته ۶.۸ درصد رشد کرده و از ۲۸ میلیون و ۱۴۶ هزار تن به ۳۰ میلیون و ۷۲ هزار تن رسیده است.

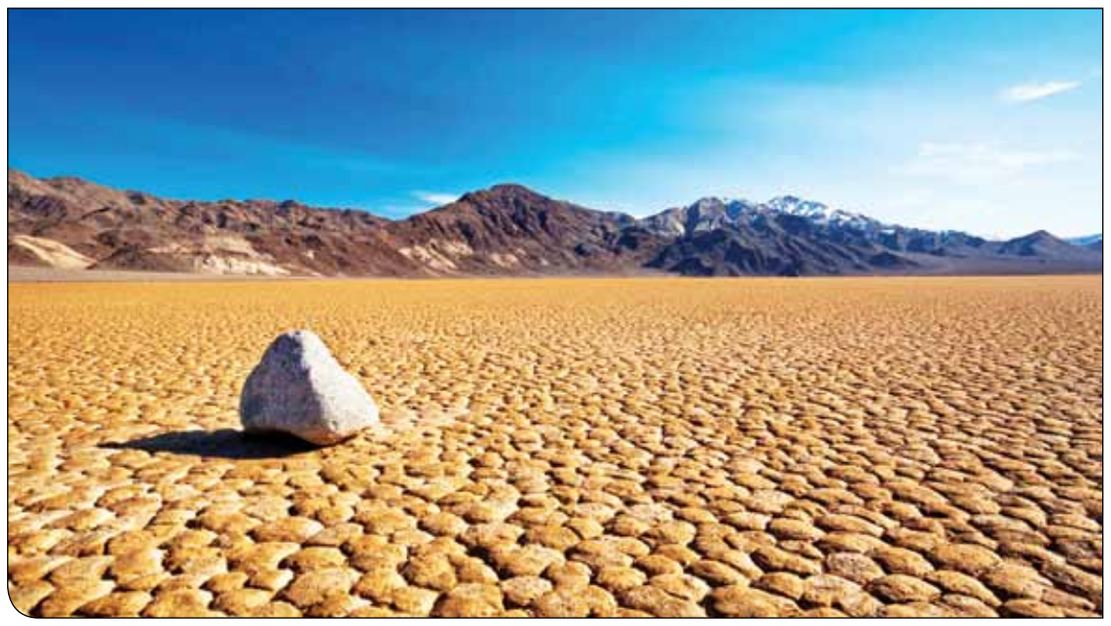
در ۱۱ ماهه ۱۴۰۲ بالغ بر ۳۱ میلیون تن آهن اسفنجی در کشور تولید شده که تنها حدود یک میلیون و ۳۱۵ هزار تن آن صادر شده است.

در مجموع، از ۲۹ میلیون و ۳۳۴ هزار تن فولاد میانی تولید شده در کشور با رشد ۵.۳ درصدی، ۲۲ میلیون و ۲۳۵ هزار تن به مصارف داخلی اختصاص یافته و حدود هفت میلیون تن آن صادر شده است. در مدت مشابه سال ۱۴۰۱ مصرف ظاهری شمش فولاد کشور ۲۱ میلیون و ۱۰۸ هزار تن ثبت شده است.

در نهایت مصرف ظاهری گندله سنگ‌آهن در مجموع ۱۱ ماهه سال گذشته ۴۳ میلیون و ۸۸۴ هزار تن ثبت شده که نسبت به ۴۴ میلیون و ۹۲۰ هزار تن مصرفی در ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۱ حدود ۲.۳ درصد کاهش یافته است.

«روزگارمعدن» تاثیر معدنکاری بر بیابان‌زایی را بررسی کرد:

مرثیه‌ای برای آب‌وخاک

شهریار خادمی

فارغ از اینکه معدنکاری نقش بسیار مهمی در اقتصاد دنیا و به‌ویژه کشور ما ایفا می‌کند، برای اثبات ضرورت آن همین بس که بدانیم هر فرد از صبح که چشم باز می‌کند تا شب که می‌خوابد، ده‌ها ماده معدنی مصرف می‌کند.

از طرف دیگر، می‌دانیم که دستکاری طبیعت حتی در اندازه‌های کوچک، آثار و نتایج مخربی برای محیط‌زیست در بر دارد و به این قیاس، تکلیف فعالیت‌های معدنی که ابعاد گسترده‌ای دارند، روشن است. کارشناسان معدن و محیط‌زیست اعتراف دارند که معدنکاری با تخریب خاک، آب، پوشش گیاهی و زندگی جانوری ارتباط مستقیمی دارد و یکی از عوامل موثر در تشدید پدیده بیابان‌زایی است. ماجرا پیچیده است و هنوز بشر راه‌حلی نیافته تا این ۲ حوزه را با هم آشتی دهد تا نه محیط‌زیست و حیات بشر به‌خطر بیفتد و نه معدنکاری تعطیل شود. در گزارش امروز صمت، محمد مسن‌آبادی، کارشناس و فعال معدن و تورج فتحی، معاون دفتر حفاظت آب‌وخاک سازمان محیط‌زیست نظر خود را درباره این چالش و راه‌حل عبور از آن با ما در میان گذاشتند.

▣ مهم‌ترین چالش بشری

محمد مسن‌آبادی، کارشناس و فعال معدنی: پس از چالش‌های تغییر اقلیم و کاهش آب شیرین، بیابان‌زایی مهم‌ترین چالش بشر در قرن جاری است. براساس اعلام رئیس سازمان منابع‌طبیعی و آبخیزداری کشور در نشست تخصصی کارگروه ملی مقابله با بیابان‌زایی، میزان بیابان‌زایی در کشورمان سالانه حدود یک میلیون هکتار و فعالیت‌های بیابان‌زدایی حدود ۳۰۰هزار هکتار در سال است. تاکنون پژوهش‌های مختلفی برای بررسی عوامل بیابان‌زا در جهان و داخل کشور انجام شده و عوامل موثر در آن موردارزیابی قرار گرفته و براساس بررسی‌های انجام‌گرفته، بخشی از گسترش بیابان‌ها ناشی از فعالیت معدنکاری است. عوامل موثر در بیابان‌زایی در ایران را می‌توان به موارد زیر مربوط دانست: عوامل توسعه و تکنولوژیکی، مدیریتی، آب و کشاورزی، سیاست و قوانین و عوامل اجتماعی و اقتصادی که معدن بخشی از عوامل توسعه و تکنولوژیکی است.

▣ افزایش فرسایش‌پذیری

در سال‌های اخیر، استفاده از شاخص‌های مختلف برای ارزیابی روند تخریب و احیا در عملکرد اکوسیستم انجام شده، به‌عنوان‌مثال، موسسه CSIRO در استرالیا، روشی با عنوان تجزیه‌وتحلیل عملکرد چشم‌انداز ابداع کرده است تا اثرات معدنکاری در استرالیا را بررسی و پایش کند. این روش تاکنون به‌طورگسترده‌ای در سراسر جهان و در اکوسیستم‌های گوناگون مورداستفاده قرارگرفته است و با استفاده از این روش وضعیت عملکرد خاک سطحی را موردبررسی قرار داده‌اند. نتایج تحقیقات برای برخی معادن نشان داده که با استحصال معادن، پوشش گیاهی و پوشش سنگفرش محافظ سطح خاک، به‌کلی از بین رفته و به‌موجب آن قابلیت فرسایش‌پذیری این مناطق افزایش یافته است و تخریب قطعات گیاهی بر ساختار و عملکرد اکوسیستم تاثیر سوء داشته و باعث تسریع روند بیابان‌زایی در مناطق تحت استخراج معدن شده، همچنین تغییر برخی خواص فیزیکی و شیمیایی خاک در اثر برداشت معادن نیز تا حدی بر ویژگی‌های عملکردی خاک سطحی این مناطق تاثیر داشته است.

▣ مدیریت خطرات

چرخه حیات معدن شامل ۴ فاز اصلی است که در فاز آخر که مربوط به زمان بسته شدن معدن است، بازسازی زمین‌های معدن مطرح شده است. بازسازی (Reclamation) به عملیاتی اطلاق می‌شود که موجب آماده‌سازی زمین‌های استخراج‌شده برای استفاده مجدد می‌شود. البته این آماده‌سازی لزوما منجر به حفظ شکل و حالت اولیه زمین قبل از استخراج نمی‌شود. عملیات بازسازی بخشی از معدنکاری است که باید در روش‌های استخراج موردتوجه قرار گیرد. بهترین طراحی و برنامه‌ریزی برای اکتشاف تا فرآوری معدن، به طرح و برنامه‌ای اطلاق می‌شود که از شروع عملیات معدنکاری به بازسازی معدن توجه داشته باشد. به‌عبارتی، نخستین و مهم‌ترین اقدام برای جلوگیری از بیابان‌زایی، انجام معدنکاری مسئولانه و هوشمند است. به‌این‌ترتیب، در فرآیند اکتشاف حداقل تخریب انجام می‌شود و تا حد ممکن از جاده‌سازی بی‌فایده و ایجاد ترانشه جلوگیری خواهد شد. در فرآیند استخراج به‌ویژه استخراج به روش روباز که میزان تخریب ۲ تا ۱۱ برابر بیشتر از معدنکاری زیرزمینی است، باید پیت نهایی تا حد ممکن بهینه باشد و جاده‌های مناسب با فعالیت طراحی و ایجاد شود. دامپ‌های باطله در مکان مناسب طراحی شوند. از انتشار گردوغبار تا حد ممکن جلوگیری می‌شود و در طراحی‌های انجام‌شده پوشش گیاهی نیز به‌عنوان پارامتر مهم در نظر گرفته شود. همچنین، در فرآیند فرآوری نیز جلوگیری از انتشار گردوخاک و گازهای سمی کارخانه‌های فرآوری و جلوگیری از آلودگی آب از مهم‌ترین نکات در کنترل آلودگی معادن به‌شمار می‌رود. مراحل فوق بخشی از انجام معدنکاری مسئولانه و هوشمند است. امروزه بخشی از شرکت‌های معدنی در داخل ایران در فعالیت بیابان‌زدایی نقش دارند و گونه‌های خاص گیاهی را کشت می‌کنند. ایجاد فضای سبز و نگهداری از آن، همچنین کنترل بخشی از اراضی منابع‌طبیعی که به‌دست آنها انجام می‌شود، در روند بیابان‌زدایی بسیار موثر است.

▣ مسئولیت دولت و بهره‌بردار

شیوه‌های نظارتی، بازرسی‌های دوره‌ای و توقف در بهره‌برداری معدن برای بهره‌بردار، علاوه بر صدور مجوزها و ارائه اظهارنامه‌های محیط‌زیستی می‌تواند برای کنترل آلودگی‌های آب، خاک و هوا ناشی از فعالیت معدنکاری باید موردتوجه قرار گیرد. در صورت مشاهده مخاطرات شدید زیست‌محیطی جریمه‌های مالی به‌علت ارزش‌افزوده قابل‌توجه در بخش معدن نمی‌تواند به‌هیچ‌وجه بازدارنده باشد، بلکه باید مسئولیت بازسازی بخش تخریب‌شده نیز به بهره‌بردار واگذار شود.علاوه بر وضع قوانین، نظارت و برخورد حقوقی، آموزش و فرهنگ‌سازی نیز نقش بازدارنده‌ای در اصلاح رفتارها و فعالیت‌ها در طولانی‌مدت داشته است. همچنین، باتوجه به انجام عملیات بهره‌برداری در منطقه و تجهیزات در اختیار آنها بهتر است که دولت طرح بیابان‌زدایی و بازسازی معدن را برعهده بهره‌برداران بگذارد و تنها نقش نظارتی داشته باشد.

▣ زمان طولانی جبران آسیب‌ها

تورج فتحی، معاون دفتر حفاظت آب‌وخاک سازمان محیط‌زیست: اصولا فعالیت معدنی دارای اثرات تخریبی بر محیط خاک است و تخریب لایه زنده خاک در مناطق بیابانی صدمات جدی‌تری به محیط‌زیست وارد می‌کند. از آنجایی که محیط خاک در مناطق بیابانی ایران شرایط شکننده‌تری نسبت به سایر مناطق دارد، در نتیجه وقتی خاک یک منطقه بیابانی تحت‌تاثیر فعالیت معدنی قرار می‌گیرد، باید زمان بسیار بیشتری برای جبران صدمات و آسیب‌ها صرف کرد. به‌عنوان‌مثال، اگر فعالیت‌های معادن فلزی را در نظر بگیریم، فعالیت آنها به‌ویژه در مراحل کانه‌آرایی و دفع باطله‌های حاصل از این عملیات، به‌شدت روی محیط خاک اثر می‌گذارد. به‌فرض سدهای باطله یا محل‌های انباشت باطله می‌توانند تحت‌تاثیر فعالیت‌های جوی و باد به‌علت ریزدانه بودن از محل سد باطله جابه‌جا بشوند و محیط خاک اطراف معدن را تحت‌تاثیر قرار بدهند.

▣ ضرورت بررسی جداگانه

اگر قرار باشد معدنی موارد زیست‌محیطی را رعایت کند تا اثرات تخریبی و آلودگی به‌حداقل برسد، باید باتوجه به ویژگی‌های توپوگرافی و جغرافیایی برای همان بررسی‌های زیست‌محیطی دقیق و مستقل انجام شود، زیرا نمی‌توان حتی ۲ معدن فلزی مشابه هم در یک منطقه یافت که اثرات زیست‌محیطی یکسانی داشته باشند. بنابراین، باید با مطالعه دقیق و اتخاذ راهکارهای مناسب، آثار آلودگی ناشی از فعالیت معدنی را تا جای ممکن به‌حداقل رساند. علاوه بر این، با اجرای برنامه‌های بازسازی و احیا و مدیریت محل انباشت باطله، چه باطله سنگی باشد یا باطله‌های ناشی از کانه‌آرایی و فرآوری، می‌توان نشت آلودگی‌ها را به محیط‌های پذیرنده تا جای ممکن کاهش داد و از آسیب‌های جدی‌تر کاست.

▣ اهمیت جانمایی

برای جلوگیری از آلودگی آب‌های زیرزمینی یا آب‌های سطحی معمولا باید در نقشه سایت معدنی محل کارخانه فرآوری، کانه‌آرایی و محل انباشت باطله‌ها یا دامپ باطله با رعایت ملاحظات محیط‌زیستی به‌درستی جانمایی شود. اگر این مرحله به‌درستی انجام شود، می‌توان امیدوار بود که هم فرسایش و تخریب خاک به‌حداقل برسد و هم زهاب‌ها و رواناب‌ها از آلودگی مصون بمانند؛ به‌ویژه درباره سدهای باطله می‌توان با حفر گمانه‌های پایش و انجام مراقب‌های لازم اطمینان یافت که به سفره آب‌های زیرزمینی محدوده معدن، نشت نداشته باشد و از طریق این مراقبت‌ها تا جای ممکن از آلودگی و تخریب محیط‌زیست جلوگیری شود.

▣ پایش مداوم زیست‌محیطی

در کشورهای معدنی پیشرفته، محل‌های انباشت باطله‌ها برای جلوگیری از انتشار آلودگی و نشت آن به آب‌های زیرزمینی به‌صورت مرتب و ماهانه نمونه‌برداری می‌شود و مراقبت‌های لازم به‌عمل می‌آید تا اگر کوچک‌ترین نشتی از سایت دفع باطله اتفاق افتاد، بلافاصله وارد عمل شوند و از ادامه نشت احتمالی جلوگیری کنند، چرا که اگر از این موضوع غفلت شود و آلودگی از سد باطله یا محل انباشت آنها وارد سفره آب‌های زیرزمینی شود، چند مشکل اتفاق می‌افتد. نخستین مشکل این است که باید آب‌های زیرزمینی محدوده مطالعه شود و این مطالعه بسیار زمانبر و پرهزینه است و بعد از اینکه مطالعات انجام گرفت، کار پاکسازی آلودگی آب زیرزمینی به‌مراتب نسبت به مراحل قبلی، یعنی انجام مطالعه پیچیده‌تر، زمانبرتر و بسیار پرهزینه‌تر خواهد بود. بنابراین، حفر گمانه‌های پایش به پیشگیری و جلوگیری از ایجاد نشت و نفوذ آلودگی به آب‌های زیرزمینی کمک می‌کند. اگر بخواهیم روشن و شفاف درباره کوتاهی دولت‌ها در این زمینه صحبت کنیم، باید به این نکته اشاره‌کنیم که بیشتر معادن بزرگ دولتی ما، به‌عنوان‌مثال معادن مس که زیرمجموعه شرکت ملی مس قرار دارند یا معادن بزرگ آهن و... متاسفانه تمهیدات و برنامه‌های مناسب برای جلوگیری و کنترل آلودگی و تخریب محیط‌زیستی ندارند و در مقایسه با معادنی که به‌صورت مستقل و غیردولتی و در بخش خصوصی مدیریت می‌شوند، به‌شکل چشمگیری عقب‌تر هستند، پس نخستین و مهم‌ترین مشکل زیست‌محیطی همین بی‌توجهی دولت به ضوابط زیست‌محیطی است.

▣ مسئولیت معدنکار و بهره‌بردار

به‌نظر من، معدنکاران در مناطق بیابانی ۲ مسئولیت اصلی دارند که باید آن را مدنظر قرار دهند؛ اول رعایت ملاحظات محیط‌زیستی در طول زمان بهره‌برداری از معدن است که شامل معدنکاری، کانه‌آرایی و ایجاد دامپ‌های باطله است و در نهایت هم، وقتی معدن در حال تعطیلی است، باید دامپ‌های باطله به‌درستی و با رعایت استانداردهای فنی امحا شود، چون بعد از متروکه شدن معدن، وقتی دامپ باطله و محل انباشت باطله‌ها باز می‌ماند، به کانون آلودگی برای محیط‌های پذیرنده اطراف خود تبدیل می‌شود. بنابراین، مهم‌ترین مسئولیت بهره‌برداران از معادن فلزی، به‌ویژه در مناطق خشک کشور، این است که موضوع تعطیلی معادن را جدی بگیرند و بازسازی و احیای قسمت‌های تخریب‌شده را همزمان با فعالیت معدن پیگیری کنند تا در زمان تعطیلی معدن با کمترین هزینه بتوانند نسبت به حفظ محیط‌زیست وظیفه اجتماعی و قانونی خود را انجام دهند.

▣ معدنکاری هوشمندانه

معدنکاری هوشمند در کشور ما با مشکلات و مسائل فنی دست به گریبان است و نیازمند آن است که زیرساخت‌ها در کشور توسعه بیشتری پیدا کند، زیرا معادن معمولا در مجاورت شهرها و مناطق نزدیک به زیرساخت‌های اصلی قرار ندارند تا بتوانند از امکانات لازم برای استفاده از تجهیزات هوشمند بهره ببرند. به‌فرض در مناطق دوردست و متروکه که حتی دسترسی به آنتن موبایل هم امکان‌پذیر نیست، نمی‌توان معادن را از طریق سیستم‌های هوشمند مدیریت کرد، اما معادن به‌ویژه آنهایی که بیش از ۵۰ نفر پرسنل دارند، باید با نصب سنسورهای هوشمند و انجام پایش‌های آنلاین، آلودگی هوا، آب‌های سطحی و زیرزمینی را مرتب رصد کنند و اگر زیرساخت‌های لازم در محدوده معدن برقرار نباشد، باید اطلاعات را به‌صورت فصلی یا ماهانه به مراکز نزدیک خود ارسال کنند که تا جای ممکن فعالیت‌های آنها تحت مراقبت‌ها و پایش‌های محیط‌زیستی قرار گیرد.

▣ راهکارهایی برای حل مشکلات

پیشنهادی که می‌توان برای مدیریت معادن در مناطق خشک و بیابانی کشور ارائه داد، این است که پیش از هر اقدامی، حاکمیت معدن قوانین و مقررات را موردبازنگری قرار دهد و آن را بازتعریف کند. متاسفانه حفاظت از محیط‌زیست در خود قانون معادن یا در اصلاحیه آن نقشی نداشته و ندارد و تنها ماده ۱۱۶ در آیین‌نامه اجرایی آورده شده که در آن گفته شده که رعایت مسائل محیط‌زیستی مستلزم وضع آیین‌نامه‌ای است که باید با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط مثل وزارت صمت و سازمان محیط‌زیست تدوین شود، اما متاسفانه یکی از مشکلات عمده بیشتر معادن کشور تعارضات اجتماعی است که همه معدنکاران کشور آن را به‌نحوی از انحا تجربه می‌کنند، در حالی که در بقیه نقاط دنیا، تعارضات اجتماعی در خود قانون از ابتدا پیش‌بینی شده است و معدنکاران کمترین مشکل را از این نظر با اهالی ساکن در منطقه و جوامع بومی تجربه می‌کنند.این یکی از معضلاتی است که همه معدنکاران از نقطه شروع فعالیت خود در مراحل اکتشاف تا زمان بهره‌برداری با آن مواجهند و بخشی از این تعارضات به صدمات محیط‌زیستی فعالیت‌های معدنی مربوط است و بحث محیط‌زیست هم متاسفانه در جای خود در چارچوب قانون اصلاح قانون معادن به‌ویژه برای معادنی که خارج از مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان محیط‌زیست قرار دارند، قربانی شده است.

▣ کلام آخر

براساس ماده ۲۵ قانون معادن یا ماده ۱۷ اصلاحی، ترمیم و احیای محدوده معدنکاری‌شده برعهده سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور گذاشته شده است. منبع مالی سازمان بخشی از حقوق دولتی است که از خزانه دریافت می‌کند. طبق قانون باید ۱۲ درصد از حقوق دولتی در مرحله بهره‌بردار و ۱۵ درصد در مرحله اکتشاف به این مجموعه اختصاص پیدا کند، اما به‌گفته کارشناسان سازمان جنگل‌ها، بخش اعظم این حقوق به سازمان پرداخت نمی‌شود و با دست خالی نمی‌توان اقداماتی چشمگیر و اساسی انجام داد. انتظار می‌رود باتوجه به ضرورت حفظ محیط‌زیست و لزوم تداوم فعالیت‌های معدنی، دولت علاوه بر نظارت جدی‌تر بر عملیات معدنکاری، اعتبارات مربوط به ماده ۱۷ را در اختیار سازمان جنگل‌ها قرار دهد تا بتوانند با عمل به وظیفه قانونی خود جلوی تخریب بیش‌ازپیش محیط‌زیست را بگیرند.

مس داخلی ارزان شد

بررسی روند معاملات محصولات صنعتی در رینگ فیزیکی نشان می‌دهد که انتظارات تورمی و نوسان نرخ ارز بیشترین تاثیر را بر رفتار معامله‌گران دارد.در حالی که ظرف هفته ابتدایی بازگشایی بازارها در سال ۱۴۰۲ هر کیلوگرم کاتد مس در رینگ فیزیکی بورس کالای ایران با میانگین قیمت ۴۳۹ هزار تومان معامله شد؛ میانگین بهای فروش این محصول در هفته پایانی این سال به ۳۹۸ هزار تومان رسید و به این ترتیب میانگین نرخ معامله در این بازه زمانی کاهشی هفته پایانی این سال به ۳۹۸ هزار تومان رسید و به این ترتیب میانگین نرخ معامله در این بازه زمانی کاهشی ۹,۳ درصدی داشت. البته این کاهش نرخ به شکل مستمر و پله‌کانی نبود و بهای فلز سرخ در این سال با نوسانات متعددی همراه شد.کمترین نرخ فروش کاتد مس از رینگ فیزیکی بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۲ ظرف روزهای پایانی فروردین ۱۴۰۲ و در محدوده ۳۲۳ هزار تومان و همچنین پایان مهر ماه در همین محدوده قیمتی به ثبت رسید. ظرف ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲، رقابت به رینگ کاتد مس بازگشت و این محصول مجدد وارد مسیر افزایش نرخ شد به نحوی که بهای این محصول در یک قدمی کانال ۴۰۰ هزار تومان با سال ۱۴۰۲ خداحافظی کرد. بازگشت بهای کاتد مس به مسیر رشد نرخ ظرف هفته‌های پایانی سال نتیجه مثبت شدن انتظارات تورمی و رشد نرخ ارز در بازار آزاد بود. درواقع این دلایل پ تمایل به خرید مواد اولیه با پیش‌بینی رشد قیمت‌ها در میان مدت را افزایش داد و همچنین صنایع تکمیلی با هدف تبدیل نقدینگی به کالا با هدف جلوگیری از کاهش دارایی اقدام کردند و به این ترتیب مجدد بهای کاتد مس وارد رالی صعود نرخ شد.تغییر فرمول قیمت پایه کارساز شد؟

فرمول محاسبه قیمت پایه کاتد مس در ۲۴ اردیبهشت سال ۱۴۰۲ تغییر کرد. مطابق اعلامیه بورس کالا قیمت پایه این محصول قیمت پایه کاتد مس بر مبنای ضریبی از قیمت فروش این محصول در هفته های قبل تعیین خواهد شد. سیاستگذار معتقد است تغییر در فرمول قیمت پایه، راهی برای جداسازی وابستگی قیمت کامودیتی ها در بازار داخل به نوسان نرخ ارز و قیمت در بازارهای جهانی است.

ظرف سال های اخیر و با توجه به کاهش مستمر ارزش پول ملی، جدا کردن نوسان بهای کامودیتی ها از نوسان قیمت جهانی و نرخ ارز به آرزو و دغدغه سیاستگذاران اقتصادی کشور تبدیل شده است.

درواقع سیاستگذاران این حوزه امیدوارند که با تغییر فرمول تعیین قیمت بتوانند، از اثرگذاری کاهش ارزش پول ملی در بازارهای کالایی بکاهند. این در حالی است که تجربه نشان داده است کاهش ارزش پول ملی، انتظارات تورمی و نوسان نرخ ارز در بازار داخل، به رفتار معامله گران در تمامی بازارهای کالایی جهت می دهد و در نهایت نرخ فروش یک محصول در بازار براساس این فاکتورها تعیین می شود. با این حال، سیاستگذاران حوزه معدن و صنایع معدنی کشور معتقدند که الگوی فعلی در تعیین قیمت پایه کاتد مس، حدود ۲ سال برای تعیین قیمت پایه تمامی محصولات زنجیره فولاد، از سنگ آهن تا محصول نهایی به استثنای ورق فولادی، اجرایی شده و کاهش رقابت و ثبات بیشتر در بازار را به همراه داشته است. از همین رو اجرای این الگو در خصوص سایر فلزات از جمله آلومینیوم و روی نیز در دستور کار قرار گرفت.

البته بررسی روند معاملات محصولات صنعتی در رینگ فیزیکی نشان می‌دهد که انتظارات تورمی و نوسان نرخ ارز بیشترین تاثیر را بر رفتار معامله‌گران دارد و در صورت افزایشی شدن این پارامترها، بهای کامودیتی‌ها در رینگ داخلی نیز افزایشی می‌شود.

یادداشت

آموزش‌های معدنی و چالش‌های آن

محمدرضا خالصی
استاد دانشگاه و فعال معدنی

خیلی وقت‌ها این سوال پیش می‌آید که چرا خروجی‌های دانشگاه ما نمی‌توانند به‌طورمستقیم وارد صنعت شوند، اما من از نزدیک شاهد بودم که فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های بزرگ دنیا هم همین شرایط را دارند و هیچ‌گاه فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی نمی‌توانند از روز اول وارد فعالیت حرفه‌ای شوند.

تفاوت اینجاست که شرکت‌های بزرگی که ساختارهای جاافتاده‌ای برای انتقال علم و تجربه در درون‌شان شکل گرفته است و سازکار انتقال اطلاعات و کارآموزی دارند، از طریق کارآموزی دانشجویان و تزریق منابع مالی به دانشگاه، ارتباط سیستماتیک و ارگانیک خود را با این موسسات آموزشی حفظ می‌کنند.

در کشورهای پیشرفته، هزینه‌کرد برای حل مشکلات حوزه صنعت از طریق دانشگاه سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، در حالی که بسیاری از بخش‌های صنعتی در کشور ما اصلا ظرفیت پذیرش کارآموز را ندارند.

برای مثال، اگر بخواهیم یک دانشجوی لیسانس را چند ماه برای کارآموزی به واحدهای معدنی بفرستیم، با مشکل روبه‌رو می‌شویم، چون هیچ کارخانه‌ای، همکاری با نیروی کارآموز را برای دوره بیش از یک هفته یا در موارد نادر بیش از یک‌ماه قبول نمی‌کند و جایی را نمی‌توان پیدا کرد که دوره سه‌ماهه برای کارآموز در نظر بگیرد.

آنها متوجه نیستند کارآموزی که چند ماهی در مجموعه آنها کسب تجربه کند، در واقع مهارتی را کسب می‌کند که دقیقا به کار خود این مجموعه‌ها می‌آید و اگر جلوی کسب این مهارت را بگیرند، باید با صرف هزینه بیشتری، فرد دیگری را پیدا کنند تا با هزینه‌ای بسیار بیشتر، همان خدمات را به آنها ارائه دهد.اگر بخواهیم بی‌طرفانه به موضوع نگاه کنیم، باید بگوییم هم دانشگاه و هم صنعت ما دولتی، غیررقابتی و غیرپویا است، اما صنعت تلاش می‌کند همه تقصیرها را به گردن دانشگاه بیندازد.

در حالی که حداقل خروجی‌های دانشگاه، در همه دنیا موردپذیرش و مطلوب هستند و بهترین دانشگاه‌های دنیا علاقه‌مند هستند که فارغ‌التحصیل‌های ما را جذب کنند، اما در بخش صنعت نمی‌توانیم ادعا کنیم بهترین صنایع دنیا مشتریان تولیدات صنعتی یا خدمات ما نیستند.

این نشان می‌دهد که دانشگاه ما با فاصله بسیار زیادی جلوتر از صنعت ایستاده است.

برای پر کردن این فاصله، باید تشکل‌های صنفی در حوزه معدن پا پیش بگذارند. فلسفه وجودی این تشکل‌ها و مجموعه‌های صنفی خدمات‌رسانی به صنایع است. یکی از خدماتی که آنها می‌توانند ارائه کنند، کمک به توانمندتر شدن نسلی است که در آستانه ورود به بازار کار است. با برگزاری دوره‌های کارآموزی مناسب در صنعت؛ تشکل‌ها باید ارتباطات را ایجاد کنند.

مجموعه‌هایی مانند خانه معدن، انجمن مهندسی معدن، سازمان نظام‌مهندسی معدن و امثال آن باید نقش جدی‌تری برعهده بگیرند، با معادن رایزنی، ارتباط میان دانشگاه و صنعت را تسهیل و امکان کارآموزی را برای دانشجویان فراهم کنند.کارکرد تشکل‌ها این است که این ارتباطات را گسترش دهند و در نهایت دولت، کارخانه‌های دولتی و خصوصی هستند که باید پا پیش بگذارند و کمک کنند تا نسل بهتری از دانشجویان پرورش پیدا کنند.

هیچ کلاس درس دانشگاهی نمی‌تواند کارخانه باشد و فعالیت‌های نصب، ساخت و راه‌اندازی تجهیزات را به‌طورعملی آموزش بدهد. بنابراین، در مجموع خود صنایع باید از طریق ارتباطاتی که با دانشگاه‌ها برقرار می‌کنند، این دست از امکانات را در اختیار دانشجویان قرار دهند و به آموزش نیروی انسانی ماهر بپردازند.اما سیستم آموزشی ما دارای ضعف‌هایی است که برای موفقیت در این مسیر باید برطرف شوند.

یکی از مهم‌ترین نقص‌های سیستم آموزشی دانشگاهی ما، تدوین نادرست سازکار سرفصل‌های آموزشی است. برای حل این مشکل باید تدوین چارچوب درسی ـ یعنی برنامه‌ریزی برای درس‌ها و سرفصل‌هایی باید در هر رشته تدریس شود ـ از دست وزارت علوم خارج شود. به‌عبارت‌دیگر، متولی این امر نباید نهادی دولتی باشد و چند استاد دور هم جمع شوند و براساس توانمندی‌های خودشان برنامه درسی بنویسند.

نوشتن این چارچوب‌های درسی باید با همکاری جدی و نظام‌مند با تشکل‌های معدنی، صنعت معدن، سازمان نظام‌مهندسی و امثال آن باشد و وزارت علوم نباید در این زمینه نقش چندانی نداشته باشد، زیرا وزارت علوم ارائه‌دهنده خدمات آموزشی است، بنابراین باید بداند هر حوزه چه خدماتی نیاز دارد و همان خدمات را ارائه دهد، نه اینکه خودش برنامه طراحی کند. به‌نظرمن، این بزرگ‌ترین چالش دانشگاه‌های ما است. برنامه‌ها و ساختار درسی ما در بخش معدن نیاز به بازنگری جدی دارند، زیرا به نظر می‌رسد با آنچه باید باشد، تفاوت زیادی دارند.

چطور ممکن است سرفصل دروسی که دانشجوی کارشناسی ما می‌گذراند، با سرفصل دروس دانشگاه‌های دیگر دنیا تنها ۱۰ تا ۳۰ درصد مشابهت داشته باشد؟ بنابراین باید دروس، خارج از چارچوب وزرت علوم و در همکاری گسترده با تشکل‌های معدنی و بخش صنعت بازنگری و سرفصل‌های درسی از ابتدا پایه‌ریزی شود. به‌ویژه اینکه از درون دانشگاه نمی‌توانیم آینده معدن را پیش‌بینی کنیم. برای آن درس طراحی کنیم.

آینده معدن را صنعت معدن و دیگر صنایع رقم می‌زند. برای رفتن به‌سوی آینده هوش‌مصنوعی، بلاک‌چین، واقعیت مجازی، اینترنت‌اشیا، هوشمندسازی معادن و مباحث میان‌رشته‌ای، سنسورهای نرم و سخت و امثال آن مطرح است و دانشگاه‌ها باید به‌سرعت خود را برای آموزش آن مطالب آماده کنند.

اگر در این زمینه غفلت کنیم و آموزش را به شیوه رایج ادامه دهیم، حداقل نیم‌قرنی از دیگران عقب‌تر می‌افتیم و این همان اتفاقی است که نظام آموزش عالی ما با کندی در این مسیر حرکت می‌کند.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

یادداشت

قوانین متضاد سد راه تولید

محمد حیدرزاده
فعال معدنی

قانون‌گذاری به‌منزله تدوین سیاست و استراتژی و همچنین تدوین برنامه‌های راهبردی و مقررات‌گذاری برای نظم‌بخشی به شرایط است. قوانین حاکم بر بخش معدن و صنایع‌معدنی، محدوده فعالیت در این بخش را تعیین و تبیین می‌کند، اما انتقادهایی به مصوبات و قوانین حاکم بر بخش معدن وارد است.بی‌توجهی سیاست‌گذاران به نظرات فعالان صنعتی، تولیدکنندگان و نمایندگان بخش خصوصی، یکی از اصلی‌ترین دلایل ناکارآمدی قوانین و مقررات حاکم بر بخش معدن و صنایع وابسته به آن است. بسیاری از این قوانین و مقررات در مرحله اجرا، پیامدهای ناگواری را به‌دنبال دارند.برای حذف این پیامدها، انتظار می‌رود در دوره طراحی مواد قانونی، از نظرات نمایندگان بخش تولید استفاده شود. به‌بیان دیگر، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با حضور ذی‌نفعان یک بخش، راه‌حل اصلی برای مقابله با این مشکلات است.قوانین متعدد و متناقض بر عملکرد بخش معدن و صنایع‌معدنی سایه افکنده است. این‌گونه قوانین و مقررات به‌عنوان عاملی دست‌وپاگیر مانع توسعه عملکردی در بخش‌های گوناگون می‌شود و همچون سدی در مسیر فعالیت تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. برهمین‌اساس، بسیاری از فعالان صنعتی توجه نمایندگان مجلس به مقررات‌زدایی را اصل و پیش‌فرضی برای توسعه می‌دانند و بااشاره به اجرایی نشدن قوانین و مقررات در حوزه‌های گوناگون بر اجرای درست این مقررات تاکید دارند. بازبینی و سپس نظارت بر اجرای قوانین از اهمیت بیشتری برخوردار است.در مواردی شاهد بروز مغایرت میان قوانین و نحوه اجرای مقررات هستیم؛ مغایرتی که پیامدهای بسیاری را به‌دنبال دارد و حتی به تعطیلی صنایع منتهی می‌شود. در حالی که اگر فضای تعامل میان تولیدکنندگان بخش خصوصی، تولیدکنندگان وابسته به دولت و قانون‌گذاران وجود داشت، چنین چالش‌هایی سد راه تولید نمی‌شد. در همین حال باید تاکید کرد که قوه مقننه وظیفه نظارت بر حسن اجرای قوانین را برعهده دارد، بنابراین نباید نسبت به بی‌توجهی دولتمردان بر حسن اجرای قانون بی‌تفاوت باشد.برقراری تعامل نزدیک میان قانون‌گذاران با فعالان معدنی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در دوره‌هایی قانون‌گذار از نظرات فعالان صنعتی استفاده می‌کند، اما این تعاملات گاه نتیجه‌بخش نیست؛ بنابراین انتظار می‌رود رابطه نزدیک و مستمری میان نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای کمیسیون صنعت با نمایندگان بخش تولید برقرار شود. براساس قانون بهبود فضای کسب‌وکار دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب‌وکار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن‌دسته از تشکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند، اما در موارد بسیاری سیاست‌گذاران بدون‌توجه به نظرات فعالان اقتصادی، سیاست‌گذاری می‌کنند. همین بی‌توجهی به قانون نیز در عمل مانعی جدی برای رفع چالش‌های حاکم بر بخش تولید است. چنانچه مسئولان و سیاست‌گذاران در روند تصمیم‌گیری، قانون‌گذاری و حتی مقررات‌زدایی تجدیدنظر و میزان تعامل خود را با صنعتگران یا نمایندگان بخش تولید بیشتر کنند، بسیاری از چالش‌های حاکم بر بخش تولید مرتفع خواهند شد. این دست اقدامات از یک‌سو مسیر توسعه اقتصادی کشور را تسهیل و از سوی دیگر نیز به حفظ موقعیت‌های شغلی ایجادشده در صنایع کمک می‌کند، بنابراین در مجموع گامی مثبت در راستای بهبود شرایط اقتصادی برداشته خواهد شد.در ادامه باید خاطرنشان کرد که متاسفانه هر سال قوانین و مقرراتی ضدتولید از سوی سیاست‌گذاران وضع می‌شود و عملا فرآیند تولید و فروش صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. به‌عنوان‌مثال، می‌توان از وضع عوارض صادراتی روی مواد معدنی نام برد. این سیاست در طول سال‌های گذشته به طرق مختلف برای فعالان بخش معدن تکرار شده و لطمات غیرقابل‌جبرانی را به این صنعتگران تحمیل کرده است. متاسفانه قانون‌گذار با همراهی دولت یک‌طرفه و بدون نظرخواهی از تولیدکنندگان یا ذی‌نفعان تصمیم‌گیری می‌کند. در چنین شرایطی، از یک‌سو احتمال از بین رفتن برخی کسب‌وکارها وجود دارد و از سوی دیگر، رانت و امتیازی به گروهی خاص تعلق خواهد گرفت. در همین حال دولت نیز به اهداف پیش‌بینی‌شده خود برای درآمدزایی بیشتر نخواهد رسید؛ بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذاران با دقت‌نظر بیشتر عمل کنند و انتقادهای مطرح‌شده نسبت به روند فعالیت خود را بیش از پیش موردتوجه قرار دهند.بی‌ثباتی از دلایل متعددی از جمله بی‌برنامگی دولت‌ها در سیاست‌های پولی و مالی و همچنین تصویب قوانین و مقررات از سوی نهاد قانون‌گذار نشأت می‌گیرد. متاسفانه در کشور ما این بی‌ثباتی در حوزه‌های مختلف قانون‌گذاری و حتی اجرای قوانین به‌چشم می‌خورد و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.چنانچه مسئولان در فرآیند تصمیم‌گیری دقت‌نظر کافی نداشته باشند و اقدام به اخذ سیاست‌های غیرهمسو یا متضاد کنند، چالش‌های جدی در مسیر فعالیت فعالان اقتصادی ایجاد می‌شود. این بی‌ثباتی آسیب‌های جدی به عملکرد تولیدکنندگان وارد می‌کند و عملکرد آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در موارد متعددی، این سیاست‌گذاری اشتباه حتی می‌تواند به تحمیل خسارت‌های جبران‌ناپذیر و همچنین تعطیلی واحدهای تولیدی نیز منجر شود،از این‌رو تجدیدنظر در سیاست‌های متناقض تصمیم‌گیران و همچنین اتخاذ رویه‌ای ثابت از سوی مسئولان برای بهبود شرایط تولید، ضروری به‌نظر می‌رسد.

دریچه

پیشرفت ۹۶ درصدی ساخت کارخانه تولید آهن اسفنجی در فولاد خوزستان

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان از پیشرفت ۹۶ درصدی کارخانه تولید آهن اسفنجی زمزم ۳ در این شرکت خبر داد.
امین ابراهیمی گفت: یکی از طرح‌هایی که از سال ۱۳۹۸ به عنوان یکی از الزامات زیست محیطی و افزایش تولید، در نظر گرفته شد، کارخانه تولید آهن اسفنجی مگامدول زمزم ۳ است.وی با بیان اینکه اجرای این طرح در قالب پیاده سازی تکنولوژی میدرکس در برای تولید آهن اسفنجی در سال ۹۸ آغاز شده است، افزود: این طرح در فضایی نزدیک به ۲۱ هکتار منحصر به فرد است.ابراهیمی ادامه داد: این طرح با سرمایه گذاری ۱۵۰ میلیون یورو با ظرفیت تولید یک میلیون و ۷ هزارتن آهن اسفنجی در سال تعریف شده است که می‌تواند قابلیت ارتقا به بیش از تولید ۲ میلیون برسد.مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان اشتغالزایی این طرح را بیش از ۲۰۰ نفر نیرو به صورت مستقیم اعلام و اضافه کرد: این طرح با استفاده از توانایی شرکت‌های دانش بنیان توانسته به پیشرفت بیش از ۹۶ درصدی برسد.

ریزش قیمت شمش فولاد، بدون توقف

روند قیمت شمش فولاد در شرق آسیا طی دو سال گذشته با سرعت زیادی ریزشی بود و هیچ خبری مانع از ادامه این ریزش نشد.
به دنبال آن شمش فولاد فوب دریای سیاه و شمش فولاد صادراتی ایران نیز بازدهی منفی به ثبت رساندند.
شمش فولاد صادراتی ایران در یک سال بیش از ۱۶ درصد از قیمت خود را از دست داد.
استیل اوربیس با انتشار گزارشی مدعی شد قیمت شمش فولاد در شرق آسیا طی دو سال گذشته بدون توقف ریزشی بود و همچنان به این روند نزولی ادامه می‌دهد. البته این روند نزولی تنها مربوط به شرق آسیا نیست بلکه بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت شمش در بسیاری از بنادر جهان طی دو سال گذشته با سرعت زیادی ریزشی بود و هر موج افزایشی در قیمت شمش در حقیقت اصلاح یا استراحتی کوتاه برای موج ریزشی بعد بود. ریزش‌های متوالی قیمت شمش در طول دو سال گذشته بسیاری از فعالان بازار را نسبت به آینده قیمت محصولات فولادی ناامید کرده است.
قیمت شمش فولاد صادراتی ایران از فروردین ۱۴۰۲ تا فروردین ۱۴۰۳ با کاهش بیش از ۱۶ درصدی از ۵۶۰ دلار به ۴۷۰ دلار به ازای هر تن رسید. اگرچه فعالان بازار معتقدند با توجه به قیمت شمش فولاد در دریای سیاه، شمش فولاد صادراتی ایران پتانسیل رشد قیمت جزئی در هفته‌های پیش‌رو را دارد ولی روند قیمت شمش در طول سال‌های گذشته نزولی است.
زمستان سال ۱۴۰۱ قیمت هر تن شمش فولاد صادراتی ایران به بیش از ۵۷۰ دلار نیز رسید ولی اکنون برای از دست ندادن محدوده قیمتی ۴۷۰ دلار تلاش می‌کند.
البته پایین‌ترین قیمت شمش فولاد صادراتی ایران در طول یک سال گذشته در تیرماه و محدوده ۴۴۰ دلار به ثبت رسیده است و پس از آن برای یک بازه زمانی بیش از ۸ ماهه به روند صعودی بازگشت.
شمش فولاد صادراتی ایران در فصل زمستان با قیمتی بالاتر از ۵۰۰ دلار به ازای هر تن نیز معامله شد ولی همزمان با موج ریزشی بعدی در بازارهای جهانی قیمت شمش فولاد صادراتی ایرانی نیز کانال ۵۰۰ دلار را از دست داد. اخبار غیررسمی نشان می‌دهد قیمت احتمالی شمش فولاد صادراتی ایران در هفته‌های آینده ۴۸۰ دلار خواهد بود البته این مسئله به ثبات قیمت شمش فولاد دریای سیاه در کانال ۵۰۰ دلار بستگی دارد. اگر شمش فولاد فوب دریای سیاه کانال ۵۰۰ دلار را از دست بدهد احتمال ریزش قیمت شمش فولاد صادراتی ایران تا سطح ۴۶۰ دلار و پایین‌تر نیز وجود دارد.

فولادسازی، قربانی توسعه اشتباه

گروه معدن

صنعت فولاد اثرگذاری بالایی در فرآیند توسعه‌یافتگی کشورها دارد و بر همین اساس و با تکیه بر منابع غنی معدنی و انرژی در کشور ما توسعه یافته است. به‌این‌ترتیب، ایران در سال‌های گذشته در جایگاه دهمین فولادساز بزرگ دنیا قرار گرفته و همزمان امکان حضور موفق آن در بازارهای رقابت جهانی فراهم شده است. بااین‌وجود، جانمایی اشتباه در اجرای طرح‌های توسعه صنعت فولاد، یکی از بزرگ‌ترین ایراداتی است که آینده این بخش را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در چنین موقعیتی، توسعه‌یافتگی غیرمتوازن، محدودیت جدی در تامین آب، برق، گاز و همچنین کمبود در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و... به چالش جدی برای صنایع بدل شده است. در واقع باید اذعان کرد که بسیاری از صنایع فولادی به‌اشتباه و تحت‌تاثیر فشارهای سیاسی احداث شده‌اند و با گذشت زمان، روند تولید آنها از صرفه افتاده است.

فشار سیاسی، مانع جانمایی اصولی

باتوجه به میزان قابل‌توجه مصرف آب در صنعت فولاد انتظار می‌رفت واحدهای فولادی در مجاورت دریا یا مناطق پرآب، احداث شوند، اما بخش بزرگی از ظرفیت‌های این صنعت تحت‌تاثیر سیاست‌گذاری اشتباه یا فشار سیاسی در مناطق خشک و کویری ساخته شده‌اند. همین موضوع نیز تداوم حیات این صنایع را تهدید می‌کند. علاوه‌براین، چنانچه قرار بر صادرات محصولات تولیدشده در این صنایع باشد، در عمل هزینه حمل و جابه‌جایی آنها به‌شدت افزایش خواهد یافت و از میزان رقابت‌پذیری محصولات این صنایع در بازار جهانی خواهد کاست.حمل‌ونقل یکی از شاخصه‌های مهم و اثرگذار در زنجیره تامین، تولید و فروش فولاد است. کمبود در زیرساخت‌های حمل‌ونقل یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که آینده صنعت فولاد کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد و هزینه‌های قابل‌توجهی را به اقتصاد ایران تحمیل خواهد کرد. بی‌توجهی به جانمایی صحیح صنایع در کنار ضعف صنعت لجستیک، هزینه‌های تولید را به‌شدت افزایش می‌دهد و در مواردی فعالیت صنایع را از گردونه سودآوری و رقابت‌پذیری خارج می‌کند. در حال حاضر سهم اصلی حمل بار را در کشور، حمل‌ونقل جاده‌ای به خود اختصاص می‌دهد، در حالی که برای تحقق اهداف توسعه‌ای صنعت فولاد انتظار می‌رود سهم حمل ریلی و دریایی به‌شدت ارتقا یابد. افزایش ظرفیت حمل‌ونقل ریلی به ۱۰۵ میلیون تن سالانه و حمل‌ونقل جاده‌ای و دریایی هرکدام به ۵۰ میلیون تن در سال، امکان تولید ۵۵ میلیون تن فولاد را در افق ۱۴۰۴ فراهم می‌کند. براساس آمار در سال ۱۴۰۰ ظرفیت حمل مواد معدنی از طریق خطوط ریلی حدود ۴۵ میلیون تن برآورد شده است، بنابراین باید ظرفیت حمل ریلی کشور تا سال ۱۴۰۴ در بخش معدنی، ۷۹ میلیون تن ارتقا یابد. تحقق این اهداف هزینه‌بر و زمانبر است و باتوجه به شرایط اقتصادی کشور، بعید به‌نظر می‌رسد که در مدت زمان کوتاهی به نتیجه مطلوب برسد.

مشوق‌های قدیمی، پاشنه‌آشیل تولید

غلامرضا خلیقی، فعال صنعت فولاد اظهار کرد: در طول سال‌های گذشته، توسعه صنعت فولاد در اولویت سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و صنعتی دولت بوده ؛ بر همین اساس نیز این زنجیره با اعطای مشوق‌های مختلف، در مسیر رشد و ارتقای تولید قرار گرفته، اما در سال‌های اخیر مشوق‌های سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد حذف شده‌اند و همان مواردی که انگیزه سرمایه‌گذاری در این صنعت بود، به چالشی جدی در میان فعالان صنعت فولاد کشور بدل شده است.وی افزود: کمااینکه در دهه‌های اخیر منابع فراوان و ارزان انرژی یکی از دلایل جذب سرمایه به صنعت فولاد بوده ، اما اعطای این مشوق‌ها برای مدت‌زمان طولانی تداوم نیافته است. البته ایران هنوز هم در رده بزرگ‌ترین کشورهای دارنده ذخایر انرژی در دنیا قرار دارد، اما بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور همپای توسعه جمعیتی و صنعتی، زمینه ناترازی در تولید و مصرف انرژی را پدید آورده، به‌این‌ترتیب انرژی که در گذشته مشوق سرمایه‌گذاری توسعه صنعت فولاد بود، به پاشنه آشیل تولید در این بخش بدل شده است.
خلیقی گفت: در حال حاضر صنایع فولاد کشور در تابستان با محدودیت در تامین برق و در زمستان با محدودیت در تامین گاز روبه‌رو هستند، همین موضوع نیز در عمل زمان تولید و فعالیت آنها را به ۸ ماه محدود کرده است. در چنین شرایطی، صنایع یا باید مشکلات و محدودیت‌های خود را مرتفع کنند یا در آینده فعالیت آنها از صرفه خواهد افتاد.
این فعال صنعت فولاد گفت: در گذشته مسئله کم‌آبی و خشکسالی، به‌اندازه امروز جدی نبود، در نتیجه احداث صنایع در نزدیکی آب، در اولویت نبود. اما در سال‌های اخیر با شدت گرفتن مشکلات کم‌آبی، احداث صنایع در مجاورت دریا تشویق می‌شود.
وی افزود: سال گذشته آب موردنیاز خود را به‌ازای هر مترمکعب ۴ تا ۵هزار تومان می‌خریدیم، امسال هزینه تامین آب به ۲۸هزار تومان برای هر مترمکعب ارتقا یافته است. برای سال آینده نیز، هیچ ضمانتی برای تامین آن وجود ندارد.
خلیقی در پاسخ به سوالی مبنی بر راهکار تداوم تولید صنایع فولادی در موقعیت کنونی و باتوجه به مشکلاتی که در اثر جانمایی اشتباه، برای این صنایع پیش آمده، گفت: چنانچه دخالت و دستکاری دولت در روند تولید و فروش و قیمت‌گذاری این صنایع، حذف شود، همچنان امکان تداوم تولید در این بخش میسراست. در ادامه، چنانچه واحدی نتواند با این شرایط به کار و فعالیت خود ادامه دهد یا کسب‌وکار تولیدی خود را تعطیل می‌کند یا آن را به مکان دیگری منتقل خواهد کرد. البته این اقدام هزینه‌بر است و شاید تنها برای واحدهای کوچک و متوسط، ممکن باشد، اما چنانچه تولید از صرفه بیفتد، صنایع تعطیل خواهند شد.

تولید زیانده، توجیه‌پذیر نیست

آنوش رحام، فعال صنعت فولاد اظهار کرد: نبود تناسب در سرمایه‌گذاری در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد، یکی از چالش‌هایی است که روند فعالیت این صنعت را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در واقع گام نخست توسعه صنعت فولاد در کشور ما اشتباه برداشته شده و به ارزش‌افزوده تولید توجه کافی نشده است.
رحام ضمن انتقاد به جانمایی صنایع فولادی کشور گفت: اغلب صنایع بزرگ فولادی کشور با تکیه بر منابع و ذخایر احداث شده‌اند و در نتیجه در جانمایی آنها اصل رقابت‌پذیری موردتوجه قرار نگرفته است. همان‌طور که بارها تاکید شده، طرح‌های توجیهی برای احداث برخی صنایع بزرگ فولادی کشور از جمله فولاد مبارکه، ابتدا در مناطق جنوبی کشور و نزدیک به آب بوده است، اما در اجرا محل احداث این صنایع تحت‌تاثیر مسائل و فشارهای سیاسی و اجتماعی به مناطق دیگری از کشور منتقل شده‌اند.
فعالان صنایع بالادستی فولاد در سال‌های اخیر بااشاره به محدودیت مصرف آب در صنایع فولادی کشور، در تلاش هستند تا احداث و توسعه این زنجیره را در مناطق مرکزی و عموما خشک و کم‌آب کشور، توجیه کنند. بااین‌وجود، با گسترش خشکسالی و مشکلات پیش‌روی تامین آب برای صنایع، چالش‌های جانمایی اشتباه در احداث و توسعه صنایع، بیش‌ازپیش نمایان می‌شود. این فعال صنعت فولاد گفت: در طول ۴ دهه اخیر، صنایع سنگین ضربات جبران‌ناپذیری را به محیط‌زیست تحمیل کرده‌اند.
وی افزود: دولت در این سال‌ها منابع مختلف را ارزان‌قیمت و بدون هیچ حساب دقیقی در اختیار حلقه‌های میانی صنعت فولاد قرار داده است، به‌این‌ترتیب این واحدها از سودآوری قابل‌توجهی برخوردار بوده‌اند، در حالی که بخش بزرگی از سودآوری صنایع یادشده تحت‌تاثیر منابع دولتی است. چنانچه مقرر شود امتیازات این صنایع از آنها سلب شود، در عمل تولید و سودآوری آنها تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت. رحام تاکید کرد: سودآوری برخی صنایع بزرگ فولادی ما حتی از نرم‌های جهانی بالاتر است؛ اما این سودآوری حاصل ارتقای بهره‌وری نیست، بلکه یارانه پنهان تخصیص‌یافته به صنایع، عامل سودآوری برخی صنایع است. البته تولید در این واحدها از منظر کیفی در سطح مطلوبی قرار دارد، بااین‌وجود مدیریت تولید آنها با اشکالات فراوانی همراه است و همین موضوع نیز از بهره‌وری در این صنایع می‌کاهد.
وی افزود: هزینه حمل‌ونقل برخی کالاهای معدنی کشور که صادر می‌شوند، به‌ازای هر تن، ۳۰ دلار برآورد می‌شود، در حالی که ارزش همین محصولات به‌ازای هر تن ۶۰ تا ۹۰ دلار است. یعنی مسیر اشتباه تولید و فرآوری مانع بهره‌وری در این بخش است. چنانچه یارانه اختصاص‌یافته به تولید و حمل این محصولات، حذف شود، در عمل تداوم تولید ممکن نخواهد بود.
رحام گفت: راهکار ارتقای بهره‌وری، سودآوری و تداوم تولید در زنجیره فولاد کشور، حرکت به‌سمت تولید محصولات نهایی این زنجیره با ارزش‌افزوده بالاتر است، اما دولت‌ها در طول ۴۰ سال گذشته، اهتمام خود را به خام‌فروشی اختصاص داده‌اند. در واقع برنامه‌ای برای کمک به صنایع تکمیلی وجود ندارد.
این فعال صنعت فولاد گفت: البته انتقاداتی به روند فعالیت برخی صنایع تکمیلی فولاد وجود دارد که در عمل بهره‌وری تولید را در این بخش تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در شرایطی که ظرفیت تولید لوله و پروفیل در کشور ما حدود ۲۰ میلیون تن برآورد می‌شود، بسیاری از صنایع تنها با ۱۰ تا ۲۰ درصد ظرفیت خود تولید می‌کنند و همین موضوع نیز از رقابت‌پذیری فعالیت در این بخش می‌کاهد. در واقع باید اقرار کرد که توسعه در صنایع تکمیلی نیز به‌درستی انجام نگرفته و انتقادات قابل‌توجهی به آن وارد است.
رحام گفت: تقویت صنایع تکمیلی، راهکار اصلاح شرایط موجود است. در حقیقت انتظار می‌رود دولت با اعطای مشوق‌های مختلف یا راهکارهایی همچون کمک در تامین سرمایه در گردش، مشکلات حاکم بر تولید را مرتفع کند.
رحام در پایان تاکید کرد: متاسفانه این دست مشکلات و کمبودها در سایر حلقه‌های تولید محصولات معدنی نیز به‌چشم می‌خورد، در واقع باید بپذیریم که مشکل از استراتژی توسعه صنایع کشور است یا به بیان دیگر، توسعه معادن و صنایع وابسته به آن، با تکیه بر استراتژی دقیق و مدونی محقق نشده است.

اعلام رتبه‌های جهانی ایران در حوزه مواد معدنی

پنج فلز آلومینیوم، مس، نیکل، مولیبدن و نقره که بیشترین مصرف را در فرآیند کم کربن دارند، فلزات ثروت‌زای دنیا محسوب می‌شوند و ایران با دارا بودن رتبه ۱۵ در ذخایر معدنی و اول در منطقه، باید به سمتی برود که در برنامه کاری اکتشاف خود این عناصر را در دستور کار خود قرار دهد، ضمن آنکه در ایران پتانسیل هیدروژن خوبی وجود دارد، ولی هنوز به خوبی از آن استفاده نشده است.به گزارش روزگارمعدن به نقل از روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، «مواد معدنی» بنیان فیزیکی تمدن بشر را شکل می‌دهند، از این رو است که دوره‌های تمدنی بشر با عناوینی چون دوره‌های پارینه‌سنگی، نوسنگی، برنز، آهن و سیلیکون یا دوره الکترونیک تقسیم‌بندی شد، چون بیانگر تأثیر مواد و فنون مربوط با آن در توسعه جامعه بشری است.صنایع مواد پیشرفته در اوایل دهه ۱۹۸۰ به‌عنوان یکی از مهمترین و پویاترین مباحث در تاریخ صنعت بین‌المللی ظهور و همراه با آن نسل نوینی از مواد فلزی، سرامیکی، پلیمری و کامپوزیتی را معرفی کرد که به‌دلیل ساختار داخلی جدید و متفاوت، ایجاد کارکردهای برجسته و بی‌نظیر برای محصولات را امکان‌پذیر کرده است.فناوری‌های مواد پیشرفته به تمامی فرایندها و تجهیزات پیشرفته طراحی، تولید، فرآوری، اعمال، ساخت، شکل‌دهی، محافظت، مشخصه‌یابی، عیب‌یابی و بازسازی اطلاق می‌شود و رد پای آن را می‌توان در حوزه‌هایی چون هوافضا، انرژی‌های نو، تجهیزات پیشرفته ساخت، تولید، آزمایشگاهی و غیره مشاهده کرد.یکی از مزیت‌های مهم کشور برای حرکت به سمت مواد پیشرفته، وجود منابع اولیه مورد نیاز در داخل کشور است و این در حالی است که بر اساس آمار مرکز پژوهش‌های مجلس، میزان صادرات خام فروشی مواد در سال ۱۴۰۱ برابر با ۱۲۲ میلیون تن به ارزش ۵۳ میلیارد دلار بوده و میزان واردات آن ۳۷ میلیون تن به ارزش ۵۹ و ۷۰۰ میلیارد دلار بوده است.
این آمار نشان می‌دهد کشورهایی که مواد خام را از ایران دریافت کرده‌اند، بعد از فرآوری ۳۰ درصد آن را از آن کشورها وارد می‌کنیم.فرآوری تبدیل مواد معدنی در ۴ مرحله اکتشاف، استخراج، فرآوری و تبدیل انجام می‌شود که به اعتقاد فعالان این عرصه کشور در حوزه‌های اکتشاف، استخراج و تبدیل وضعیت خوبی نداریم، اما در حوزه فرآوری وضعیت بهتری حاکم است، هر چند که چالش‌هایی وجود دارد.

جذابیت بخش معدن در دنیا به این دلایل است:

* نیاز مبرم به فلزات برای دستیابی به محیط زیست پاک و فناوری‌های کم کربن
* نیاز مبرم به فلزات خاص برای دستیابی به تکنولوژی نوین
* تجدید ناپذیربودن مواد معدنی
* افزایش تقاضا نسبت به عرضه در مواد معدنی
* نقش مواد معدنی در بازارهای سرمایه جهانی و بورس
* نقش معدن در توسعه بنیادی
* نیاز مبرم برخی از کشورها برای رشد و بقا به مواد معدنی
* اطمینان از بازگشت سرمایه
* فلزات معدنی جایگزین سوخت‌های فسیلی در آینده.

همزمان با کاهش ذخایر سوخت‌های فسیلی و تلاش جهان برای حل مشکلات گازهای گلخانه‌ای، دنیا در حال حرکت به سمت فناوری‌های کم کربن است، به گونه‌ای که اهداف برنامه‌ریزی شده در اروپا، کاهش حداقل ۸۰ درصد انتشار CO_2 تا سال ۲۰۵۰ است.در صنعت حمل و نقل، سلول‌های سوختی، هیدروژنی و در رفتارهای تجدیدپذیر که به سمت فناوری‌های کم کربن حرکت می‌کنند، از مواد معدنی مختلف استفاده می‌شود. ۵ فلز اصلی مورد استفاده در فرآیندهای کم کربن شامل «آلومینیوم»، «مس»، «نیکل»، «مولیبدن» و «نقره» است.

رنگین کمان مواد معدنی در ایران

دکتر علیرضا شهیدی معاون وزیر صمت و رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ضمن ابراز امیدواری از ایجاد بانک اطلاعاتی مواد معدنی کشور، گفت: تاکنون تصور می‌شد که ۶۸ ماده معدنی در کشور وجود دارد، ولی داده‌های ما حکایت از وجود ۸۱ ماده معدنی در کشور دارد.وی اضافه کرد: تاکنون ما برای ۴۰ عنصر معدنی آنالیز انجام می‌دادیم، ولی در طرح تحول این تعداد به آنالیز ۵۷ ماده معدنی رسیده است که این آنالیزها بر اساس روش‌های پیشرفته صورت می‌گیرد.
شهیدی خاطر نشان کرد: زمین‌شناسان از ایران با نام «بهشت زمین‌شناسی» نام می‌برند و ما از آن با نام رنگین‌کمانی از مواد معدنی یاد می‌کنیم؛ از این رو شایسته است که زمین ایران مورد شناسایی قرار گیرد.به گفته معاون وزیر، محیط‌های مستعد کانی‌زایی در جهان ۴۸ محیط است که از این تعداد ۳۵ محیط آن در کشور وجود دارد. همچنین ۱۱۴ تیپ معدنی در دنیا شناخته شده که از این تعداد ۸۹ تیپ معدنی در ایران وجود دارد. علاوه بر تعداد، تنوع مواد معدنی در دنیا ۱۱۲ و در ایران ۸۱ نوع مواد معدنی است.وی تاکید کرد: مواد معدنی که در سطح قرار دارند، روز به روز در حال کاسته‌شدن هستند و محکوم به این هستیم که به سمت مواد معدنی در عمق بیشتری برویم و این روند یک روند جهانی است. طبق آمارهای سال ۲۰۱۹ بیشترین استخراج صورت گرفته در زمینه آهن حدود ۳ میلیارد تن است و بعد از آن عناصر دیگر چون آلومینیوم و مس قرار دارند.شهیدی با تاکید بر اینکه آینده دنیا بر آلومینیوم است، علی‌رغم آنکه میزان آن نیز کم است، اظهار کرد: همچنین مصرف برخی از عناصر چون گالیوم، لیتیوم و کبالت رشد نشان می‌دهد، به گونه‌ای که در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ مصرف کبالت حدود ۵۶ درصد رشد داشته است. این رشد نشان‌دهنده این است که سرنوشت آینده جهان به سمتی می‌رود که عناصر لیتیوم، گالیوم و کبالت جزء عناصر استراتژیک قرار می‌گیرند و ما باید به سمتی برویم که در برنامه کاری اکتشاف این ۳ عنصر را در دستور کار خود قرار دهیم.رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور خاطر نشان کرد: همچنان سوخت‌های فسیلی در سبد انرژی دنیا اهمیت دارند، نمونه آن زغال‌سنگ است که ۳۵.۴ درصد سبد انرژی دنیا را به خود اختصاص داده است، ولی شاهد هستیم که این سبد در حال متنوع شدن است و در آن انرژی خورشیدی، باد، هسته‌ای و هیدروالکتریک نیز به این سبد اضافه شده است و قدر مسلم این است که دنیا به سمت انرژی‌های پاک در حرکت است. این رویکرد دنیا برای بهره‌گیری از انرژی پاک موجب شد تا فلزات به تدریج جای سوخت‌های فسیلی را بگیرند و ۵ فلزی که در فرایندهای کم کربن قرار می‌گیرد، آلومینیوم، مس، مولیبدن، نیکل و نقره است و ثروت آینده کشورها محسوب می‌شوند.
معاون وزیر صمت، با اشاره به وضعیت کشور برای حرکت به سمت سوخت‌های پاک، گفت: برای داشتن باتری‌های لیتیومی برای خودروهای برقی، لیتیوم یکی از محصولاتی است که در کنار سایر مواد معدنی می‌توان در باتری استفاده کرد. این وضعیت در پنل‌های خورشیدی نیز حاکم است. هیدروژن نیز یکی دیگر از انرژی‌های پاک است که در دنیا چندین سال است از آن استفاده می‌شود و در ایران پتانسیل هیدروژن خوبی وجود دارد، ولی هنوز به خوبی از آن استفاده نشده است، اما در دنیا این انرژی خواهان زیادی دارد. از این رو ما باید بر اساس رویکردهای دنیا بتوانیم برنامه اکتشافی کشور را طرح‌ریزی کنیم و باید بانک اطلاعاتی معدنی کشور را تکمیل کنیم.
وی اظهار کرد: در سال‌های اخیر بحث معدن به اندازه‌ای برجسته شده که کشوری مانند عربستان سعودی که سردمدار استخراج نفت است، به دنبال این است که خود را به عنوان سیاستگذار حوزه معدن معرفی کند و تا کنون ۳ فروم معدنی در ریاض این کشور برگزار شده است و بالغ بر ۶۰ وزیر از سایر کشورها در آن حضور داشته‌اند.شهیدی، با اشاره به موقعیت جغرافیایی ایران، یادآور شد: علی‌رغم اینکه ایران در کمربند کوهزایی آلپ هیمالیا قرار دارد، پراکندگی عناصر مواد معدنی کم است و می‌طلبد که اکتشاف را از سطح به عمق پیش ببریم، چون مطمئنا عناصری که در پیرامون ما قرار دارد، در ایران نیز موجود است.

جایگاه ایران از لحاظ ذخایر معدنی در دنیا

کشور ایران یکی از مهمترین و اصلی‌ترین تولیدکنندگان مواد معدنی در دنیا با رتبه ۱۵ جهانی است. بر اساس اکتشافات صورت گرفته، ذخایر ایران در رتبه سوم آسیا پس از چین و هند قرار دارد.
ذخایر معدنی ایران در رتبه اول در منطقه خاور میانه جای گرفته است.
همچنین میزان ذخایر معدنی ایران ۲۶ میلیارد تن اعلام شده که این مقدار شامل ذخایر فلزی، غیر فلزی، منابع قرضه، سنگ ساختمانی و گوهر سنگ می‌شود.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

کاهش قیمت ورق صادراتی هند و چین

پیشنهادات صادرات ورق سرد هند به اروپا ۱۰ دلار در هر تن کاهش یافت و به ۷۴۰ تا ۷۴۵ دلار در هر تن CFR (۶۹۰ تا ۷۰۰ دلار در تن FOB سواحل شرقی هند) رسید. علیرغم کاهش قابل توجه قیمت ها به دلیل جشنواره هولی در هند، فعالیت خرید کماکان ادامه داشت. منابع گزارش می دهند که بسیاری از خریداران در حال به تاخیر انداختن ذخیره سازی موجودی در اروپا هستند.پیشنهادات صادراتی ورق سرد چین در این هفته با کاهش ۵ دلاری در هر تن مواجه شد و به ۶۲۰ دلار در هر تن فوب در برابر ۶۲۵ دلار در هر تن فوب در هفته قبل، پس از سقوط در معاملات آتی SHFE رسید.معاملات آتی SHFE ورق گرم چین ۱۰۳ یوان در تن (۱۴ دلار در تن) در ۲۸ مارس به ۳۶۹۹ یوان در تن (۵۱۲ دلار در تن) در مقابل ۳۸۰۲ یوان در تن (۵۲۶ دلار در تن) در ۲۱ مارس کاهش یافت. علاوه بر این معاملات آتی در ۲۷ مارس ۴۴ یوان در تن (۶ دلار در تن) در برابر ۳۷۴۳ یوان در تن (۵۱۸ دلار در تن) کاهش یافت. قیمت فولاد اروپا در حال کاهش بیشتری است زیرا خریداران در حاشیه هستند. تعطیلات عید پاک در اروپا در حال ایجاد رویکرد انتظار و تماشا در میان فعالان بازار است و بسیاری از منابع می گویند ممکن است قیمت ها در کوتاه مدت بیشتر کاهش یابد. این موضع محتاطانه منجر به کاهش معاملات و کاهش واردات می شود.

با این حال، قیمت صادرات ورق گرم هند برای اروپا (S۲۷۵، ۳ میلی متر) در محدوده ای محدود این هفته در حدود ۶۴۰ تا ۶۵۰ دلار در هر تن CFR آنتورپ (۵۹۰ تا ۶۰۰ دلار در هر تن فوب سواحل شرقی هند) باقی ماند.

احساسات بازار با کاهش قیمت ها به دلیل تقاضای ضعیف جهانی در بحبوحه تعطیلات مخلوط می شود. با این حال، پس از تعطیلات ممکن است در قیمت ها یک بازگشت مجدد رخ دهد، اما این به بهبود تقاضای فولاد اروپا بستگی دارد. با این حال، صادرات هند احتمالاً ثابت خواهد ماند.

در سایه سیاست گذاری‌های اقتصادی رخ داد؛

عرضه لیتیوم آمریکای جنوبی در هاله‌ای از ابهام

مهدی نجفی

بر اساس بررسی‌های صورت گرفته از سوی موسسه «Fastmarkets»، به نظر می‌رسد قاره آمریکای جنوبی همزمان با روی کار آمدن دولت‌های جدید، در راه‌اندازی پروژه‌های لیتیوم که در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر در سطح جهانی تاثیرگذار خواهد بود، به بن‌بست رسیده است.

تعدادی از فعالان بازار و کارشناسان صنعت لیتیوم در جریان سفر اخیر به کشورهای شیلی، آرژانتین و برزیل، نگرانی‌های خود را در خصوص روند کند وضع و اجرای سیاست‌گذاری‌های جدید در آمریکای جنوبی که می‌تواند فضا را برای رشد فرایند تولید باز کند، ابراز کردند.

این افراد همچنین افزودند: در رابطه با اقداماتی که در صنعت لیتیوم همزمان با بر سر کار آمدن دولت‌های جدید باید انجام شود، تردیدهایی وجود دارد.

در عین حال، کاهش حجم فروش خودروهای الکتریکی (EV) و حجم تقاضا برای مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری همراه با سرمایه‌گذاری‌های چند ساله انجام شده که منجر به راه‌اندازی چندین واحد تولید شده است، سبب شده بازار لیتیوم به وضعیت مازاد در عرضه برسد و به طبع آن قیمت‌های این فلز حیاتی کاهش پیدا کند. طبق پیش‌بینی انجام شده توسط تحلیلگران موسسه «Fastmarkets»، انتظار می‌رود روند نزولی قیمت لیتیوم ادامه یابد.

▣ ادامه روند نزولی قیمت لیتیوم به دلیل وضعیت مازاد عرضه

بر اساس ارزیابی‌های صورت گرفته موسسه «Fastmarkets» برای قیمت لیتیوم هیدروکسید مونوهیدرات با خلوص حداقل ۵۶/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل محموله در بنادر چین، ژاپن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسال توسط خریدار (cif) جهت عرضه در بازار فیزیکی، رقم ۱۲/۵ تا ۱۴ دلار به ازای هر کیلوگرم را در روز پنج‌شنبه هفتم مارس ۲۰۲۴ نشان داد که در مقایسه با قیمت ۱۴/۵ تا ۱۶/۵ دلار به ازای هر کیلوگرم ثبت شده در روز ۲۹ دسامبر ۲۰۲۳، حدود ۱۴/۵۲ درصد و نسبت به قیمت ۷۰ تا ۷۵ دلار به ازای هر کیلوگرم گزارش شده در روز هفتم مارس ۲۰۲۳، حدود ۸۱/۷۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

در همین حال، موسسه مذکور قیمت کربنات لیتیوم با خلوص حداقل ۹۹/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل محموله‌ها در بنادر چین، ژاپن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسال توسط خریدار (cif) را رقمی حدود ۱۲/۴ تا ۱۴ دلار به ازای هر کیلوگرم در روز پنج‌شنبه هفتم مارس ۲۰۲۴ ارزیابی کرد که نسبت به قیمت ۱۴/۵ تا ۱۶ دلار به ازای هر کیلوگرم تعیین شده در پایان سال ۲۰۲۳، حدود ۱۳/۴۴ درصد و نسبت به قیمت ۵۸ تا ۶۵ دلار به ازای هر کیلوگرم اعلام شده در مدت مشابه سال ۲۰۲۲، حدود ۷۸/۵۴ درصد کاهش را تجربه کرد.

بر اساس آخرین ارزیابی انجام شده در بازار مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری توسط موسسه «Fastmarkets» که در روز سه‌شنبه پنجم مارس ۲۰۲۴ منتشر شد، انتظار می‌رود حجم مازاد عرضه لیتیوم آمریکای جنوبی در سال ۲۰۲۴ به ۱۳ هزار و ۳۵۰ تن و در سال ۲۰۲۵، به ۳۰ هزار و ۵۰ تن مازاد افزایش یابد.

با در نظر گرفتن سیگنال‌های مثبت اخیر در بازار لیتیوم، موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی می‌کند که قیمت هیدروکسید و کربنات به طور متوسط به ۱۸/۹۲ دلار در هر کیلوگرم در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ برسد و سال جاری میلادی را با قیمت ۱۶ دلار در هر کیلوگرم به پایان برساند. قیمت پیش‌بینی شده موسسه مذکور برای سال ۲۰۲۵، رقم ۱۵ دلار به ازای هر کیلوگرم ارزیابی شده است.

هم‌زمان با وضعیت مازاد ایجاد شده در روند عرضه لیتیوم، پروژه‌های جدیدی قرار است که فرایند تولید خود را در ماه‌های آینده به خصوص در قاره آمریکای جنوبی آغاز کنند. بر اساس بررسی‌های انجام شده از سوی موسسه مذکور، چهار پروژه بعدی تولیدی لیتیوم در آرژانتین و برزیل قرار دارند و تخمین زده می‌شود که ظرفیت تولید سالانه آن‌ها بیش از ۱۰۰ هزار تن کربنات لیتیوم معادل (LCE) باشد.

اهمیت این پروژه‌های جدید به حدی بالاست که طبق تحقیقات موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی می‌شود آرژانتین تا سال ۲۰۳۱ به سومین کشور بزرگ تولیدکننده لیتیوم در جهان تبدیل شود؛ همچنین انتظار می‌رود میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در این کشور از سالانه ۵۰ هزار و ۵۵۰ تن در سال ۲۰۲۳، به حدود ۳۸۰ هزار و سه تن در سال ۲۰۳۱ افزایش یابد. طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته، میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در شیلی از سالانه ۲۲۵ هزار تن در سال ۲۰۲۳، به ۳۴۵ هزار و ۴۱۸ تن در سال ۲۰۳۱ خواهد رسید و این کشور رتبه چهارم بزرگ‌ترین تولیدکننده لیتیوم در جهان را از آن خود خواهد کرد.

▣ پیش‌بینی میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در برزیل، شیلی و آرژانتین

شیلی به عنوان اولین کشور در آمریکای جنوبی که به تولید لیتیوم از آب نمک در شوره‌زار آتاکاما در سطح تجاری دست یافت، در حال حاضر دومین تولیدکننده این فلز در دنیا به شمار می‌رود.

به دنبال اعتراضات ناشی از نارضایتی از خدمات عمومی و افزایش هزینه‌های عمومی زندگی در شیلی در سال ۲۰۲۳، دولت این کشور صنعت لیتیوم را ملی اعلام کرد. به دنبال اعلام ملی‌سازی صنعت لیتیوم گابریل بوریک، رئیس‌جمهور شیلی بیان کرد از این به بعد دولت بر روی اکتشاف لیتیوم در این کشور نظارت خواهد کرد.

▣ تمرکز شیلی برای جلوگیری از ایجاد رکود در رشد تولید لیتیوم

بر همین اساس، شرکت‌های «SQM» و «Albemarle» برای ادامه فعالیت خود در شیلی باید با دولت این کشور پس از پایان زمان قراردادهای فعلی خود مجدداً تفاهم‌نامه جدیدی امضا کنند. شرکت «SQM» از قبل این کار را انجام داده است و بر اساس قرارداد جدید با سرمایه‌گذاری مشترک با شرکت «Codelco» می‌تواند به فعالیت خود در معادن لیتیوم شیلی ادامه دهد.

در همین راستا، دولت شیلی قصد دارد فهرستی از شوره‌زارهایی که باید تحت نظارت دولت این کشور قرار بگیرد را اعلام کند. بر همین مبنا، دولت در نظر دارد حدود ۳۰ درصد از نمکزارهای شیلی را منطقه حفاظت شده اعلام کند. با این حال، هنوز جزئیاتی از طرح نامبرده و اینکه استخراج از کدام شوره‌زارها ممکن و کدام یک امکان‌پذیر نیست، ارائه نشده است.

یکی از فعالان بازار شیلی بیان کرد: انتظار می‌رفت جزئیات این طرح در ماه نوامبر ۲۰۲۳ یا در ابتدای سال ۲۰۲۴ ارائه شود. با این حال، احتمال ارائه آن در پایان ماه مارس ۲۰۲۴ وجود دارد.

در همین راستا و در پایان ماه فوریه ۲۰۲۴ آرورا ویلیامز، وزیر معادن شیلی به رسانه‌ها اعلام کرد که جزئیات طرح مذکور در پایان ماه آوریل سال جاری میلادی ارائه خواهد شد. یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار در شیلی اظهار داشت: مشکلات زیادی در این زمینه همچون امکان یا عدم امکان مشارکت شرکت‌های خصوصی در فرایند اکتشاف وجود دارد.

هم‌اکنون برخی از شرکت‌های نوپا در حال مطالعه بر روی اکتشاف برخی از ذخایر لیتیوم در تعدادی از شوره‌زارهای کشور شیلی هستند و در صورتی که دولت شیلی این شوره‌زارها را منطقه حفاظت شده اعلام کند، ممکن است موجب افزایش اختلاف میان دولت و شرکت‌ها شده و کار به دادگاه کشیده شود.

بسیاری از مدیران عامل و کارشناسان بر این باورند که شفافیت در ارائه طرح‌ها از سوی دولت شیلی در راستای رشد تولید لیتیوم، از پروژه‌های فعلی مهم محسوب می‌شود. آن‌ها همچنین تاکید کردند که در انتخابات ریاست جمهوری شیلی در سال ۲۰۲۵، جناح راست‌گرا ممکن است پیروز شود و سیاست‌های در نظر گرفته شده در راستای ملی‌سازی صنعت لیتیوم دوباره تغییر پیدا کند.

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار عنوان کرد: تلاش دولت فعلی از قبل در راستای تصویب بندی در قانون اساسی جدید با شکست مواجه شده و به همین دلیل از محبوبیت دولت کاسته شده است.

به گفته یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار در شیلی، هنوز نقش شرکت «Enami»، دیگر شرکت معدنی با مالکیت دولتی شیلی در سیاست‌گذاری‌های اعلام شده در راستای ملی‌سازی صنعت لیتیوم مشخص نیست.

وی تصریح کرد: پس از اینکه فرایند مراقبت و نگهداری در واحد ذوب مس «Paipote» متعلق به شرکت «Enami» در ماه فوریه ۲۰۲۴ به دلیل مشکلات مالی آغاز شد، نیاز شرکت مذکور به یافتن منبع درآمد جدید بیشتر شده است. در حال حاضر، شرکت «Codelco» قصد دارد در کنار فعالیت خود در صنعت مس و تقویت حضور خود در بازار آن، وارد عرصه صنعت لیتیوم شود.

در همین راستا، انتظار می‌رود قرارداد نهایی دولت شیلی با شرکت «SQM» در پایان ماه مارس ۲۰۲۴ به امضا برسد. یکی از مقامات دولت استرالیا در روز دوشنبه چهارم مارس ۲۰۲۴ بیان کرد: مجوز نهایی خرید سهام شرکت «Lithium Power International» برای شرکت «Codelco» صادر شده است.

گفتنی است در حال حاضر شرکت «Lithium Power International» مدیریت پروژه «Salar de Maricunga» در شیلی و شرکت «Codelco» نظارت بر دارایی‌هایی مجاور این پروژه را بر عهده دارند.

طبق بررسی‌های انجام شده، امکان اکتشاف در این پروژه در آینده و احتمالا در پایان سال ۲۰۳۰ برای شرکت «Codelco» فراهم می‌شود اما تا آن زمان، شرکت «Codelco» به دنبال یک شریک استراتژیک دیگر نیز خواهد بود.

▣ چشم‌انداز صنعت لیتیوم آرژانتین تحت تاثیر وعده‌های ریاست جمهوری

اگرچه ملی‌سازی صنعت لیتیوم در شیلی با وضعیت مبهمی مواجه است و امکان سرمایه‌گذاری‌های جدید در آن در هاله‌ای از ابهام قرار دارد اما با این حال برخی از فعالان بازار معتقدند سرمایه‌گذاری در صنعت لیتیوم آرژانتین، علی‌رغم نوسانات موجود در وضعیت کلان اقتصادی گزینه بهتری خواهد بود.

اخیرا شرکت چینی «Gangfeng Lithium» حدود ۱۵ درصد از سهام پروژه آب نمک لیتیوم «Pastos Grandes» در آرژانتین را به ارزش ۷۰ میلیون دلار خریداری کرده است.

جان کانلیتزاس، مدیر اجرایی شرکت «Lithium Argentina» طی اطلاعیه‌ای در روز سه‌شنبه پنجم مارس ۲۰۲۴ مطرح کرد: معامله با شرکت چینی «Gangfeng Lithium» نشان‌دهنده تعهد بلندمدت این شرکت بر توسعه پایدار صنعت لیتیوم آرژانتین است.

بر اساس گزارش موسسه ملی آمار و سرشماری آرژانتین «INDEC»، در حال حاضر این کشور با نرخ تورم بسیار بالا دست و پنجه نرم می‌کند؛ نرخ تورم در آرژانتین در ماه ژانویه ۲۰۲۴، بیش از ۲۵۰ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش یافته است.

در همین رابطه خاویر مایلی، رئیس جمهور جدید آرژانتین وعده داد که دلار آمریکا را به عنوان پول ملی خواهد پذیرفت و در عین حال بانک مرکزی در این کشور را منحل می‌کند.

یکی از فعالان بازار در آرژانتین عنوان کرد: سرمایه‌گذاری‌ها در آرژانتین بدون توجه به وعده‌های رئیس جمهور جدید این کشور در حال انجام بوده و به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاری‌ها در پروژه‌های این کشور روند صعودی به خود گرفته است.

آن‌ها افزودند که علی‌رغم بلاتکلیفی وضعیت اقتصاد کلان در کشور آرژانتین، سیستم‌های حقوقی و سیاسی این کشور همچنان در جذب سرمایه‌گذاری‌ها موفق عمل می‌کنند.

به گفته یکی دیگر از فعالان بازار در آرژانتین، در حال حاضر می‌توان اثرات منفی سیاست ملی‌سازی منابع معدنی را در بولیوی و همچنین شیلی مشاهده کرد. با این حال، آرژانتین در این بین یک استثنا خواهد بود زیرا قانون اساسی در این کشور از توسعه این صنعت حمایت خواهد کرد. لازم به ذکر است که مالکیت منابع معدنی در آرژانین به صورت استانی مدیریت می‌شود.

طبق ساختار فدرالیستی و بر اساس قانون اساسی آرژانتین، بهره‌برداری از معادن معدنی در این کشور به صورت استانی بوده و مدیریت آن‌ها بر عهده مقامات دولت‌های محلی است.

چنین چارچوب قانونی به عنوان مانعی در برابر ملی‌سازی منابع معدنی در آرژانتین عمل خواهد کرد.

چهار برداشت کلیدی از وضعیت بازار فروآلیاژها در آسیا

کنفرانس موسسه «Fastmarkets» با عنوان وضعیت بازار فروآلیاژها در کشورهای آسیایی طی روزهای ۲۶ تا ۲۸ فوریه ۲۰۲۴ در هنگ کنگ برگزار شد. در این کنفرانس، آخرین تحولات و پتانسیل بازار جهانی فروآلیاژها مورد بحث و ارزیابی قرار گرفت که در ادامه به چهار برداشت مهم از این کنفرانس به صورت تفصیلی اشاره خواهد شد. وضعیت مازاد عرضه و کاهش حجم تقاضا برای فروسیلیسیوم در صنایع پایین‌دستی چین توسط حاضران در کنفرانس مذکور با میزبانی موسسه «Fastmarkets» مورد بحث و تبدل نظر قرار گرفت. گفتنی است از فروسیلیسیوم عمدتا در تولید فولاد خام و منیزیم استفاده می‌شود.یکی از حاضران در کنفرانس وضعیت بازار فروآلیاژها در کشورهای آسیایی بیان کرد: بازار فروسیلیسیوم چین در سال ۲۰۲۳، وضعیت مازاد نسبی عرضه را به ثبت رساند.طبق گزارش انجمن آهن و فولاد چین (CISA)، میزان کل تولید فولاد خام چین در سال ۲۰۲۳، حدود یک میلیارد و ۱۹ میلیون تن اعلام شد که عملا نسبت به سال ۲۰۲۲ تغییری در آن مشاهده نشد.

▣ احتمال پیشی گرفتن حجم عرضه از تقاضای فروسیلیسیوم در چین

طبق گزارش‌های دریافتی، حجم عرضه فروسیلیسیوم در چین حدود پنج میلیون و ۹۷۰ هزار تن و حجم تقاضا برای آن حدود پنج میلیون و ۶۸۷ هزار تن در سال ۲۰۲۲ اعلام شد. ارقام فوق برای حجم عرضه و تقاضای فروسیلیسیوم در سال ۲۰۲۳، به ترتیب حدود پنج میلیون و ۵۶۰ هزار تن و پنج میلیون و ۴۶۰ هزار تن ارزیابی شدند که نشان از روند کاهشی حجم عرضه و تقاضای این محصول دارد.یکی از تولیدکنندگان حاضر در کنفرانس مذکور عنوان کرد: با وجود کاهش عرضه فروسیلیسیوم در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲، حجم تقاضا برای این محصول نیز روند نزولی را به ثبت رسانده است.طبق گزارش انجمن منیزیم چین، میزان کل تولید این ماده معدنی در سال ۲۰۲۳، حدود ۷۴۰ هزار و ۷۰۰ تن گزارش شد که نسبت به میزان تولید ۸۷۶ هزار و ۹۸۹ تن ارزیابی شده در سال ۲۰۲۲، حدود ۱۸/۴ درصد کاهش داشت.به گفته یکی دیگر از شرکت‌کنندگان در کنفرانس موسسه «Fastmarkets»، میزان تولید فولاد خام در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل از آن شاهد تغییرات کمتری بود اما میزان تولید منیزیم نزدیک به ۲۰ درصد کاهش یافت. بر همین مبنا، حجم تقاضا برای فروسیلیسیوم به طور طبیعی با روند نزولی همراه بوده است.

▣ نقش برجسته و نوظهور باتری‌های جریانی وانادیومی:

برخی از حاضران در کنفرانس وضعیت بازار فروآلیاژها در کشورهای آسیایی، نسبت به وضعیت بازار وانادیوم نگرانی‌های کمتری داشتند زیرا هم‌اکنون حدود چهار پنجم از میزان کل تولید این ماده معدنی در صنعت فولاد به مصرف می‌رسد. به گفته تعدادی از حاضران، بازار نوظهور باتری‌های جریانی وانادیومی به‌کاررفته در سیستم‌های ذخیره انرژی می‌تواند به عنوان محرکی جدید در روند افزایش تقاضای مواد اولیه وانادیوم در صنایع بالادستی مطرح شود. منابع مذکور در ادامه تاکید کردند که ارائه چنین محرکی می‌تواند کاهش حجم تقاضا برای وانادیوم در بازار فولاد به دلیل عملکرد ضعیف صنعت مذکور در بخش املاک و زیرساخت چین را جبران کند.شایان ذکر است که نزدیک به ۸۰ درصد از حجم عرضه وانادیوم در فرایند تولید فولاد به مصرف می‌رسد. این در حالی است که باتری‌های جریانی وانادیومی، تنها ۵ درصد از حجم کل مصرف وانادیوم را به خود اختصاص داده‌اند.برخی شرکت‌کنندگان در کنفرانس مذکور عنوان کردند که هیچ بهبودی در روند تقاضای فولاد در صنایع پایین‌دستی مشاهده نشده است؛ چراکه صنعت املاک و مسکن و بخش زیرساخت‌ها حتی پس از ارائه بسته‌های حمایتی توسط دولت چین برای افزایش فروش مسکن در سال ۲۰۲۳ عملکرد ضعیفی داشته است.لازم به ذکر است حدود ۹ هزار و ۸۰۰ تا ۱۰ هزار تن وانادیوم پنتا اکسید برای تولید یک گیگاوات ساعت الکترولیت باتری‌های جریانی وانادیومی مورد نیاز است.در سال ۲۰۲۲، موسسه تحقیقاتی «EV Tank» به طور مشترک با موسسه «Yiwei Institute of Economic» گزارشی رسمی در خصوص توسعه صنعت باتری‌های جریانی وانادیومی در چین منتشر کرد که در آن پیش‌بینی شده بود ظرفیت تولید باتری‌های نامبرده در سال ۲۰۲۵ ، به ۲/۳ گیگاوات و در سال ۲۰۳۰، به ۴/۵ گیگاوات خواهد رسید.در همین راستا، پیش‌بینی شده است که تا سال ۲۰۳۰ حجم تقاضا برای وانادیوم پنتا اکسید در باتری‌های جریانی وانادیومی به حدود ۱۰۰ هزار تن حجمی معادل میزان وانادیوم مورد استفاده در تولید فولاد در سال ۲۰۲۳ خواهد رسید.به گفته منابع مذکور، از آنجایی که حجم استفاده از باتری‌های جریانی وانادیومی در سیستم‌های ذخیره‌سازی انرژی با افزایش قابل‌توجهی مواجه خواهد شد، مطمئنا حجم تقاضا برای مصرف وانادیوم افزایش خواهد یافت. با این حال، این روند چندین سال به طول خواهد انجامید.کاهش حجم عرضه فروکروم در کشورهای جهان به جز چین:شماری از فعالان بازار در حاشیه کنفرانس مذکور به موسسه «Fastmarkets» اعلام کردند که حجم عرضه فروکروم در سال ۲۰۲۴ به دلیل افزایش حجم عرضه این ماده معدنی در چین، ممکن است با کاهش قابل‌توجهی در اکثر مراکز تولید بزرگ جهانی همچون آفریقای جنوبی، ترکیه، هند و زیمبابوه مواجه شود.یاشار اوزدیرک، مدیر اجرایی بخش فروش و بازاریابی کروم در شرکت تولیدکننده فروکروم ترکیه‌ای «Yildirim» در این کنفرانس اظهار داشت: میزان تولید جهانی فروکروم پرکربن در سال ۲۰۲۳، به ۱۵/۴۲ میلیون تن رسیده است که نسبت به میزان تولید ۱۵/۳۵ میلیون تنی گزارش شده در سال ۲۰۲۲، اندکی افزایش را نشان می‌دهد. وی افزود: میزان تولید جهانی فروکروم پرکربن در سال ۲۰۲۳، در تمام کشورهای جهان به جز چین با روند کاهشی همراه بود.

برمدار جهان

حمایت کشورهای اروپایی از تولیدکنندگان آند سیلیسیومی

برخی از کارشناسان به موسسه «Fastmarkets» اعلام کردند که ارائه مشوق‌های مالی برای شرکت‌هایی که در اروپا آندهای سیلیسیومی تولید می‌کنند، منجر به ارتقای این بخش خواهد شد. با این حال، تمرکز بر ایجاد نوآوری و نه مقیاس ظرفیت تولید، ریسک عقب افتادن واحدهای تولیدکننده آندهای سیلیسیومی در اروپا در رقابت با دیگر تولیدکنندگان در آمریکای شمالی را به همراه خواهد داشت.

در چند سال اخیر تمرکز صنعت باتری بر استفاده از مواد آند مبتنی بر سیلیسیوم به طور فزاینده‌ای افزایش یافته است زیرا تقاضا برای مواد اولیه حیاتی مورد استفاده در باتری و نیاز به ایجاد نوآوری در فناوری به‌کاررفته در آن‌ها برای گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان و رشد استفاده از خودروهای الکتریکی (EVs) به طور قابل‌توجهی روند صعودی به خود گرفته است.یکی از دلایل محبوبیت استفاده از آند سیلیسیومی این است که افزودن سیلیسیوم به آند باتری‌های لیتیوم‌یونی، چگالی انرژی را افزایش می‌دهد. حساسیت سیلیسیوم به استهلاک در طول چرخه شارژ و تخلیه شارژ باتری باعث شده است که از این عنصر شیمیایی تنها به عنوان مکمل به آندهای گرافیت استفاده شود.پیشرفت علمی اخیر به دست آمده، در تسریع توسعه بخش آند سیلیسیومی در سراسر جهان از جمله آمریکای شمالی و اروپا تاثیر بسزایی داشته است. لازم به ذکر است که آمریکای شمالی و اروپا، هر دو از نظر تولید مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری و افزایش تولید آند سیلیسیومی، قافیه را به چین واگذار کرده‌اند.افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی بین جهان غرب هم‌سو با ایالات متحده آمریکا و چین، باعث شده است کشورهای غربی به منظور تامین مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری که در حال حاضر چین بر آن تسلط دارد، به خود تکیه کنند.

▣ حمایت از تولید آند سیلیسیومی

۱۴ شرکت‌های «Amprius Technologies»، «Group» و «Sila Nanotechnologies» در آمریکا اعلام کردند که برای سرمایه‌گذاری در تولید و ایجاد نوآوری در تولید آند مبتنی بر سیلیسیوم، مبلغ ۲۵۰ میلیون دلار کمک هزینه اعتباری از وزارت انرژی این کشور دریافت خواهند کرد.ارائه چنین حمایت‌هایی تحت قانون کاهش تورم ایالات متحده آمریکا (IRA) به تولیدکنندگان آند گرافیت یک مزیت محسوب می‌شود. در همین حال، بانک سرمایه‌گذاری اروپا (EIB) به توسعه‌دهندگان و تولیدکنندگان باتری‌های فناورمحور در این قاره، وام مبتنی بر سرمایه‌گذاری ارائه کرده است.از میان شرکت‌هایی که از بانک سرمایه‌گذاری اروپا (EIB) وام دریافت کرده‌اند، می‌توان به وام ۲۰ میلیون یورویی (۲۱۴ میلیون دلاری) شعبه شرکت آمریکایی «GDI» مستقر در هلند اشاره کرد. این شرکت قصد دارد آند سیلیسیومی را در مقیاس صنعتی در آلمان تولید کند.در همین راستا، شرکت هلندی «LeydenJar» در سال ۲۰۲۲ اعلام کرده بود برای ساخت تاسیسات تولید فویل آند ۶۰ میلیون یورویی ۱۰۰ مگاوات بر ساعتی بر پایه سیلیسیوم خود، حدود ۳۰ میلیون یورو وام از بانک سرمایه‌گذاری اروپا (EIB) دریافت کرده است.یکی دیگر از توسعه‌دهندگان آند که بودجه اتحادیه اروپا را دریافت خواهد کرد، شرکت «E-Magy» به عنوان یک توسعه‌دهنده مواد آند مبتنی بر سیلیسیوم متخلخل نانو مستقر در هلند است.

اگرچه اروپا بخشی از سیلیسیوم مورد نیاز خود را از چین وارد می‌کند اما تعداد تولیدکنندگان سیلیسیوم در کشورهای قاره سبز قابل‌توجه است. با این وجود، تعداد کمی از این تولیدکنندگان، سیلیسیوم مورد نیاز شرکت‌های تولیدکننده آند در اروپا را تامین می‌کنند.سخنگوی شرکت «E-Magy» در پاسخ به این سوال که حمایت اروپا از ایجاد نوآوری در بخش آند سیلیکون چه معنایی می‌تواند داشته باشد، به چشم‌انداز مثبت و گسترش جغرافیایی پس از توسعه فناوری جدید در این صنعت اشاره کرد.وی خاطرنشان کرد: ارائه قوانینی مشابه در توسعه فناوری‌های جدید، منجر به رشد بخش آند سیلیسیومی در اروپا خواهد شد و در صورتی که شرکت‌های فعال در این بخش تصمیم به افزایش ظرفیت تولید بگیرند، چنین اقدامی می‌تواند در راستای توسعه صنعت مذکور در سراسر جهان انجام شود.وینسنت پلاوینیچ، مدیر اجرایی شرکت «OneD Battery Sciences» به عنوان توسعه‌دهنده آند سیلیسیوم گرافیت مستقر در آمریکای شمالی، در مصاحبه با موسسه «Fastmarkets» در روز پنج‌شنبه ۱۵ فوریه ۲۰۲۴ ضمن تاکید بر اهمیت ایجاد نوآوری در اروپا برای رقابت با چین، مطرح کرد: در نظر داریم کسب‌وکار خود را به اروپا گسترش دهیم.وی اظهار داشت: اروپا از لحاظ تعداد نیروی کار توانایی رقابت با چین را ندارد؛ بنابراین حرکت در مسیر ایجاد نوآوری به منظور کاهش هزینه‌ها و راه‌اندازی و تقویت یک زنجیره تامین باتری پایدار در اروپا که امکان تولید خودروهای الکتریکی مقرون‌به‌صرفه را فراهم کند، اقدامی ارزشمند به شمار می‌رود.

▣ جا ماندن اروپا از رقابت با آمریکا در بخش آند سیلیسیوم

علی‌رغم چشم‌انداز مثبت شرکت «E-Magy»، مقیاس و نوع مشوق‌ها و حمایت‌های ارائه شده در اروپا در بخش آند سیلیسیوم در مقایسه با حمایت‌های ارائه شده در آمریکای شمالی به ویژه ارائه قانون کاهش تورم آمریکا، محدودتر و ضعیف‌تر بوده است. در همین راستا، شرکت «Ferroglobe» هشدار داد که چنین ضعفی منجر به جا ماندن اروپا از رقابت با آمریکا در بخش آند سیلیسیوم و تاخیر در اجرای برنامه‌ریزی‌های انجام شده در بخش مذکور در قاره سبز خواهد شد.شرکت مذکور در ادامه اعلام کرد که مشوق‌های ارائه شده در قاره اروپا به جای افزایش ظرفیت تولید، بر ایجاد نوآوری تمرکز دارند. از سوی دیگر، تمرکز قانون کاهش تورم آمریکا بر روی افزایش ظرفیت تولید است. چنین هدف‌گذاری در برخی تجارت‌های نیازمند سرمایه‌گذاری گسترده همچون بخش مواد اولیه مورد استفاده در تولید باتری، کاملا امری ضروری به نظر می‌رسد.آن‌طور که به نظر می‌رسد، مشوق‌های ارائه شده تحت قانون کاهش تورم آمریکا (IRA) در بخش افزایش ظرفیت باتری لیتیوم‌یونی در ایالات متحده آمریکا سبب شده است که تولیدکنندگان مواد اولیه باتری در اروپا به سمت این کشور جهت گسترش فعالیت خود جذب شوند.در واقع هدف اصلی افزایش تامین مواد اولیه سیلیسیومی با خلوص بالا برای تولیدکنندگان کامپوزیت‌های آند سیلیسیوم کربن و تولیدکنندگان آند سیلیسیومی است. به علاوه، حجم تقاضا برای مواد آند سیلیکون در اروپا و آمریکای شمالی به ویژه ایالات متحده آمریکا به لطف قانون کاهش تورم افزایش یافته است.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

یادداشت

دستاوردهای فولاد مبارکه در سالی که گذشت

محمدجواد براتی
مدیر روابط عمومی فولادمبارکه

فـولاد مبارکه در سـال ۱۴۰۲، همچنان با درخشـش در عرصه تولید و کارآفرینی، خلق علم و ثروت و ارتقای جایگاه و منزلت ایران در صنعت و اقتصاد، با تأمین منافع ملی کشور و جلب رضایت مشتریان، گام‌های بلندی برای عزتمندی ایران اسلامی برداشت و جلوه زرینی از اراده عظیم ملت ایران برای مقابله با تحریم‌ها و تهدیدها و رشد، شکوفایی و تعالی ایران و ایرانیان آشکار ساخت.

آرمـان والای فولاد مبارکه، خلق آینـده‌ای بهتر برای ایران اسـلامی اسـت و برای دسـت‌یابی به آن، پولادمردان فولاد مبارکه با اراده‌ای آهنین و تلاشـی خسـتگی‌ناپذیر حماسـه آفریدنـد و با خلق ارزش در تمامـی حوزه‌ها و ارتقای تمامی شـاخص‌ها، الگویی مثال‌زدنی را برای ساخت و آبادانی کشور ترسیم کردند.

عمده‌تریـن توفیق فـولاد مبارکه در سـال جـاری حفظ و تثبیـت سیاسـت پایدار سـوددهی، اسـتفاده حداکثری از ظرفیت‌های تولید، توسعه و تربیت سرمایه‌های انسانی متعهد و متخصص، شفافیت در امور، اجرای طرح‌های عظیم توسعه، برخورداری از فنـاوری روز دنیا، بهره‌مندی از زنجیره کامل و متوازن از سـنگ‌آهن تا محصول نهایـی و خلق ارزش‌افزوده بوده و بسـی مایه افتخار اسـت که این توفیقات در شرایطی حاصل شده که فولاد مبارکه سال‌هاست با تحریم‌های ظالمانه از یک سـو و محدودیت‌های انرژی و... از سوی دیگر مواجه بوده و با وجود این با حداکثر ظرفیت، به تولید و توسعه ادامه داده اسـت. کسب رتبه نخست در شاخص سودآوری در میان یک‌صد شرکت برتر کشور نشان از آن دارد که در این شرکت همـه مدیـران و کارکنان با همدلـی و همافزایی بی‌بدیل در مسیر تحقق اهداف سازمان و کشور گام بر می‌دارند.

درخشـش فـولاد مبارکـه در همایش ملی شـرکت‌های برتر ایران و کسـب شـش عنوان برتر و تندیس زرین تعالی، کسـب پنجمین تندیس زرین تعالی سـازمانی و پنج عنوان و سـتاره و جایزه بین‌المللی تعالی پایـداری، رکورددار در صادرات، رشـد ۱۰۲ درصدی سود خالص، رشد ۳۰ درصدی در تولیـد محصولات جدید و تولید تختـال به عرض ۲۰۳۷ میلی‌متر، تـداوم تولید محصول فولاد زنگ‌نـزن و تولید ۱۲ گرید و محصول جدید، بهره‌برداری از ماشـین جوش لیزری، بومی‌سازی، طراحی و تولید ورق‌های موردنیاز صنایع و ساخت مخازن سی‌ان‌جی خودرویی تنها بخشی از دستاوردهای فولاد مبارکه در سال جاری است.

تقسـیم ۴۰۰ هـزار میلیارد ریال سـود، طراحـی و تولید ورق‌هـای مقاوم به دمـای بالا، تولید تختال فـولاد زنگ‌نزن استینیتی گرید ۳۱۶ برای اولین بار، به بار نشستن پروژه‌های توسـعه در زمینه‌های مختلف در گروه فولاد مبارکه، ساخت، نصب و راه‌اندازی ماشـین برداشـت دروازه‌ای و بومی‌سـازی ضخامت‌سـنج دیجیتـال اشـعه‌ای ایکس از دیگـر توفیقات حاصل‌شده است.

عـلاوه بر این‌ها، فولاد مبارکه در سـال جـاری تلاش‌ها و همکاری‌هـای مضاعفی در حـوزه مسـئولیت‌های اجتماعی داشـته که حضور پرشور در انتخابات سـال جاری، کمک به مناطق محروم و ارسال کمک به هم‌وطنان سیل‌زده سیستان و بلوچستان، مشـارکت در طرح‌های ملی و به‌ویژه طرح ملی تولید و کاشـت یک میلیارد درخت و سرمایه‌گذاری در طرح انتقال آب از دریای عمان به فلات مرکزی ایران تنها بخشی از اقدامات انجام‌شده از سوی این شرکت در سال ۱۴۰۲ است.

تمامی این دستاوردها سـودآوری قابل‌توجهی برای اقتصاد کشـور در پی داشته و با توجه به تأثیر مثبت فعالیت شرکت بر صنایع پایین‌دسـتی، امیدآفرینی، توسـعه و ثروت‌آفرینی را برای مردم ایران‌زمین به ارمغان آورده اسـت.فولاد مبارکه به‌عنوان بنگاهی موفق، نمادی از امیدآفرینی است و با نگاهی جهـادی و انقلابی و همتی والا و سـتودنی، در دوران انقلاب اسـلامی، خود را بـه جایگاهی متعالی رسـانده و با بلندآوازه کـردن نام ایران در صنعت فـولاد، افتخاراتی ماندگار را برای میهن عزیزمان رقم زده اسـت. امروز به جرئت می‌توان گفت این شـرکت نمونه عینی شرکتی موفق در عمل به فرمایشات رهبر معظم انقلاب اسلامی است؛ چراکه در تمامی این سال‌ها با عمل به فرامین معظم‌له، مصداق بارز اقتدار ملی و اشتغال، نوآوری، شـکوفایی و امیدآفرینی در کشـور بـوده و همواره به‌عنوان شـرکتی جهان‌تراز در تمام عرصه‌های کمّی و کیفی، در زمره برترین شـرکت‌های کشور جای داشـته است.امروز گروه فولاد مبارکه با ۱۲۲ شـرکت زیرمجموعه، تأمین‌کننده و تولیدکننـده محصول باارزش برای بیش از ۳ هزار شـرکت ایرانی اسـت که با اشـتغال‌زایی برای قریب به ۴۰۰ هزار نفر، سـهم تقریبـی ۱.۵ درصدی در تولید ناخالص کشـور و ۶.۵ درصدی در تولید ناخالص بخش صنعت دارد و امیدوار اسـت با تلاش و همت مضاعف و دسـت‌یابی بـه درآمد ۱۵ میلیارد دلاری تا سـال ۱۴۱۰، جایـگاه خود را میـان برترین تولید کنندگان فولاد جهان بهبود بخشد و قطع به‌یقین، این توانایی در جهادگران فولاد مبارکه وجود دارد. امید است سال ۱۴۰۳ نیز همچون همیشـه، با اقتدار و سـرافراز در مسـیر بالندگی کشـور گام برداریم و سال جدید را فرصتی نو بشماریم، برای کوشش بیشتر و دست‌یابی به افتخارات ماندگار دیگر.شایسته اسـت ضمن قدردانی از تلاش همه همکاران در سال ۱۴۰۲، پیشاپیش آغاز سال جدید را به کارکنان گروه فولاد مبارکه و خانواده‌های گرامی ایشان تبریک بگوییم و برای تمامی آنان از درگاه خداوند سلامتی و موفقیت روزافزون آرزو کنم.

مدیرعامل فولاد هرمزگان در بازدید نوروزی از واحدهای ستادی

به دنبال اتخاذ بهترین راهکارها برای تحقق اهداف کلان هستیم

دنیـای معـدن: مدیرعامل شـرکت فولاد هرمـزگان گفت: با عملکـرد خوب فولاد هرمزگان در سـال‌های اخیر به دنبال اتخـاذ بهترین راهکارها برای تداوم موفقیت‌ها و پرآوازه کردن برند فولاد هرمزگان در سراسر جهان هستیم.

عطاالله معروفخانی در ادامه سلسله بازدیدهای خود از واحدهای مختلف، از واحدهای ستادی نیز بازدید و با اهدای گل از کارکنان این واحدها تقدیر کرد.

وی در این بازدیدها با اشـاره به روند رو به پیشـرفت شـرکت فـولاد هرمزگان در سـال‌های اخیر، بیان کرد: همگان اذعان دارند که فولاد هرمزگان یکی از شـرکت‌های بزرگ، متعالی و رو به پیشرفت است که در سال‌های اخیر توانسته در حوزه‌های متعدد، به موفقیت‌های متعدد دست پیدا کند.

ایـن موفقیت‌ها در سـایه همدلی، همکاری و هماهنگی میـان واحدهای تولیدی و ستادی حاصل شده و توانستیم با این موفقیت‌ها نام فولاد هرمزگان را در ایران و جهان پرآوازه کنیم. واحدهای ستادی نیز همپای واحدهای تولیدی با تلاش شبانه‌روزی خود در همه موفقیت‌ها سهیم هستند و مجموعه فولاد هرمزگان شعار «ما می‌توانیم» را به طور عملی معنا کردند.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان افزود: با عملکرد خوب فولاد هرمزگان در سال‌های اخیـر، همگان دیگر ما را به طور ویژه رصد می‌کنند و توقع دیگری از ما دارند. امیدوار هسـتیم با اتخاذ بهتریـن و کارآمدترین راهکارها و رهنمودهـای مدیرعامل هلدینگ مبارکه بتوانیم نام فولاد هرمزگان و هلدینگ مبارکه را پرآوازه نگه داریم.

معروفخانی خاطرنشان کرد: طی دو سه سال آینده مهم‌ترین برنامه و هدف ما حفظ و پایـداری تولید با تولید محصولات دارای ارزش افزوده به همراه سـرعت بخشـیدن به اجرای طرح‌های توسـعه‌ای خواهد بود که خوشـبختانه در سال گذشته پروژه‌ها با همراهی و همکاری مسئولان استانی و هلدینگ مبارکه توانستیم بسیاری از پروژه‌ها را حتی فراتر از برنامه اجرا کنیم و جلو ببریم.

وی در پایـان با تقدیر از همه کارگران، کارکنـان، مدیران و معاونان فولاد هرمزگان تصریح کرد: در سـال جاری با توجه به انتخاب شـعار سـال از سـوی رهبری مبنی بر «جهش تولید با مشـارکت مـردم» به دنبال اتخاذ راهکارهایـی برای عملی کردن این شـعار خواهیم بود و از هیچ کوششـی در این زمینه فروگذار نخواهیم کرد. فولاد هرمـزگان نشـان داده که در صورت تامیـن انرژی و مواد اولیه، رکوردشـکنی روزانه، ماهیانه و سالانه دور از دسترس نخواهد بود که البته نیازمند تامین انرژی و مواد اولیه به صورت پایدار هستیم.

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

تصمیمات دولت برای صنعت روی گران تمام می‌شود

گروه خبر

ایـران در حـال حاضـر یکـی از مهم‌تریـن تولیدکنندگان روی در خاورمیانه محسوب می‌شود و با توجه به ظرفیت‌های ایجاد شـده در کشور، این صنعـت صادرات‌محور اسـت؛ با این وجود، شـاهد هسـتیم که در سـال جاری میزان صادرات روی از لحاظ وزنی و ارزشـی نسبت به سال گذشته کاهش یافته اسـت زیـرا در صورت صـادرات محصولات، تولیدکنندگان امکان بازیابی منابع مالی صرف شده را ندارند و متضرر می‌شوند. علت این امر را می‌توان به تصمیمات غیرکارشناسـی دولت، مانع‌تراشی در مسـیر صادرات و عدم بازبینی و اصلاح قوانین وضع شده نسـبت داد. در این شـرایط علی‌رغم اعتراض تولیدکننـدگان بـه چالش‌هـای صنعـت روی و پیش‌بینی آن‌ها مبنی بر افزایش قیمت خاک معدنی در صـورت عرضـه در بـورس کالا و افزایش رقابت میان خریداران، دولت نسـبت به تغییر رویکردهای خـود اقدام نمی‌کند. به همین دلیل، شـاخص‌های عملکـردی صنعت روی در وضعیـت نامطلوبی قرار دارند و زنـگ خطر تعطیلی واحدهـای تولیدی به صدا در آمده اسـت. در همین راستا، خبرنگار پایگاه خبری و تحلیلـی «فلزات آنلایـن» گفت‌وگویی با جلال عبداللهی، مدیرعامل شرکت امین صنعت پویا تـدارک دیده اسـت که متن کامـل آن را در ادامه خواهید خواند:

◉ در خصـوص تاریخچـه و زمینـه فعالیـت شـرکت امیـن صنعت پویـا توضیحاتـی ارائه بفرمایید.

شـرکت امین صنعت پویا توسط مدیران باسابقه صنعت روی راه‌اندازی شد و با بهره‌گیری از تجربیات چندین ساله آن‌ها، فعالیت خود را از سال ۱۳۹۳ در زمینه تولید شمش روی با هدف صادرات محصولات در اسـتان اراک آغاز کرد. با توجـه به اینکه میزان تولید شمش در کشور بیش از نیاز بازارهای داخلی اسـت، ما بخش عمده توان خـود را برای حضور در بازارهای کشـورهای همسـایه و اروپایـی متمرکز کرده‌ایم. شـایان ذکر است که در سال‌های ابتدایی فعالیت این مجموعه، شمش روی با خلوص ۹۹/۹۸ درصد تولید می‌شد اما از سال ۱۳۹۵ با تغییراتی که در تکنولوژی مورد اسـتفاده در خطوط تولید اعمال کردیـم، کیفیت محصولات افزایـش یافت و اکنون شـمش روی این مجموعه با خلوص ۹۹/۹۹ درصد و سـرب زیـر PPM ۵۰ را تولید کرده و در اختیار مشتریان قرار می‌دهیم.

◉ عملکـرد این شـرکت را در زمینه تولید و فروش محصولات در مقایسـه با سـال گذشته چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با توجه بـه تنش‌های ژئوپلیتیکی میان روسـیه و اوکرایـن و معافیت وارداتی برخی از کشـورهای اروپایـی برای واردات شـمش روی از ایران، فرصت مناسـبی برای صادرکنندگان فراهم شـده است تا محصـولات خود را بـه کشـورهای اروپایی و حتی روسیه صادر کنند. شایان ذکر است که شمش روی یکی از محصولاتی اسـت که باید برای صادرات آن استاندارد اجباری اخذ شود اما به دلیل تحریم‌هایی که علیه کشـور اعمال شـده، انجام ایـن کار برای صادرکنندگان ایرانی مقـدور نبود و امکان صادرات نداشـتند اما اکنـون با معافیت‌هـای وارداتی دیگر نیازی به این کار نیست؛ از سوی دیگر روسیه نیز به دلیل عدم تامین شمش روی مورد نیاز از کشورهای اروپایی، ترغیب به همکاری با تولیدکنندگان ایرانی شده اسـت. به همین دلیل ما موفق شدیم در سال جاری به روسـیه و در سـال گذشته به اروپا شمش روی صـادر کنیم اما با این وجود، عملکرد شـرکت در زمینه فروش نسـبت به سـال گذشـته چندان مطلوب نیست. در حالی که تقاضا برای تولید شمش روی از سـوی مشـتریان خارجی بسـیار بالاست، تولیدکنندگان ایرانی در مسـیر صـادرات با موانعی همچون صدور و ابلاغ بخشـنامه‌های خلق‌السـاعه توسـط نهادهای دولتی متولی مواجه هستند. یکی از اقدامات غیرکارشناسـی دولت، قرار دادن شمش روی در دسته مواد خام و نیمه‌خام است که علی‌رغم تلاش‌هـای فراوان فعالان صنعت روی و بیان دلایل منطقی بـرای تغییر ایـن تفکر اشـتباه، نتیجه‌ای حاصل نشـد. باید توجه داشت که کاربرد اصلی این فلز، گالوانیزه کردن تولیدات فولادی اسـت و سبد محصولات صنعت روی همانند سـایر صنایع فلزی متنوع نیسـت و انواع مختلفی نظیر مفتول، مقاطع، قطعات و... ندارد.

◉ در حال حاضر تولیدکنندگان شـمش روی در کشور با چه چالش‌هایی مواجه هستند؟

بدون اغراق می‌توان گفت ۸۰ شـرکتی که اکنون در صنعـت روی مشـغول به فعالیت هسـتند، باید جزو شـرکت‌های دانش‌بنیان محسـوب شوند زیرا اقدامات و خدمات شایسته تولیدکنندگان باعث شد تا روش‌های تولید شمش روی از خاک اکسیدی در کشور بومی‌سـازی و پس از آن همواره به‌روزرسانی شـود. ضمـن اینکه فعـالان این صنعت، بـا انجام اقداماتی در زمینه بهبود فرایندها و ایجاد اصلاحات در زیرساخت‌ها، موفق به تولید محصولاتی با کیفیت بالا و قابل رقابت با نمونه‌های مشـابه خارجی مانند کشـورهای چین و پرو شـدند؛ همچنین زمانی که کیفیـت خاک معدنی مورد نیـاز واحدهای ذوب به دلیل ریزش پله‌های معدن انگوران کاهش پیدا کرد، تولیدکننـدگان با تلاش‌های فراوان و همکاری تمام واحدها، با سـربلندی از این برهه عبـور کردند. به همین دلیل صنعت روی کشور، اکنون توانایی تولید شـمش روی از خاک معدنی با عیـار پایین را دارد و با به‌روزرسـانی روش‌های استحصال، دیگر نیازی به اسـتفاده از مواد مصرفی مختلـف برای افزایش راندمان تولید نیسـت. شـایان ذکر است که زمینه کسـب این موفقیت‌ها در سـال ۱۳۷۶ با واگذاری صنعـت روی به بخش خصوصی فراهم شـد زیرا تا قبل از آن، ایران واردکننده شـمش روی از کشـور ژاپن بود و سـه کارخانه بـزرگ دولتی تولیدکننده روی در آسـتانه تعطیلـی قرار داشـتند. در نتیجه، اقدامات بخش خصوصی منجر به رشـد چشـمگیر صنعـت روی و تبدیل آن به صنعتی سـودده شـد امـا با ایـن اوصاف به جـای تشـویق و حمایت از تولیدکنندگان، شاهد اعمال جریمه‌های بازدارنده و سنگ‌اندازی در مسیر آن‌ها از سوی نهادهای دولتی هسـتیم.از جمله موانعی که اکنون در مقابل توسعه صنعت روی کشور قرار دارد می‌توان به اخذ عوارض صادراتی، اخذ مالیات علی‌الحساب صادرات، ضریب تعرفـه گاز واحدهای صنعتی بر اسـاس ۳۰ درصد قیمـت گاز مصرفی خـوراک پتروشـیمی، انحصار تعییـن قیمت خـاک معدنی، عرضـه ارز حاصل از صادرات در سـامانه نیما، عـدم تخصیص ارز دولتی بـه تولیدکننـدگان و اختلاف چشـمگیر نـرخ ارز آزاد و نرخ ارز دولتی اشـاره کـرد. تولیدکنندگان و انجمن‌های صنفی مختلف در صنعت روی، بارها به این موضوع اشـاره کرده‌اند که فروش محصولات بر اسـاس قیمت‌های جهانی صورت می‌گیرد و تعیین قیمت‌های دسـتوری برای خـاک معدنی و افزایش هزینه‌های تولید، معضل جدی برای آن‌ها محسوب می‌شـود؛ ضمن اینکه فلز روی برخلاف سایر فلزات (مـس، آلومینیـوم و آهن) در کشـور دارای حباب قیمتی نیسـت و حتـی زیر قیمت‌هـای جهانی در بورس کالای ایران به فروش می‌رسـد، در حالی که قیمـت آن در بازار جهانی بالاتر از قیمت آلومینیوم اسـت. به عنوان مثال اگر قیمـت جهانی آلومینیوم دو هزار و ۲۰۰ دلار باشـد، قیمـت جهانی روی دو هـزار و ۵۰۰ دلار اسـت اما در بـورس کالا قیمت پایـه آلومینیوم ۱۳۰ تا ۱۵۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگـرم و قیمت پایه روی ۹۰ تا ۱۰۵ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم تعیین می‌شود. متاسفانه دولت برای جبران خسـارات مالی صنایـع مصرف‌کننده که سـایر فلزات را با قیمت‌هـای بالاتری خریداری کرده‌اند، صنعت روی را مورد هدف قرار داده است و شرایط فعالان این صنعت روزبه‌روز بغرنج‌تر می‌شود. بـا توجه به اینکه باید نحوه عرضه شـمش روی در بورس کالا شفاف باشد، انجمن سرب و روی ایران به دلیل افزایش کاذب تقاضای این فلز در تالار صنعتی مذکور، بارها از مسـئولان درخواست کرده است تا اطلاعـات خریداران را در اختیار آن قرار دهد اما هر بار از این موضوع امتناع می‌ورزند. شـایان ذکر است که بر اسـاس گزارش وزارت امـور اقتصاد و دارایی، میزان سوددهی معادن سرب و روی کشور در سال جاری ۷۰ درصد اعلام شـد امـا در مقابل عملکرد واحدهای ذوب نشـان می‌دهد کـه نه‌تنها موفق به سـودآوری نشـده‌اند، بلکه با فـروش محصولات با قیمت دستوری خسارات مالی هنگفتی به آن‌ها وارد شده است. در نتیجه قسمت اعظمی از سود صنعت روی که متعلق به بخش دولتی اسـت به جای رشد این صنعـت، صرف ارائه خدمات عمومی می‌شـود. زمانی کـه دولت قیمت خاک معدنـی را در بورس کالا ۱۰۰ هـزار تومان به ازای هر کیلوگرم و قیمت فروش شمش روی را نیز ۹۷ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم تعیین می‌کند، نمی‌توان انتظار دسـتیابی به روند سـودآوری داشت، حتی اگر تولیدکنندگان تمام اقدامـات لازم را برای کنتـرل هزینه‌ها انجام داده باشـند.طبق برآوردهای صورت گرفته توسـط اتـاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشـاورزی زنجان، میزان صادرات شـمش روی این اسـتان در سـال ۱۴۰۲ حدود ۶۶ درصد نسـبت به سـال گذشـته کاهش یافته اسـت. نتایج تصمیمات غیرکارشناسی سازمان‌های دولتی متولی با توجه به این آمار و ارقام قابل مشاهده است و شرکت امین صنعت پویا نیز که اساسا با هدف صادرات شمش روی تاسیس شده، به دلیل وجود این چالش‌ها و ابلاغ دسـتورالعمل‌های خلق‌الساعه با کاهش میزان تولید و صادرات نسبت به سـال ۱۴۰۱ روبه‌رو شده اسـت. در همین راستا یکی از اقداماتی که می‌تواند سـبب بهبود شـرایط و رفع بخشـی از چالش‌های صنعت روی در زمینه صادرات شود، تک نرخی شدن ارز است که تاکنون اقدامات جدی در این خصوص صورت نگرفته است. متاسـفانه باید اذعان کنم که دولت با سنگ‌اندازی در مسـیر حرکت صنعت روی، باعث شـده اسـت که تولیدکننـدگان دائما درگیر حل‌وفصل چالش‌ها بـوده و دیگر مجال کافی بـرای تمرکز روی بهبود فراینـدهـای تولید، انجام فعالیت‌هـای تحقیقاتی و پژوهشـی «R&D» و توسـعه بازارهای هدف خود نداشته باشند.

◉ تولیدکننـدگان شـمش روی بـرای رفـع چالش خـود در زمینـه تامین مـواد اولیه چه تدابیری اندیشیده‌اند؟

علی‌رغم وجود منابع غنی معدنی روی در کشور، تولیدکنندگان به دلیل سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات اشـتباه دولت در خصوص نحوه قیمت‌گذاری خاک معدنی، ناچارند برای تامین مواد اولیه مورد نیاز خود اقدام به واردات از کشـورهای همسـایه و آفریقایی کنند. نکته جالب اینجاسـت کـه تولیدکنندگان با احتسـاب تمام هزینه‌هـای واردات، هزینه خرید و حمل‌ونقـل خاک معدنی، باز هم آن را با قیمت‌های پایین‌تری نسبت به داخل خریداری می‌کنند. البته همین مسـئله باعث شده اسـت که کشور چین با انحصار امتیاز اسـتخراج از معادن افغانسـتان، مواد اولیه مورد نیاز خود را به راحتی و با قیمت مناسـب تامین کند و بخش خصوصی باید بدون پشـتوانه و حمایتی در مقابل این رقیب سرسخت، برای تامین خـاک معدنی مقابله و پیشـنهادهای بالایی را ارائه کنـد. اگرچـه امیدواریم بـا تغییراتی کـه در بدنه سـازمان‌های دولتی رخ داده اسـت، شـاهد اتخاذ تصمیماتی در راستای رفع چالش‌های صنعت روی باشیم اما اکنون این صنعت در وضعیت هشدار قرار دارد و دولـت تا زمانـی که پی به پتانسـیل بالای ارزش‌افزایی و اشـتغال‌زایی آن نبرد از مواضع خود عقب‌نشینی نمی‌کند. به طوری که اکنون حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد از شـرکت‌های کوچک‌مقیاس تعطیل شده‌اند، شرکت‌های متوسط در آستانه تعطیلی قرار دارند و شرکت‌های بزرگ احساس خطر کرده‌اند؛ به همین دلیل اگر شرایط موجود تغییر نکند، در سال آینده احتمال اینکه شـرکت‌های بزرگ نیز عملکرد منفی داشته باشند بسـیار زیاد است. البته بازبینی این تصمیمات غیرکارشناسـی و انجام اقداماتی در راسـتای اصلاح آن‌هـا، نمی‌تواند به سـرعت تمام صدماتی را که به صنعت روی کشور وارد شده است جبران کند.

◉ ارزیابی شما از وضعیت بازار شمش روی در کشور چیست؟

یکی از استراتژی‌های تولیدکنندگان چینی برای از دور خـارج کردن رقبای خـود، دامپینگ و یا به اصطلاح قیمت‌شکنی است اما هم‌اکنون این مسئله در ایران مشاهده می‌شود و قیمت‌گذاری دستوری و شرایط دشوار صادرات شمش روی باعث شده است که بازارهای داخلی اشـباع از محصولات شـود. در نتیجه به دلیل عدم وجود تقاضای بالای مشـتریان داخلی، تولیدکنندگان برای ادامه بقای خود قیمت شـمش را کاهـش می‌دهند؛ به طـوری که قیمت شمش روی در بازار آزاد با قیمت شمش عرضه شده در بـورس کالا ایران برابـری می‌کند و یا با اختلاف بسیار اندکی به فروش می‌رسد.

◉ آیـا سـرمایه‌گذاری و اسـتفاده از تکنولوژی‌هایـی به غیـر از تشـویه (همچون اتـوکلاو و بایو تانـک لیچینگ) را بـه منظور استفاده از منابع سـولفیدی به جای اکسیدی توصیه می‌کنید؟

بـا توجه به حجـم پایین عرضـه و قیمت خاک سـولفیدی، حاشیه سود ناچیز صنعت روی و هزینه بالای خریـد تکنولوژی‌های جدید، بخش خصوصی امـکان سـرمایه‌گذاری و فعالیت در ایـن زمینه را ندارد. البته باید توجه داشت که این تکنولوژی‌ها در مقیاس تجاری و صنعتی راه‌اندازی نشده‌اند و نتایج فعالیت طرح‌های پایلـوت نیز به صورت کامل قابل اتکا نبوده و با خطاهایی همراه اسـت. گفتنی است که در صورت تامین منابع مالی، انجام این کار هنوز دارای صرفه اقتصادی نیست زیرا بعد از گذشت سه تا پنج سـال سرمایه صرف شده باید به سرمایه‌گذار بازگردد که با توجه بـه چالش‌های موجود، این امر محال به نظر می‌رسـد. در نتیجـه زمانی که منابع اکسـیدی محدود شـود و واحدهای تولیدی دانش لازم برای اسـتفاده از خاک سـولفیدی را نداشـته باشـند، راهی جز جذب سرمایه‌گذار خارجی وجود ندارد اما این کار باعث می‌شـود کـه ارزش‌آفرینی زیادی برای کشـور به ارمغان نیاید. به همین دلیل دولت باید این امکان را فراهم کند تا حاشیه صنعت روی افزایش یابد و این صنعت در زمینه‌های مختلف به خصوص تحقیق و توسـعه رشد پیدا کند؛ در این صورت تولیدکنندگان می‌توانند زمینه تولید شمش روی از منابع سولفیدی در کشور را به شکلی مقرون به صرفه به وجود آورند.

◉ چه چشـم‌انداز و دورنمایی را برای شرکت امین صنعت پویا و صنعت روی کشـور متصور هستید؟

در حال حاضر صـادرات ۱۰۰ درصدی محصولات و ارزآوری برای کشـور، ارتقای دانش و مهارت نیروی انسانی، اشتغال‌زایی و افزایش تعداد کارکنان از ۴۰ نفر به بیش از ۱۰۰ نفر، توسعه بازارهای هدف و همکاری مسـتقیم با مشـتریان خارجی اهدافی است که ما در شرکت امین صنعت پویا به دنبال تحقق آن‌ها هستیم. بـه طور کلی چشـم‌انداز و اهدافی که فعالان صنعت روی در نظر داشـتند، بسیار شـفاف و قابل دستیابی بود و امکان ارزش‌آفرینی زیادی برای کشور حتی در شـرایط تحریمی وجود داشت زیرا شرکت‌های بخش خصوصی به ویژه شـرکت‌های کوچک‌مقیاس بسیار چابک هستند و برخلاف واحدهای دولتی، به راحتی از حصار تحریم‌ها عبور می‌کنند و آن‌ها را دور می‌زنند؛ البته به دلیل دیدگاه نادرسـت دولت به صنعت روی و وضع قوانین بر اسـاس شـیوه‌های مدیریتی دولتی سـایر صنایع (فـولاد و مس)، از ایـن فرصت به نحو مناسـب اسـتفاده نشـد. به عنوان مثال در سال‌های گذشته، کارشناسان بانک مرکزی بر این باور بودند که صادرکنندگان شـمش روی سرمایه خود را در خارج از کشـور در بخش املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری می‌کنند؛ در حالی که این موضوع صحت ندارد و این سرمایه باید به روند مالی شرکت برای ادامه فعالیت آن بازگردد زیرا واحدهای خصوصی برخلاف شرکت‌های دولتـی از منابـع مالی زیادی برخوردار نیسـتند و با محدود شدن سرمایه، به سرعت در معرض خطر قرار می‌گیرند. با توجه به اینکه ۷۰ درصد صنعت روی زیر نظر بخش خصوصی اداره می‌شود، تصمیمات تاثیرگذار بر فعالیت این صنعت باید متفاوت از سایر صنایع دولتی گرفته شود. لازم به ذکر است که در صورت بهبود شرایط و آماده‌سـازی زیرسـاخت‌های مورد نیاز توسط دولت، صنعت روی همچنان پتانسـیل بالایی برای رشـد دارد و تولیدکننـدگان بخش خصوصـی می‌توانند با انگیزه بیشتری در مسیر موفقیت قدم بردارند.

روی موج معدن

ایجاد اشتغال برای ۱۳۰۰ نفر در کارگاه های سنگ‌شکن مجتمع سنگ آهن سنگان

بـا راه‌انـدازی کارگاه های سنگ‌شـکن بـرای ۳۰۰ نفر به صورت مسـتقیم و ۱۰۰۰ نفر به صورت غیرمسـتقیم اشتغال ایجاد خواهد شـد.مدیر مجتمع سنگ آهن سنگان در بازدید از کارگاه‌های سنگ‌شـکن مجتمع سنگ آهن سنگان گفت: با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در طی دو سال آینده با راه‌اندازی کارگاه‌های سنگ‌شـکن شـماره ۲، ۴، ۵ و ۶ برای ۳۰۰ نفر به صورت مسـتقیم و ۱۰۰۰ نفر به صورت غیرمسـتقیم اشتغال ایجاد خواهد شـد و همچنین تولید محصولات سنگ‌آهن دانه بنـدی به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و فروش و فرآوری کلوخه سنگ آهن به ۴ میلیون تن افزایش خواهد یافت.

فولاد اکسین؛ نگینی بی‌بدیل بر تارک رشد اقتصادی و جهش تولید کشور

مدیرعامل شـرکت فولاد اکسین خوزسـتان گفت: دشواری‌های جنـگ اقتصادی نتوانسـت فرزنـدان ملت ایران در شـرکت فولاد اکسین خوزسـتان را از تحول‌آفرینی و رکوردشـکنی باز بدارد. نه تنها این، بلکه با اجرایی شـدن برنامه‌های توسعه‌ای شرکت، شاهد حضـور پرقدرت در عرصه رقابت فولاد جهـان و تصاحب بازارهای بین‌المللی خواهیم بود.مدیرعامل شـرکت فولاد اکسین خوزستان گفت: دشـواری‌های جنگ اقتصادی نتوانسـت فرزندان ملت ایران در شرکت فولاد اکسین خوزستان را از تحول‌آفرینی و رکوردشکنی باز بدارد. نه تنها این، بلکه با اجرایی شـدن برنامه‌های توسـعه‌ای شـرکت، شـاهد حضور پرقـدرت در عرصه رقابت فـولاد جهان و تصاحـب بازارهـای بین‌المللـی خواهیـم بود.علـی محمدی طی یادداشتی نوشـت: رهبر معظم انقلاب اسلامی (مد ظله العالی) در دو دهه گذشـته، تاکید خاصی بر پیشـبرد مسائل اقتصادی کشور داشته‌اند و در اکثر نام‌گذاری‌های سالانه کلیدواژه‌هایی چون رونق تولید را در کانون توجه مردم و نخبگان قرار دادند.ایشـان در یکی از مهم‌ترین فرمایشـات خود که راهنمای سرمایه انسانی متخصص و انقلابی فعال در عرصه اقتصاد کشـور اسـت، با تاکید بر اهمیت اقتصاد مقاومتی خطاب به جوانان کشـور فرمودند: شما هستید که باید این تاریخ را با عزت آن محفوظ نگه دارید؛ شـما هسـتید که این بار مسـئولیت را بر دوش دارید؛ خرمشهرها در پیش است؛ نه در میـدان جنگ نظامی بلکه در یک میدانـی که از جنگ نظامی سخت‌تر است.تعبیر حکیمانه «سخت‌تر از جنگ نظامی» در شرایط فشارها و تحریم‌های ظالمانه، چراغ راهی شد تا فرزندان متخصص و مجرب این مرز و بوم در شـرکت فولاد اکسـین خوزستان با عزم و اراده انقلابـی و جهادی، چشـم‌اندازی روشـن و امیدبخش را در عرصه صنعت فولاد کشـور ترسـیم کنند و رو به سـوی آینده‌ای درخشـان گام بردارند.شـرکت فولاد اکسین خوزسـتان به عنوان تنهـا تولیدکننـده ورق‌های عریض و آلیـاژی در خاورمیانه و یکی از هشـت کارخانه تولیدکننده این محصول در جهان، نقش مهمی در خودکفایـی اقتصـادی و تحقق اقتصاد مقاومتـی برعهده دارد. ظرفیـت تولید بیش از یک میلیون و ۵۰ هزار تن در سـال که در صنایع مختلف کشتی‌سازی، سـاخت مخازن بزرگ، لوله‌های نفت و گاز و... کاربـرد دارد، به این شـرکت نقشـی بی‌بدیل در عرصه صنعت کشور بخشیده است.با وجود انواع محدودیت‌ها و تحریم‌ها، با همدلی و هم‌افزایی که سـال گذشـته میان مجموعه مدیریتی، هیئت مدیره، کارشناسـان و کارگران پرتلاش شرکت وجود داشته اسـت، سالی به یادماندنی در تاریخ فولاد اکسین رقم خورد.در این سال علاوه بر رکوردشکنی تولید، افزایش چشمگیر درآمدها و رشد قابل ملاحظه سـودآوری شرکت و کسب رتبه نخست صادر کننده برتر کشوری را شاهد بودیم و هم‌زمان پروژه‌های توسعه‌ای شرکت مورد پیگیری قرار گرفته اسـت.اینک توجه و اراده مدیریت شرکت به راه‌اندازی کارخانه فولادسازی معطوف است تا پس از بهره‌برداری از آن و تامین اسلب کافی، علاوه بر رشد تولید ورق عریض فولادی، محصولات با ارزش افزوده بالا همچون فولاد زنگ‌نزن هم به سـبد تولیدات شرکت اضافه شود؛ ضمن آنکه با اجرای این طرح علاوه بر کاهـش حمل‌ونقل، کاهش انرژی و کاهش حوادث جاده‌ای، تامین مواد اولیه شرکت که موضوع بسیار مهم و اساسی در صنایع تولیدی اسـت، رقم خواهـد خورد.به جرات می‌توان گفـت آنچه امروزه در فولاد اکسـین خوزستان جریان دارد، تجلی واقعی شعار سال یعنی جهش تولید با حضور فعال و مشارکت فرزندان فرهیخته، متخصص و سـرمایه انسـانی غنی این مرز و بوم اسـت و در سـال جاری با همدلـی و هم‌افزایی تمام ارکان شـرکت و سخت‌کوشـی و ایمان قلبی کارکنان و کارگران و بهره‌گیری از دانش و تجارب گران‌سنگ متخصصان بومی با پیشـبرد برنامه‌های توسعه‌ای در جهت تحقق ظرفیت تولید اسـمی، نام فولاد اکسـین چـون نگینی بی‌بدیل بر پیشانی اقتصاد کشور خواهد درخشید.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳ • ۲۲رمضان ۱۴۴۵ • ۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۶

وزیر نفت:

رشد بخش نفت و گاز سال گذشته به بالای ۲۰ درصد رسید

وزیر نفت با اشـاره به اینکه ۳۳ میلیارد دلار قراردادهای توسـعه میدان‌های نفتی و طرح ملی فشارافزایی میدان گازی پارس جنوبی در اسفند پارسال امضا شد، گفت: رشد اقتصادی بخش نفت و گاز طی سال ۱۴۰۲ به بالای ۲۰ درصد رسید.

جواد اوجی درباره موضوع اسـتفاده از توان و مشـارکت مردم افزود: بالاترین بخش مشـارکت مردمی در حوزه نفت، گاز و پتروشـیمی امروز متعلق به صنعت پتروشیمی است؛ بیش از ۵۰ میلیون نفر سهامدار شرکت‌های پتروشیمی هستند که انواع محصول پتروشـیمی در گریدهای مختلف را تولید می‌کنند.وزیر نفت با اشـاره به اینکه وزارت نفت دولت سـیزدهم بر اسـتفاده از ظرفیت‌های مردمی تأکید دارد، اظهارداشـت: در اسفندماه ۱۴۰۲، ۳۳ میلیارد دلار قراردادهای پروژه بالادستی، توسعه میدان‌های نفتی و طـرح ملی فشـارافزایی مهم‌ترین میـدان گازی؛ میدان پارس جنوبی با اسـتفاده از ظرفیت و توان پیمانکاران و سازندگان داخلی امضا شد که بی‌شک این موضوع در رشد تولید تأثیری بسـزا دارد.وی با تأکید بر اینکه نگاه وزارت نفت دولت سـیزدهم به توان داخلی اسـت و معطل خارجی‌ها نبوده اسـت، ادامه داد: قرارداد توسعه ۶ میدان نفتی در ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۲ به ارزش بالغ بر ۱۳ میلیارد دلار امضا شد که ۲ میدان از این میدان‌ها با عراق مشترک است که با استفاده از ظرفیت سازندگان و پیمانکاران داخلی اجرا خواهد شد.اوجی در این ویژه برنامه که از رادیو اقتصاد پخش شد، تصریح کرد: با توجه به استفاده حداکثری وزارت نفت از توان داخلی، رشد اقتصادی بخش نفت و گاز در سال ۱۴۰۲ به بالای ۲۰ درصد رسید.

وی اظهار امیدواری کرد که با بهره‌برداری از پروژه‌های بالادست و پایین‌دست صنعت نفت در حوزه پالایشـگاهی، صنعت گاز و صنایع پتروشـیمی همسو با تأکیدهای مقام معظم رهبری، در سال ۱۴۰۳ نیز به جهش تولید و افزایش رشد اقتصادی بخش نفت و گاز دست یابیم.

وزیر نفت با اشـاره به رکورد مصرف بنزین در سـه روز نخست سال ۱۴۰۳ گفت: در روزهای عادی به‌طور میانگین ۱۱۴ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌شـود که این رقم با آغاز مسافرت‌های نوروزی در ۲۷ و ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۲ به ۱۴۲ میلیون لیتر و در ۲۹ اسـفندماه ۱۴۰۲ به ۱۵۲ میلیون لیتر افزایش یافت که با وجود همه این افزایش‌ها با فعالیت بیش از ۵۰ هزار نفر در جایگاه‌های سوخت کشور، کمبودی گزارش نشده است.

اوجی به مردم توصیه کرد تا از کارت سـوخت خود اسـتفاده کنند و پیش از سـفر تنظیم موتور و لاسـتیک را که نقش مهمی در کاهش مصرف سـوخت دارد، را انجام دهند.

آغاز افت تولید گاز پارس جنوبی از ۱۴۰۴

مهدی کاوه‌ای

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور گفت: بر اساس گزارش‌های رسـمی، اُفت تولید میدان گازی پارس جنوبی که ۷۰ درصد گاز کشـور را تأمین می‌کند، در سال ۱۴۰۴ آغاز می‌شود.

منصور دفتریان رئیس انجمن مهندسی گاز کشور درباره وضعیت ناترازی گاز در کشـور گفت: میدان گازی پارس جنوبی نسـبت به سـایر مخازن گازی کشـور، اندازه بسـیار بزرگتری دارد و اکنون بیش از ۷۰ درصـد گاز کشـور را تأمین می‌کند. گاز این مخزن میعانی اسـت؛ یعنی علاوه بـر گاز، مایعات گازی و برش‌هـای اتـان و بالاتـر را تولید می‌کند که خوراک پالایشگاه ستاره خلیج فارس و خوراک اصلی پتروشیمی‌های ما هستند.

وی بـا بیان این کـه در حالی که هنوز توسـعه میدان پارس جنوبی تمام نشـده، میدان در شـرف کاهش تولید است، گفت: مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در جلسه‌ای اعلام کرد که از این به بعد، با کاهش تولید در پارس جنوبی مواجه هستیم.

آقـای دفتریـان افزود: در ۲۰ سـال گذشـته با توسـعه فازهای میدان پارس جنوبی، سالانه بطور متوسط بیش از ۵ درصد افزایش تولید داشتیم، ولی متاسفانه رشد مصرفمان بیشـتر از رشد تولیدمان بود و علیرغم رشـد خوب و پایدار تولید، همیشـه در مقاطع سرد سال، مجبور به کاهش گازرسانی به نیروگاه‌ها و صنایع ارزآور کشور شده ایم.

وی بـا تأکیـد بر این کـه از این بـه بعد کاهش تولید گاز ملموس خواهد بود، گفت: بررسـی‌هایی کـه درباره وضعیت تولید و مصرف گاز در شـرکت ملی نفت انجام شده، نشان می‌دهد که حداکثر گاز تولیدی در سال ۱۴۱۸ با ادامه شرایط فعلی، ۴۰۰ میلیـون مترمکعب در روز اسـت. البته در صورتی که طرح فشـار افزایی میدان پارس جنوبی محقق نشود، این مقدار به ۲۰۰ میلیون متر مکعب در روز کاهش می‌یابد.

رئیس انجمن مهندسـی گاز کشور ادامه داد: اگر در خوشبینانه‌ترین حالت بتوانیم رشد مصرف را از ۶ به ۳ درصد کاهش دهیم، باز هم در سـال ۱۴۱۸ روزانـه هزار و ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز در چهار ماه سرد سال نیاز خواهیم داشت.

وی با بیان این که طبق گزارش‌های رسمی، اُفت تولیـد میدان گازی پارس جنوبی در سـال ۱۴۰۴ آغاز می‌شـود، اما هم اکنون نیز شروع آن ملموس است، ادامه داد: اندازه مخزن پارس جنوبی آن قدر معنی دار است که بدون آن، اگر تمام مخازن گازی شناخته شده کشور را توسعه بدهیم، ۲۰۰ میلیون مترمکعـب تولیـد گاز در سـال ۱۴۱۸، بـه ۵۵۰ میلیون مترمکعب می‌رسـد؛ یعنـی در این حالت فرضی نیز، تولید ما حدود یک سـوم گاز مورد نیاز در زمستان خواهد بود.

وی بـا بیان این که توسـعه مخازن در شـرایط موجـود عملی بنظر نمی‌رسـد، افـزود: درآمدهای کشـور به اندازه‌ای نیسـت که بتوان برای توسـعه همه این مخازن سـرمایه گذاری کرد و شرکت‌های خارجـی هم در شـرایط موجود، سـرمایه گذاری نمی‌کنند.

رئیس انجمن مهندسـی گاز کشور بیان کرد: در انجمن مهندسـی گاز از ۱۰ سـال پیش با توجه به وابسـتگی ۷۰ درصدی انرژی کشور به یک میدان خـاص، به دنبال شناسـایی منابع جدید گاز در قد و قـواره میـدان پارس جنوبی بوده ایم؛ به شـکلی که گاز آن میعانی باشـد، یعنـی منابعی که مانند پـارس جنوبی، مایعات گازی و برش‌های مربوط به خوراک پتروشیمی را داشته باشد. گاز منابع جدید، باید شیرین باشد تا هزینه‌ها و زمان ساخت توسعه میدان و پالایشگاه‌های گاز هم به حداقل برسد.

اداره کشور بدون پارس جنوبی هم ممکن است

وی تأکید کرد: خوشـبختانه ظرفیت‌های جدید را شناسـایی کرده ایم، اما این‌ها نیاز به سـرمایه و زمـان دارد. دید ما این اسـت که مـا نباید نفت و گاز را بسـوزانیم؛ بلکه، باید آنهـا را به فرآورده‌های پتروشیمی تبدیل کنیم؛ زیرا ۹۵ درصد محصولات اطـراف ما در پتروشـیمی تولید می‌شـود و منبع درآمدهای ارزی مطمئن و پایدار است و برای تأمین انرژی، باید از انرژی خورشید و باد استفاده کنیم.

رئیـس انجمن مهندسـی گاز کشـور ادامه داد: ظرفیت‌های تولید برق از خورشـید در ایران بسیار خوب است و پیشـنهاد آن را از سال ۱۳۷۳ مطرح کردیم، ۵ کنگره ملی انرژی و اقتصاد تشکیل دادیم تـا بتوانیم این مهم را به مسـئولان کشـور منتقل کنیم که باید به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر برویم.

وی اضافه کرد: برای این که بتوانیم از نفت و گاز فاصله بگیریم و به سـمت انرژی خورشیدی برویم، باید به طور موقت از گاز که آن زمان در سبد انرژی کشـور نبود، اسـتفاده می‌کردیم. متأسفانه در این بخش به علت شـرایط تحریمـی موفق نبودیم و از سـال ۱۳۷۳ تاکنون، روزانه کمتـر از هزار مگاوات برق تجدیدپذیر تولید می‌کنیم.

آقـای دفتریان ادامه داد: کشـور چین در سـال ۲۰۲۲، ۸۷ هزار مگاوات برق خورشـیدی ظرفیت سازی و در سـال ۲۰۲۳، ۱۲۰ هزار مگاوات؛ یعنی تقریبـا دو برابر کل برق تولیدی ایران را ظرف یک سـال احداث کرد. برق خورشـیدی سهل الوصول اسـت و هزینه کمی دارد. هر کیلووات ساعت برق خورشیدی در عربستان سعودی ۱،۰۴ سنت است، امـا بـرق تولیدی در ایران با اسـتفاده از سـوخت فسیلی گاز، ۱۵ سنت هزینه دارد.

وی اظهـار کرد: تولید برق خورشـیدی با هزینه نازل، این فرصت را به ما می‌دهد که آب را شـیرین کنیم و چندین بار برداشـت کشـاورزی در جنوب کشور داشـته باشـیم. صنایع آب بر هم می‌توانند نیـاز خود را به این صورت تأمین کنند و این کاری است که عربستان سعودی به صورت گسترده انجام می‌دهد.

این فعال حـوزه انرژی اظهار کرد: از حدود دو یا سه سال پیش تلاش کردیم که جلسه‌ای با سازمان برنامه و بودجه داشـته باشـیم و این مباحث را به آن‌هـا منتقل کنیم، اما به نتیجه نرسـید و تصمیم گرفتیم کـه از طریق معاون اول رئیس جمهور این کار را پیگیـری کنیم. نامه‌ای به آقای مخبر معاون اول رئیس جمهور نوشـتیم و توضیح دادیم که دنیا به علـت گرمایش کره زمین و پدیده‌های زیسـت محیطی ناشـی از آن، به سـمت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر رفته است.

وی گفت: در ایران بیشـتر از نقـاط دیگر دنیا از گرمایـش کره زمین متأثر شـده ایم؛ ۷۰۰ تالاب و دریاچه ما خشک شـده و آب‌های روان هم شدیداً کاهش یافته اسـت. کشـورهای خارجـی تصمیم گرفته انـد که تا سـال ۲۰۳۰، ۵۰ درصد گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهند و تا سـال ۲۰۵۰ نیز کل مصرف انرژی‌های فسـیلی را به صفر برسـانند. در آینده قیمـت نفت هم کاهش پیـدا خواهد کرد و پیش بینی‌ها این اسـت که در سـال ۲۰۳۰ قیمت نفت به بشکه‌ای ۲۵ دلار کاهش یابد.

آقـای دفتریان ادامه داد: درآمد اصلی کشـور ما از نفت اسـت و در حال از دسـت دادن این فرصت هسـتیم. این در حالی اسـت که در کشوری مانند آلمـان که در اکثر مواقع هوا ابری اسـت، تا کنون ۶۰ هزار مگاوات برق خورشـیدی ظرفیت سـازی شده است. در کشورهای غربی ابهاماتی درباره کنار گذاشتن نیروگاه‌های موجود و ساخت نیروگاه‌های خورشـیدی جدید ایجاد شـده بود؛ بانک مرکزی اروپـا به همین دلیل حدود دو سـال پیش گزارش کارشناسـی تهیـه و اعـلام کرد که اگـر همه این هزینه‌هـا را انجام دهیم، باز هـم در طولانی مدت به نفع ماست.وی بیان کرد: گزارش این بانک نشان می‌دهد که با کنار گذاشتن انرژی‌های فسیلی حدود ۶ میلیون شـغل از بین می‌رود، اما در ازای آن، ۱۰ میلیون شـغل در حوزه انرژی‌هـای تجدیدپذیر به وجود می‌آید. انرژی خورشـیدی بسـیار هم ارزان است؛ در بسیاری از کشـورها در ازای هر کیلووات سـاعت، حدود یک تا یک ونیم سنت تمام می‌شود و سرعت سـاخت این نیروگاه‌ها نیز خیلی کوتاهتر از سـاخت نیروگاه‌های فسیلی اسـت. احداث یگ نیروگاه استاندارد هزار مگاواتی برق با سوخت گاز، حداقل پنج سال زمان می‌برد.

رئیس انجمن مهندسـی گاز کشـور اظهار کرد: اکنـون که با ناترازی گاز مواجهیم، می‌توانیم کاری کنیـم که فعالیت‌ها در کشـور متوقف نشـود. راه درآمدهـای ارزی کشـور که اکنون صـادرات نفت اسـت، کاهش پیدا می‌کند، امـا می‌توانیم از طریق انرژی‌هـای تجدیدپذیـر، این کاهـش درآمدها را جبران کنیم.

همـکاری بـا چینی‌هـا نباید محـدود به جذب سرمایه باشد

وی تشـریح کرد: اکنون همه کشـورها به دنبال تولیـد بـرق خورشـیدی و بادی هسـتند و ما نیز در ایـران، امکانات تولید و صـادرات صفحات‌های خورشـیدی و توربین‌های بـادی را داریم. در حین این مطالعات، توافق ۲۵ سـاله ایـران و چین امضا شـد که جزئیات آن مشخص نیسـت و اولین خبر از آن، مربوط به سـاخت فـرودگاه با کمک چینی هاست؛ در حالی که پیمانکاران خودمان خیلی بهتر می‌توانند فرودگاه بسـازند.آقای دفتریان ادامه داد: چینی‌ها عمده فناوری هایشان را از غرب گرفته اند، اما در مورد انرژی‌های تجدیدپذیر، خودشان صاحب فناوری هسـتند. مثلا در مورد تولید هیدروژن سبز به فناوری الکترولیز نیاز اسـت و چینی‌ها موفق به تولیـد فناوری الکترولیزی شـده اند که هزینه آن، یک چهارم فناوری غربی است.وی تأکید کرد: ما در شرایط موجود به دلایل مختلف، فرآیندهای تولیدی را در بخش‌هـای دولتی با قیمت‌های رقابتی تولید نمی‌کنیم؛ مثلا حفاری یک چاه نفت در ایران، چند برابر حفاری یک چاه در کشـورهای همسایه تمام می‌شود و چند برابر هم زمان می‌برد و هیچ وقت هم به این صرافت نیفتاده ایم که روش‌های تولید ارزان را یاد بگیریم.آقای دفتریان اظهار کرد: قیمت تمام شده مونتاژ صفحات خورشـیدی در ایران با وجود داشـتن نیروی کار و انرژی ارزان، بیشـتر از قیمت صفحات خورشـیدی وارداتی است که از معضلات مدیریتی ما به شـمار می‌رود. اگر بخواهیم از تولید و صادرات توربین‌های بادی و صفحات خورشیدی، درآمد ارزی داشته باشیم، باید توان تولید با قیمت رقابتـی و با آخرین فناوری روز را داشـته باشـیم. اگر با چینی‌ها مشـارکت کنیـم میتوانیم صفحات خورشـیدی، توربین‌های بادی و هیدروژن سبز را با فناوری روز و با قیمت رقابتی تولید کنیم.

وی بیـان کرد: می‌توانیـم از ظرفیت توافق ایران و چیـن برای حل ناترازی انرژی و درآمدزایی ارزی استفاده کنیم، اما چینی‌ها به دلیل بازار بزرگی که در آمریکا دارنـد، کاری نمی‌کنند که آن‌ها ناراحت شـوند. برای حـل این مشـکل هـم، می‌توانیم از مذاکرات و اجلاس‌های آب و هوایی استفاده کنیم و با بیان این که توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر مانع از تداوم گرمایش جهانی می‌شود، در مذاکرات مسقط این همکاری چینی‌ها با ایران را از تحریم مستثنی کنیم.

آقای دفتریان با بیان این که برای این کارها باید زمینه سازی شـود، گفت: در سال میلادی گذشته در دنیا هزار و ۸۰۰ میلیارد دلار در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر هزینه شـد؛ یعنی مشـتری وجود دارد و هـر قدر تولید کنیم، امـکان صادرات وجود دارد. پیشـنهاد ما در نامه به آقـای مخبر این بود که در ایران، بومی سازی صفحات خورشیدی، توربین‌های بـادی و هیدروژن را به صـورت انبوه انجام دهیم و چینی‌ها با ما شریک باشند؛ زیرا اگر شریک نباشند، همـکاری جدی نخواهند داشـت، اما اگر شـریک باشـند و سـود ببرند، به همکاری با ما علاقه مند می‌شوند.

وی افـزود: چینی‌ها می‌توانند در تولید هیدروژن سـبز هم به ما کمک کنند؛ یعنی هیدروژنی که در مرحله تولید آن، به جای سـوخت فسـیلی از برق استفاده شـده باشد. اسـتفاده از این هیدروژن در خودروهـا نیاز بـه موتور خاصی دارد کـه با موتور خودروهـای موجود متفاوت اسـت؛ بنابراین، ما به دنبـال اسـتفاده در خودروهای داخلی نیسـتیم و هدفمـان، تولید هیدروژن سـبز با هدف صادرات و ارزآوری است.

رئیس انجمن مهندسـی گاز کشـور تأکید کرد: اگـر نتوانیم ایـن کارهـا را انجام دهیـم، بصورت فزاینده با مشـکل جدی تأمین انرژی از جمله گاز مورد نیاز کشـور مواجه خواهیم بود، همچنین، ۴۰ درصد بنزین کشـور که در پالایشگاه ستاره خلیج فارس با اسـتفاده از میعانـات گازی پارس جنوبی تولید می‌شـود را هم از دست خواهیم داد. صنعت پتروشـیمی ما هم کاملا به پارس جنوبی وابسـته اسـت و چنانچه تولیـد آن متوقف شـود، نه تنها درآمدهای ارزی از این صنعت را از دسـت خواهیم داد؛ بلکه باید سـالانه ۱۰ تا ۱۲ میلیارد دلار برای واردات محصولات پتروشـیمی مـورد نیاز مصارف داخلـی هزینـه کنیم.وی بیان کرد: مشـکلات و پیشنهادات راهبردی انجمن را در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهور، بـه صورت واضح بیان کردیم و حکمی را پیشـنهاد کردیم که در برنامه هفتم قرار بگیرد. هدف از این حکم، زمینه سـازی برای تولید انبوه صفحـات خورشـیدی، توربین‌هـای بادی و هیدروژن سبز، با فناوری روز و قیمت‌های رقابتی با هدف صادرات و ارز آوری و همچنین ظرفیت سازی برای تولید سالانه ۱۷ هزار مگاوات برق خورشیدی در کشـور با استفاده از ظرفیت توافق ایران و چین برای توسـعه انرژی‌های تجدیدپذیر اسـت. معاون اقتصادی آقای مخبر، به سازمان برنامه و بودجه به صورت فوری دسـتور داد که این موارد را بررسی و در برنامه هفتم لحاظ کنند.رئیس انجمن مهندسی گاز کشـور بیان کرد: اخیرا در بررسی اخبار متوجه شدم که نهایتا برای کل برنامه هفتم، فقط ظرفیت سـازی تولید ۱۲ هزار مگاوات بـرق تجدیدپذیر را در نظر گرفته اند و هیچ اشـاره‌ای به اصل پیشنهاد یعنی ارز آوری با استفاده از توافق ایران و چین هم نشده است.

تابستان جیره بندی آب نخواهیم داشت

مدیـر عامـل آبفای تهران با اشـاره به کاهش حجم ذخایر آبی گفت: با بهینه سـازی ۲۰ درصدی مصرف آب توسط شهروندان امکان ذخیره‌سازی ۳۰۰میلیون متر مکعب آب وجود دارد که با سـد کرج برابری میکند.محسـن اردکانی مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران در گفت و گو با مهر با اشـاره به اینکه در چهارمین سـال خشکسـالی به سر می‌بریم گفت: معمولاً در استان تهران دوسال خشکسالی و یک سال تر سالی بوده است اما متأسفانه سومین سال خشکسالی را پشت سر گذاشتیم و وارد چهارمین سال خشکسالی شده‌ایم.وی ادامه داد: معمولاً جاهایی که منابع آبی خود را از منابع سطحی تأمین می‌کنند مانند استان تهران ۷۰ درصد از منابع آب سطحی تأمین می‌شود در مواقع بروز خشکسالی بیشتر تحت تأثیر قرار می‌گیرند.اردکانی خاطر نشـان کرد در سـال ۱۴۰۰ ذخایر سدهای ما در شهریور ماه ۸۲۵ میلیون متر مکعب بوده و در سـال ۱۴۰۱ به ۵۲۷ میلیون متر مکعب رسـید و در شـهریور ۱۴۰۲ حجم ذخایر سـدها به ۴۰۲ میلیون متر مکعب رسیدوی خاطر نشان کرد: با اقدامات مناسـبی که در مجموعه وزارت نیرو و آبفای تهران صورت گرفت خوشـبختانه توانستیم تابستان سال ۱۴۰۲ علی رغم اینکه متوسط دما یک‌ونیم درجه نسبت به میانگین بلند مدت افزایش پیدا کرده بود، پشـت سـر بگذاریم.مدیر عامل آبفای تهران اضافه کرد: در سـال ۱۴۰۲ هم چهارمین سـال خشکسالی در حال سپری شدن است که ۳۵ درصد میزان بارندگی اسـتان تهران کمتر از میانگین بلند مدت اسـتوی ادامه داد برای گذر از تابسـتان برنامه‌های در دسـت اقدام اسـت که بدون هیچ مشکلی آن را پشت سر بگذاریم زیرا استان تهران سالانه یک و نیم میلیارد متر مکعب در حال توزیع است که اگر شهروندان ما را همراهی کرده و ۲۰ درصد مصرف بهینه داشته باشند ۳۰۰ میلیون متر مکعب آب را می‌توانیم ذخیره کنیم که این ۳۰۰ میلیون متر مکعب معادل سد کرج است که با همراهی مردم و همکاران تابستانی بدون دغدغه پشت سر خواهیم گذاشت.اردکانی در خاتمه تاکید کرد: مردم تهران اطمینان خاطر داشته باشند که در تابستان جیره بندی آب اتفاق نخواهد افتاد.

اقتصاد و سیاست عراق روی پایه چاه نفت

دولـت عراق برای ۹۰ درصد از درآمد خود وابسـته به نفت اسـت و می توان گفت اقتصاد و سیاست عراق روی پایه چاه های نفت این کشور قرار دارد.

به گزارش خبرگزاری تسـنیم بـه نقل از الجزیره، عراق با توجه به وابسـتگی بیش از حد اقتصادش به نفت، به سختی می‌تواند بین سود کوتاه مدت ناشی از افزایش تولید و مشـکلات بلند مدت به وجود آمده از تولید بیش از حد، تعادل ایجاد کند.

وزارت نفـت عراق هفته گذشـته اعلام کرد صادرات نفت خـود را پس از آن که در ماه ژانویه به سهمیه تعیین شده توسـط اوپک پلاس رسیده بود، تا ۳،۳ میلیون بشکه در روز کاهش می‌دهد.

تولید نفت عراق در ماه مارس ۱۳۰ هزار بشکه در روز پایین‌تر از فوریه خواهد بود. بدین ترتیب شرکای عراق در اوپک راضی خواهند شد.

اما اگر عراق با مشـکلات اقتصادی غیرقابل پیش‌بینی مواجه شود و دوباره به تولید بیش از حد روی بیاورد، تنش‌ها از سر گرفته می‌شود.

چون کل اقتصاد سیاسی این کشور با نفت اداره می‌شود.

بودجه عراق را قیمت نفت تعیین می‌کند و اگر قیمت نفت پایین بیاید مجبور است تولید بیشتری داشته باشد.

مجلس عراق افزایش بودجه تا ۱۵۳ میلیارد دلار در سـال را تا ۲۰۲۵ تصویب کرده است. بنابراین دولت این کشور باید درآمد خود را افزایش دهد.

ذخایر نفتـی عظیم عراق نقش بزرگـی در احیای اقتصاد این کشـور پس از پیروزی بر داعش داشته‌اند.

دولت عراق بـرای ۹۰ درصد از درآمد خود وابسـته به نفت اسـت. در حالی که تولید ناخالص داخلی غیر نفتی عراق باید در ۲۰۲۴ رشـد داشـته باشد، اما دورنمای کلی اقتصاد این کشور بسیار ناپایدار است.

ثروت نفتی عراق در سـال‌های اخیر رشد داشـته اما صندوق بین‌المللی پول پیش بینی می‌کند این رشد به خاطر طرح کاهش تولید اوپک و بسته شدن خط لوله بین عراق و ترکیه متوقف می‌شود.

اقتصاددان‌ها و تحلیلگران هشـدار داده‌اند طرح‌هـای اقتصادی دولت عراق بر اساس نفت ۷۰ دلار در هر بشـکه یا بیشتر از آن و تولید ۳،۵ میلیون بشکه در روز تنظیم شده است، و هرگونه تغییر نسبت به این ارقام باعث کسری بودجه و مشـکلات فراوان خواهد شد. به عبارت دیگر تغییرات کوتاه مدت در عراق باعث آسیب‌های بلند مدت می‌شود.

کاهش تولید عراق باعث بی‌ثباتی جدی اقتصادی می‌شود که روند اشتغال در این کشـور را هم تحت تاثیر قرار می‌دهد و سربازگیری دوباره گروه‌های افراطی و سـازمان‌های تروریسـتی مثل القاعده و داعش و گروه‌های مسلح را به دنبال خواهد داشت.

یک مسـئله مهم دیگر این است که دولت عراق در محاسبات خود روی تولید نفت اقلیم حساب می‌کند و روابط این منطقه با بغداد دوستانه نیست.

بزرگترین اختلاف بین اقلیم کردستان عراق و دولت فدرال این کشور مدیریت و فروش نفت و گاز است.

کردستان حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت تولید می‌کند.

یادداشت

تصور جهان بدون نفت

هیثم الغیص
دبیرکل اوپک

اگر همین فردا جهان از منابع نفتی خالی شود، دیگر خبری از سـوخت جت، بنزین یا گازوئیـل نخواهد بود و خودروهای دارای موتور احتراق داخلی، اتوبوس‌ها و کامیون‌ها برای تامین سـوخت سـرگردان می‌شـوند. هواپیماها زمینگیر می‌شوند، حرکت قطارهای باری و مسافری گازوئیل‌سوز متوقف می‌شود و مردم نمی‌توانند سـرکار بروند. دانش‌آمـوزان نمی‌توانند به مدرسـه بروند و صنعت کشتیرانی در بخش حمل‌بار و مسافر از بین می‌رود.

تمـاس با اورژانس بی‌فایده می‌شـود. بیشـتر آمبولانس‌ها، ماشین‌های آتش‌نشانی، ماشین‌های پلیس، بالگردهای نجات و دیگر وسـایل نقلیه اورژانس از کار می‌افتند. بیشتر تلفن‌ها و رایانه‌هـا هم که اجزای پلاستیکی‌شـان از فرآیندهای نفتی ساخته می‌شـوند، تولید نمی‌شوند، بنابراین یافتن راهی برای برقراری ارتباط با خدمات اضطراری به هر روی دشوار می‌شود. بخش ساخت‌وساز به‌دلیل توقف فعالیت وسایل نقلیه گازوئیلی ماننـد بیل‌های مکانیکی، بولدوزرها، کامیون‌های کمپرسـی، جرثقیل‌ها، میکسرهای سـیمان، غلتک‌ها و لودرهای فشرده راکد می‌شـوند. خانه یا ساختمان جدیدی ساخته نمی‌شود و عملیات تعمیر و نگهداری متوقف می‌شود.

اگر نفت همین فردا نباشد، فرآورده‌های نفتی هم نخواهند بود و این موضوع بر تولید خودروهای برقی هم تاثیر می‌گذارد. جدای از اختلال در زنجیره تامین، ساختار باتری‌های لیتیومی هم تحت‌تاثیر قرار خواهد گرفـت. باتری لیتیوم یون از چهار بخـش آند، کاتد، الکترولیت و جداکننده تشـکیل می‌شـود، جداکننده‌ها غشـاهای ریز متخلخل مهندسی‌شده‌ای هستند کـه به‌طـور معمـول از پلی‌اتیلن یـا فرآورده‌هـای محصول پتروشیمی پلی‌پروپیلن تولید می‌شوند.

لاسـتیک مصنوعـی تولیدشـده از نفت که در لاسـتیک خودروها و دوچرخه‌ها استفاده می‌شود، وجود نخواهد داشت. اگر فردا نفت نباشـد، تولید مواد غذایی در جهان با چالشـی عظیم روبه‌رو می‌شود. فعالیت بسیاری از وسایل نقلیه موردنیاز در کشاورزی مانند تراکتور، ماشین چمن‌زنی، کمباین، بویلر، سـمپاش و بذرپاش متوقف می‌شود و بسـته‌بندی لازم برای نگهـداری مواد غذایی در دسـترس نخواهد بـود. کک نفتی، فرآورده جانبی در پالایش نفـت، به‌عنوان ماده‌اولیه در تولید کودهای مصنوعی اسـتفاده می‌شـود که در افزایش عملکرد محصول اهمیت دارنـد، بنابراین در صورت نبود نفت، کمبود مواد غذایی و آثار آن پدیدار می‌شـود. اگر نفت فردا نباشـد، ارائه خدمات بهداشتی در سراسر جهان فاجعه‌بار خواهد شد.

کادر پزشـکی قادر به جابه‌جایی نخواهند بـود و تدارکات ضـروری بـه حالت تعلیـق درمی‌آیـد. فراتـر از حمل‌ونقل، نفت ماده‌اولیـه ضروری برای تولید مواد دارویی، پلاسـتیک و تجهیـزات پزشـکی اسـت. دسـتکش‌های لاتکـس، لوله‌های پزشـکی، سـرنگ‌ها، چسـب‌ها، بعضـی از بانداژها، ضدعفونی‌کننده‌هـا، ضدعفونی‌کننده‌هـای دسـت، مـواد شـوینده، پروتز، دریچه‌های قلب مصنوعی، ماسک‌های احیا، گوشی‌های پزشـکی، اسـکنرهای ام‌آرآی، قلم‌های انسولین، کیسـه‌های تزریق، بسـته‌بندی دارو، ماسـک‌های صورت و تجهیـزات محافظـت شـخصی بیشـتر از مواد نفتـی تولید می‌شـوند. تجهیزات مورداستفاده در تحقیقات پزشکی مانند میکروسکوپ، لوله آزمایش و عینک نیز به‌طور معمول حاوی اجزای مشتق‌شده از نفت هستند. فرآیند سنتز شیمیایی برای تولیـد آسـپرین از محصول بنزن که خود از مشـتقات نفتی است، آغاز می‌شـود. بنزن به فنل سپس به اسیدسالیسیلیک تبدیل می‌شـود، در مرحله بعد به اسیداسـتیل سالیسیلیک بدل می‌شـود که سـرانجام جهان محصول نهایی را به‌عنوان آسـپرین می‌شناسد. تصور بیمارستانی مدرن بدون این طیف از محصولات اساسـی نفتی دشوار است. اگر همین فردا منابع نفتی در دسترس نباشد، صنعت تولید انرژی‌های تجدیدپذیر تحت‌تاثیر قرار خواهد گرفت.

فایبرگلاس، رزین یا پلاسـتیک لازم برای سـاخت بیشـتر توربین‌هـای بـادی ناپدید و اتیلـن مورداسـتفاده در تولید صفحه‌های خورشـیدی تولید نمی‌شـود. بیشتر وسایل نقلیه معدنـی، کامیون‌های بزرگ، دکل‌های حفاری دوار و مته‌های سـنگی لازم برای اسـتخراج مـواد معدنی حیاتـی که تولید نیروگاه‌های فتوولتائیک خورشیدی، مزارع بادی و خودروهای برقی به آنها وابسـته اسـت، از کار می‌افتند. اگر نفت نباشد، خانه‌ها به طرز غیرقابل تشـخیصی تغییر می‌کنند و احتمال فروریختـن سـقف خانه‌ها وجود خواهد داشـت. برای نمونه، اگر قیر محصولی کلیدی باشـد، سـایر مواد مورداستفاده در عایق‌کاری خانه‌ها وجود نخواهد داشت.

اگـر مردم برای‌گـرم ماندن به نفت حرارتی متکی باشـند، این نیاز برطرف نمی‌شـود. کفپوش لینولئوم و کاشی‌کاری‌ها تحت‌تاثیـر نبود نفت قـرار می‌گیرند و رنگ‌آمیـزی دیوارها تبدیل به چالش می‌شـود. مبلمان، بالش‌ها، فرش‌ها، پرده‌ها، ظـروف، فنجان‌هـا و قابلمه‌ها و ماهی‌تابه‌هـای تفلون هم از فرآورده‌های نفتی ساخته می‌شوند. اگر نفت فردا ناپدید شود، تمیز ماندن یا تمیز نگهداشـتن خانه‌ها چالش‌برانگیز خواهد بود. مواد شـوینده لباسشویی و ظرفشـویی به‌طور معمول از فرآورده‌هـای نفتی به‌دسـت می‌آیند. صابـون، خمیردندان، لوسـیون دسـت، دئودورانت، شـامپو، خمیر و فـوم اصلاح، عینک، لنزهای تماسی، شانه، برس؛ همه به‌طور معمول حاوی فرآورده‌های نفتی هستند.

رسـیدن بـه مقاصد سـخت می‌شـود، زیرا آسـفالتی که جاده‌ها و مسـیرها را هموار کند، در دسترس نخواهد بود.اگر فردا منابع نفتی در دسـترس نباشـد،میلیون‌ها شغل از بین مـی‌رود و درآمدهای مالیاتی کاهـش می‌یابد. تولید صنعتی کم، رشـد اقتصـادی معکوس و وضع اسـفبار کنونـی افراد دچار فقر سـوخت، بدتر می‌شود. این حتی فهرست کاملی از همه مواردی نیسـت که در چنین سناریوی غیرقابل‌تصوری تحت‌تاثیـر قرار می‌گیرند. با این حال، با وجود این واقعیت‌ها، درخواسـت‌هایی می‌شـود و می‌گویند «فقط تولیـد نفت را متوقف کنید»، «آن را زیر زمین نگه دارید» یا «در پروژه‌های تـازه نفت و گاز سـرمایه‌گذاری نکنید»، البته که همه مایلند انتشار گازهای گلخانه‌ای کاهش یابد.

اوپک معتقد اسـت راه‌حل‌هـای فناوری و بهبـود کارآیی می‌توانند نقشـی حیاتی ایفا کنند. صنعت نفت هم‌اکنون در این مسـیر گام برمی‌دارد. ما باید مراقب به‌خطر انداختن عصر حاضر، به بهانه نجات آینده باشیم. درک کامل مزایای عظیمی کـه نفت و فرآورده‌های نفتی برای مردم و ملت‌های سراسـر جهان به ارمغان می‌آورد، اهمیت دارد.

روزگار معدن

سه شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۳
۲۲ رمضان ۱۴۴۵
۲آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۲۷۶

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily www.rouzegaremadan.ir

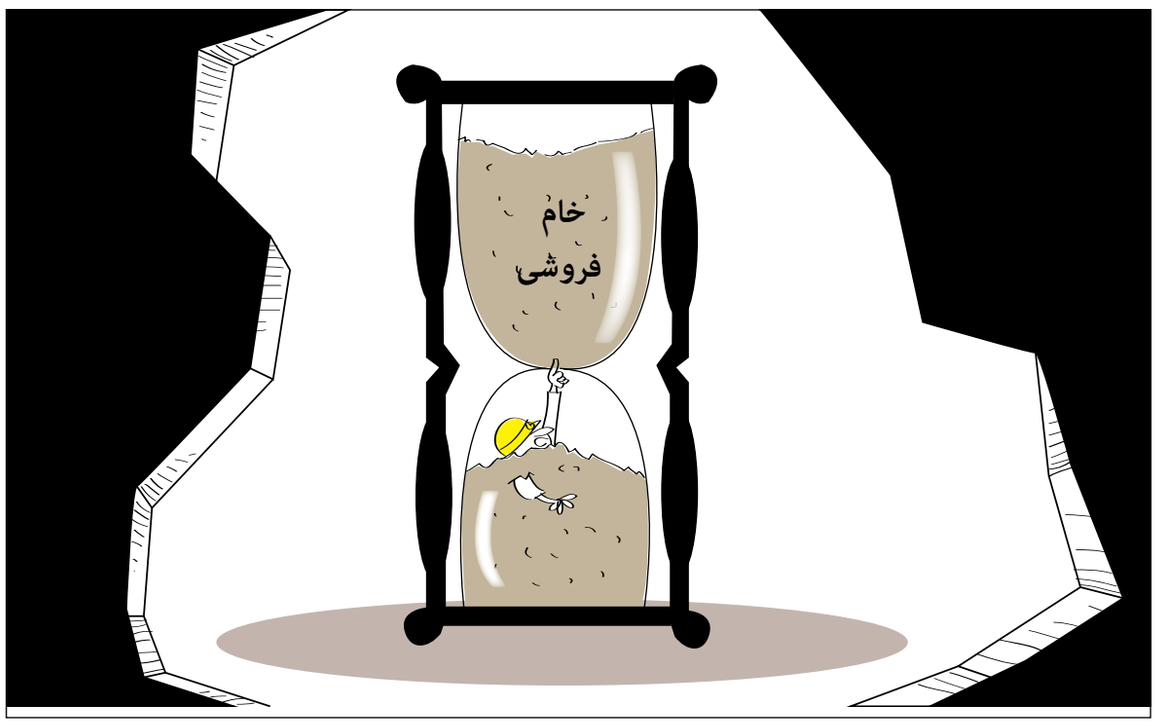
نگاهی به معاملات بورس کالا در نخستین روز هفته

تالارهـای بورس کالای ایران در نخسـتین روز هفته (شنبه ۱۱ فروردین ماه) میزبان معامله ۷۲۷ هزار و ۷۵۷ تن انواع کالا و محصول بودند. سیمان در روز جـاری جاری صدرنشـین معاملات بود به گونه ای که لحظه تنظیم این گزارش ۲۱۴ هزار و ۸۵۰ تن سیمان در تالار سیمان مورد معامله قرار گرفت و با اتمـام معاملات در این تالار حجم کل افزایش خواهد یافت.

بـه گـزارش روزگار معـدن بـه نقـل از روابط عمومـی بـورس کالا ، به این ترتیـب ۲۵۰ هزار تـن گندله سـنگ آهـن، ۱۱۹ هـزار و ۷۰۰ تن آهن اسـفنجی، ۶ هزار و ۵۰۰ تن شـمش بلوم و یـک هزار و ۹۰۹ تن میلگـرد در تالار محصولات صنعتـی و معدنـی معامله شـد.معاملات در تالار پتروشـیمی و فرآورده های نفتـی در حال انجام است.

در تـالار حراج بـاز نیز ۶۰ هزار تن کنسـانتره سنگ آهن، ۶ هزار و ۲۰۰ تن وکیوم باتوم، ۳ هزار تن سـولفات سـدیم و ۳۵۴ تن متیلن دی فنیل دی ایزوسـیانات فروخته شـد. تالار صادراتی هم دادوستد ۴۷ هزار و ۱۰۰ تن قیر بود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

کارشناسان موانع صعود بورس را تشریح کردند:

دورنمای بورس در سال ۱۴۰۳

گـروه بـورس: در حالی بـه روزهای پایانی سـال نزدیک می‌شـویم و نفس‌های سال پرافت‌وخیز ۱۴۰۲ به شماره افتاده، که این سال برای بازار سرمایه چندان خوشایند نبوده است. بازار سهام ابتدای سال سبزپوش بود و توانسـت اواسـط اردیبهشـت‌ماه قله ۲میلیون و ۵۳۵هـزار واحدی را فتح کند. بـا این وجود هر چه به فصل تابستان نزدیک شدیم از طراوت روزهای ابتدایی سـال در معاملات بورس کاسته شـد و بازار بیشتر در باتـلاق رکودی فرو رفـت. در این میان سیاسـت‌های تثبیتی و انقباضی بانک مرکـزی در کنار افزایش موج ریسک‌های سیستماتیک و غیرسیستماتیک را می‌توان مهم ترین عوامل رکود بازار در سـال جاری دانسـت. با وجود اینکه تصور می‌شـد نیمه دوم سـال برای بورس نیمه متفاوتی با نیمه نخست باشد، اما افزایش تنش‌های بین‌المللی رمق بازار را گرفت و بازار سـرمایه کم‌توان را وارد دور جدیدی از رکود و ناطمینانی کرد.

افـــت ارزش معامـلات حتی به ۳هـزار میلیارد تومان گواهی بر شـرایط سـخت بازار بود. بازار کم‌توان و ناامید در حالی در شرایط ناامیدکننده به حیات خود ادامه داد که انتشار اخباری چون عملیاتی شدن تجدید ارزیابـی دارایی شـرکت‌ها مجددا امیدهـا برای صعود بازار را در دل سـرمایه‌گذاران زنده کـرد. اما همچنان سـایه سـنگین افزایش نرخ بهره و نرخ اوراق خزانه در آخرین ماه سـال امیدها را بـرای گل دقیقه‌نودی بازار برای سبزپوشـی مجدد کاهش داد. بازار سهام حال که یک سـال پرافت‌وخیز را با تجربه‌های ناخوشایند پشت سـر گذاشته، تمام دل‌خوشی خود را به سال آینده گره زده تا بلکه بتواند سـال نامطلوب ۱۴۰۲ را به فراموشی بسپرد.

▣ دیدبان بازار از نگاه کارشناسان

مهدی سـوری، کارشـناس بازار سـرمایه، فرازوفرود روند بازار را در سـالی که رو به پایان اسـت، این گونه تشریح کرد: بازار سرمایه یک سال رکودی را پشت سر گذاشـت. در بررسی علل رکود حاکم بر بازارها می‌توان سیاسـت‌های دولـت و بانک مرکـزی را یکی از عوامل موثر عنوان کرد که اقتصاد را به ورطه رکودی کشـاند و بنگاه‌هـای تولیدی را با چالـش جدیدی مواجه کرد. از طرفی به نظر می‌رسـد دولت در سیاسـتگذاری‌های خود در نرخ خوراک شرکت‌های پتروشیمی، تعرفه‌های صـادرات و واردات بنگاه‌هـای بورسـی و نـرخ بنزین شـرکت‌های پالایشی که مصوبه‌هایی را بارها طی سال منتشـر کرد، توجه کمتری به سودسـازی و بنگاه‌های تولیدی از خود نشـان داده که این عوامل بی‌اعتمادی نسبت به سیاستگذاری‌های دولت در فضای کسب‌وکار را پدید می‌آورد.

در صورتی که نگاه سـرمایه‌گذاری در بازار سـهام به صورت فوق باشـد، سـقف سود سـرمایه‌گذاری توسط سیاستگذاری‌ها محدود خواهد بود و تمایل به مشارکت در سـرمایه‌گذاری در بخش تولیـدی کاهش می‌یابد. از این رو رفتار سیاسـتگذاران در سـال جاری موجب محدود شدن نسبی سود شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی شـد. بی‌اعتمادی عامه مردم نسـبت به بازار سـرمایه که پـس از ریزش بازار در سـال ۹۹ اتفاق افتاد، عامل دیگری است که تاثیر منفی بر روند بازار در سال جاری داشته است. برآوردها نشان می‌دهد که بخش زیادی از نقدینگی واردشـده به بازار در سـال ۹۹، از بازار خارج شـده اسـت. همچنین افزایش تنش‌های بین‌المللی و منطقه‌ای نیز از دیگر عواملی می‌توان برشمرد که سایه سنگینی را در سال جاری بر بازار ایجاد کردند.

با این وجود به نظر می‌رسـد ریسک‌های پیش روی بازار سـرمایه تا حدودی کاهـش پیدا کردند و می‌توان بارقه‌هایی از امیدواری مبنی بر شکسته شدن سقف‌های قبلی را در چشمان بازار جست‌وجو کرد. این کارشناس بازار سـرمایه افـزود: در حال حاضر پتروشـیمی‌های خوراک گازی که اوره‌سازها و متانول‌سازها هستند، گاز را گران‌تر از کشورهای کانادا و آمریکا به عنوان دو هاب تولیدکننده گاز در اختیـار می‌گیرند. فرمولی که برای گاز طراحی شـد شـامل میانگینی از دو هاب آمریکا و کانادا (به‌عنـوان تولیدکننده‌های گاز، که با قیمت‌های پایین‌تری گاز را در اختیار صنایع موردنظر می‌گذارند) و دو هاب هلند و انگلستان نیز که واردکننده گاز هستند محاسبه می‌شود که چندان نمی‌توان به چنین فرمولی دل سپرد.

در صورتی که شرایط اقتصادی کشو را با کشور کانادا مقایسه کنیم، نمی‌توان توجیه اقتصادی نسبت به اینکه کارخانـه‌ای مواد اولیـه را گران‌تر از کانـادا خریداری کند و در نهایت محصول خود را به واسـطه مشـکلات گوناگـون ارزان‌تر به فروش برسـاند پیـدا کرد. در این زمینه نقش دولت و سیاستگذاران در حمایت از چنین صنایعی اهمیت پیدا می‌کند. کما اینکه شـاهد هستیم در کشوری مانند قطر قراردادی ۲۵ساله با تولیدکننده انعقاد می‌شود و تولیدکننده در طی ۲۵ سال با اطمینان خاطر می‌تواند خوراک را با نرخ رقابتی دریافت کند.

از این رو در دستورالعمل خوراک گاز که تدوین شد، شرط رقابت‌پذیر بودن آورده شده بود که در سال جاری چندان رعایت نشد و می‌تواند توجیه اقتصادی راه‌اندازی بنگاه‌های جدید در کشور را با خطر جدی روبه‌رو کند. این کارشـناس بازار در پایان افزود: امید می‌رود سـال آینده، سـال مساعدتری برای بازار و اهالی بازار سرمایه باشـد و بنگاه‌های تولیدی موانع کمتری را جهت تولید پیش رو داشته باشند.

ولیـد هلالات کارشـناس بازار سـرمایه، افت و خیز نماگرها و وضعیت بورس در سـال جـاری را این گونه مورد توصیف قرار داد: سال جاری، با رشد بورس همراه بـود و یکی از دلایـل آن افزایش نرخ ارز از اسـفندماه سـال ۱۴۰۱ همراه با افزایش انتظـارات تورمی بود. از طرفـی بازارهای موازی مانند بازار خودرو و مسـکن به صورت پیوسـته با شـیب تندی در حال صعود بودند، از ایـن رو بورس که از سـال‌های ۹۹ بـه بعد بازدهی چندان مناسـبی را ثبت نکرده بـود، تحت تاثیر عوامل فوق رشـد کرد. با این وجود در اواسـط اردیبهشت ماه سـال جاری رشـد بازارها مانند بازار ارز متوقف شد و موجب شـد بورس تحت تاثیر آن و سایر عوامل دیگر از تقلا برای فتح قله‌های مرتفع سـر باز بزند. با این وجود سیاسـت‌های بانک مرکزی در خصوص دلار ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی، موجب شـد بخش اعظمی از شرکت‌های بورسـی ملزم به فروش محصـول خود در بورس کالا با این نرخ یا در اختیار داشتن ارز ترجیحی با چنین نرخی شوند.

همـه این عوامل منجر به این شـد که اصلاحاتی در رونـد نماگرهای اصلی بازار رخ دهد. با گذشـت زمان، بازار توانسـت وضعیت بهتری به خود بگیرد و شاخص کل در محدوده‌هـای ۲میلیون و ۳۰۰هـزار واحدی تا ۲میلیـون و ۴۰۰هزار واحدی مورد حمایت قرار گرفت. افزایش ریسـک‌های بین‌المللی از یک طرف و افزایش نرخ بهره و دسـتوری تعیین شـدن نـرخ ارز در بورس کالا از سـوی بانک مرکزی در پایان نیمه نخست سال شـرایط را برای بورس کمی دشـوار کرد. در این میان درآمـد بنگاه‌ها در سـال جـاری می‌تـوان اظهار کرد کـه به طور متوسـط حدود ۳۵درصد رشـد را به ثبت رسـاندند. با توجه به اینکه نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی در سـال ۱۴۰۱، ۴۷درصد بوده، در سال ۱۴۰۲بـه محدوده‌هـای ۳۰ تا ۴۰ درصـدی افت پیدا کرده اسـت. بنابراین با دسـتوری کنترل شدن نرخ ارز و افزایش نرخ بهره توسط بانک مرکزی در کنار افزایش ریسـک‌های بین‌المللی نیمه دوم سـال جاری شـاهد ریزش‌هایی در بورس بودیم.

این کارشـناس بازار در خصوص تاثیر سیاسـت‌های اتخاذشده بر بازار سرمایه افزود: توجه به عنصر پایداری یکی از مهم‌ترین عواملی است که در اتخاذ سیاست‌های مختلف باید لحاظ کرد. در صورتی که سیاستی در چند سـال گذشـته در عرصه اجرا موفق نبوده، توجه مجدد به آن چندان نمی‌تواند مناسـب باشد. از این رو بهترین حالت این اسـت که سیاسـتگذاری‌ها به جای نوسانی کردن وضعیت اقتصادی شـیب ملایمی داشـته باشند تـا قوه پیش‌بینی‌پذیری را کاهش ندهند. بانک مرکزی بـه دلیل تثبیت نرخ ارز، نـرخ بهره را در ابعادی تعیین کرده که هزینه سـرمایه در گردش برای تولیدکننده به میزانی افزایشی یابد که اثر این افزایش نرخ‌ها را در سال آینده در هزینه تمام‌شـده تولیدکننده منعکس خواهد شـد. از این رو به نظر می‌رسد سیاست‌های فوق تثبیت غیربهینه‌ای رقم خواهد زد.

این کارشـناس بازار در خصوص روند بازارهای مالی در سـال آینده گفت: به نظر می‌رسـد بازارهای موازی در سـال آینده با شـیبی به صورت خزنده رشد داشته باشـند و تـا زمانی که میـزان صـادرات و درآمدهای ارزی دسـتخوش تغییرات بزرگی نباشـد، نرخ تورم در محدوده‌هـای فعلی نوسـان کند. سیاسـت‌های بانک مرکزی نشـان از حکم‌فرمایی رکـود و بالابودن هزینه تمام‌شـده تولید خواهد بود. از ایـن رو می‌توان انتظار داشـت بورس نیز حداقل به میزان تورم در سال آینده رشدهای مطلوبی را تجربه کند.

درس‌های بورس ۱۴۰۲ برای سهامداران

گویند سرانجام ندارید شما/ماییم که بی‌هیچ سرانجام خوشـیم. مثل «پی‌پاد» در تابلـوی معاملات بورس ۱۸ اردیبهشـت‌ماه، ما محکومیم به سبز ماندن، امیدواری و ادامه‌دادن که امید، بذر هویت ماسـت و جز این زندگی بی‌معناسـت. پرونده بـورس در سال‌سـخت و طولانی ۱۴۰۲ هم بسـته شد. سالی که نقطه‌های عطف فراوانی داشـت و درس‌های فراوان‌تری. از کارشناسـانی که در این یک سال با ما همراه بودند خواستیم درس‌های این سـال را برایمان بازگو کنند و گوشـه‌ای از نتیجه را در ادامه خواهیم خواند و این باشد یادگاری صفحه ۹ برای سال‌جدید...

کامل ابراهیمیان: مهم‌ترین چیزی که در سال۱۴۰۲ تجربـه کردیم این بود کـه بی‌اعتمادی بـه دولت‌ها و قانون‌گذاران اصلی‌ترین عامل عدم‌تشـکیل سـرمایه و سـرمایه‌گذاری در بخش شـفاف اقتصاد کشور است و این بی‌اعتمادی مفرط در بخش بزرگی از جامعه نسبت به سیاسـت‌های اقتصادی دولت‌ها آنچنان افزایش‌یافته کـه اکثر سـرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهنـد منابع مالی خـود را از بـازار سـرمایه خارج‌کـرده و در بخش‌های غیرشفاف سـرمایه‌گذاری کنند. امسال اتفاقات مختلف باعـث شـد تـا به‌رغـم ارزندگـی شـرکت‌ها، به‌دلیل بی‌اعتمـادی سـرمایه‌گذاران، شـاهد پایین‌ترین ارزش بازار سـرمایه در چند سال اخیر باشیم، بنابراین یکی از بزرگ‌ترین تهدیدهای امنیت ملی کشور، تهدید امنیت سـرمایه‌گذاری و تشـویق به فرار سـرمایه‌گذاران است و بایـد با این تهدید که منجر به عدم‌رشـد اقتصادی و سرخوردگی جامعه می‌شود، مقابله کرد.حسن حسین‌نیا: بازارها در همه مقاطـع زمانی مملو از تجربه‌های جدید و در عین‌حال ذی‌قیمتی هسـتند که البته کسـب آن منوط به پرداخت هزینه اسـت. تورق بازار سـرمایه در سـال۱۴۰۲ نیز نشـان‌دهنده درس‌هـای جدیدی بود کـه گویی همه آنها میسـر نیسـت؛ شـاید بزرگ‌ترین درس تکراری در سـال۱۴۰۲، ضـرورت توجه به ارزش معامـلات در روندهای موجود در راسـتای تعیین نقطه چرخـش روند بود که البته در چنیـن مواقعی توجه به دیتای بازار باید بر مواضع و نظرات مسـوولان نهادهای رگولاتور و سیاسـتگذار اولویت پیدا کند. قطعا اتفاقات اردیبهشت۱۴۰۲ می‌تواند موید این مهم باشد؛ همچنین توجه به اقتصاد کلان و داشـتن بینش کلی از وضعیت اقتصـادی دولت می‌تواند فرصت‌ها و تهدیدها را در یک بـازار همچون بورس به نمایش بگـذارد که با اطمینان بیشتری نسبت به اتخاذ تصمیم اقدام شود از این رهگذر تقابل سـنگین بین بازار پول و سـرمایه در سال۱۴۰۲ و تلاش دولت برای کسـری‌بودجه آتی را می‌توان بیان کرد.مریم محبی: آموختم که نمی‌تـوان بازارهای مالی ایران را مانند سـایر بازارهای جهان، بر اساس داده‌های اقتصادی تحلیل کرد. بازار سرمایه ایران به‌طور عجیبی دچار بی‌نظمی است. بورس ایران را باید هر روز به‌صورت مجـزا و برای همان روز تحلیل کـرد و نمی‌توان انتظار داشـت اخبار شـبیه به‌هم، اثر یکسـانی بر همان بازار داشته‌باشـند. به‌عنوان مثال انتظار تحلیلگران این است که گزارش‌های مطلوب مالی، اثر مثبتی بر سهم مربوطه داشته‌باشـد ولی ما در سال۱۴۰۲ مشـاهده کردیم که گزارش‌هـای خوب مالی بر یک سـهم اثـر مثبت و بر سـهم دیگر اثر منفی داشت. بزرگ‌ترین درسی که بازار سـهام ایران برای فعالان داشـت این بود که هر سهم را در هر لحظه و بنا به شـرایط همان لحظه تحلیل کنند و این تحلیل را به سـایر سـهم‌ها و سـایر روزها تعمیم ندهند.ابراهیم سماوی: سال ۱۴۰۲ به‌رغم پیش‌بینی‌ها سال‌سـختی برای سـهامداران بود و اتفاقات گوناگونی بر بازار سـرمایه اثر گذاشـت. ریزش شـدید و ناگهانی اردیبهشـت به ما آموخت ریزش‌های شـدید و ناگهانی می‌تواند علت‌های بنیادی هم داشته‌باشـد و شاید ما از علت ریزش‌ها مطلع نباشـیم اما باید در تحلیل‌ها به آن وزن زیـادی بدهیم. دومین موردی کـه می‌توان از آن درس گرفت این اسـت که ما در طول سـال تصمیمات بسیار مختلفی را شاهد بودیم و این تصمیمات یک‌شبه و خلق‌السـاعه علاوه‌بر اینکه باعث شـد مجددا اعتماد بـه بازار از دسـت برود، به مـا آموخت کـه حتما باید یک پرتفو یا سـبد سـرمایه‌گذاری تشـکیل دهیم و از صندوق‌های درآمد ثابت، کالایی و... نیز استفاده کنیم و تمام تمرکز خود را بر سـهام نگذاریم؛ چراکه با توجه به سیاسـت‌های انقباضی دولت انتظار رشد شارپی از بازار سـرمایه نداریم و شاید اوراق‌بهادار درآمد ثابت بتواند به سهامداران مخصوصا آنها که ریسک‌گریز هستند، کمک کند.مهدی ساسـانی: بازار سـرمایه مخصوصا در ایران همـواره پیچیدگی‌های خاص خودش را داشـته و دارد. اینکـه همواره آنجایی‌که خیلی از افراد انتظاراتی از بازار دارند و بـازار رفتاری متفاوت بـا انتظار فعالان خودش انجام می‌دهد نکته عجیبی نیسـت، اما در سـال۱۴۰۲ ایـن موضوع بیش از پیش خودنمایی کرد و در خیلی از موارد مسیر انتظاری فعالان بازار با مسیری که بازار طی کرد همسـو نبود. این موضوع اگرچه تلخ، خستگی‌آور و کسل‌کننده بود، اما برای بنده درس‌های بزرگی داشت و یاد گرفتم انتظارات را بر مبنای شـرایط روز باید تعدیل کرد، در غیراین‌صورت از شرایط بازار لذت نخواهیم بود. فاطمه حاجعلی: سالی که گذشت سال تفاهم‌نامه‌نویسی با صنایع بزرگ و پدیده هلدینگ‌سازی شرکت‌های بزرگ و سال‌سیاسـتگذاری بدون رعایت اصل تقارن اطلاعاتی برای تمام سهامداران بود. فارغ از دلایل ایجاد این شرایط که تحلیلگران بخشی از آن را به رفتارهای سیاستگذاران ارتباط می‌دهند، بازار سـرمایه نشان‌داد که بورس ایران پیش‌بینی‌پذیر نیست و حتی افراد باتجربه نیز از این امر مستثنی نیسـتند، اما درس مهم و همیشگی دیگر این است که افراد باید در بورس با دید سهامداری بلندمدت حضور داشته باشند و برای اینکه سود بهتری نصیبشان شود، بدون دانش و تحقیق درخصوص خرید سهم، اقدام به معامله نکنند.ایمان رئیسی: سال ۱۴۰۲ اگرچه برای بازار سرمایه خوب شروع شد اما ترمز حرکت صعودی با اتفاقات مختلفی در اردیبهشـت کشیده شد و خبرهای بـد تا همیـن چند روز پیش ادامه داشـت و در آخرین روزها نیز تسویه ۳۰درصد منابع کارگزاری‌ها، دخالت در سودآوری صنایع و دست‌اندازی در سود شرکت‌ها توسط دولت را شـاهد بودیم. در این میان البته خبرهای خوب هـم می‌آمد. تنها محرک بازار در این اوضاع بی‌اعتمادی بحـث تجدیدارزیابی دارایی‌ها در کنار واگذاری بلوک‌ها و دارایی‌ها و خارج‌شـدن بانک‌ها از بنگاه‌داری است که کورسـوی امید را در دل افـرادی که در بورس مانده‌اند زنده نگه داشته‌است. بـه هرحال امیدواریـم واگذاری خودروسـازها در کنار تجدیدارزیابی دارایی‌ها، واگذاری اموال بانک‌هـا و افزایش نرخ دلار نیمـا در ۱۴۰۳ بهار بورس را رقم بزند و سال‌نو بازدهی نو داشته باشیم.

یادداشت

تشنه رشد؛ کشته دستور

مجتبی کریمی
کارشناس بازار سرمایه

صنعت خودرو یکی از صنایع مهم جهان به شـمار می‌رود. از جمله ویژگی‌های مثبت این صنعت می‌توان به تقاضای زیاد و مسـتمر و انعطاف در قیمت‌گذاری محصولات خودرویی اشـاره کرد. بعد از افول صنایع به‌واسـطه تاثیرات شـیوع کرونا در جهان، این صنعت نیز دچار رکود و افت شـد و در سال‌های اخیر بعد از کرونا شاهد برگشت این صنعت به چرخه عادی خودش بودیم. یکی از نکته‌های مهمی که در صنعت خودرو وجود دارد، کم‌رنگ شدن تقاضاهای سرکوب‌شده است. از طرف دیگر با توجه به سیاست‌های کاهش نرخ بهره و به دنبال آن کاهش قیمت‌ها، در سال ۲۰۲۴ انتظار افزایش عرضه را در کشـورهای توسعه‌یافته خواهیم داشت و وضعیت مطلوب موجودی انباشته شرکت‌های خودروسازی نیز تصویر باثباتی از این صنعت در سال‌جاری میلادی به ما می‌دهد.

در ایران اوضاع با سـایر کشـورها کمی متفاوت است و شروع جهش قیمتی خودرو، قیمت‌گذاری دسـتوری، مشـکلات حوزه فروش، بازار واسطه‌گری و مازاد تقاضا، سـوءمدیریت و مالکیت دولتی و مواردی از این دسـت اوضاع را برای این صنعت در ایران بسـیار سخت کرده است. موضوع اولی که در این صنعت به چشـم می‌خورد، فزونی قابل‌توجه تقاضا به عرضه اسـت، به صورتی که با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام‌شـده در ایران سالانه باید بالغ بر یک‌میلیون و ۲۰۰هزار دستگاه خودرو تولید شود که تاکنون این تولیدات نزدیک به ۹۰۰هزار دستگاه بوده است. این در صورتی است که امسال با تقاضای یک‌میلیون و ۵۰۰هزار دسـتگاهی روبه‌رو بودیم.این موضوع نشانه‌ای از کمبود ظرفیت در تولید خودرو اسـت که زیان انباشـته و نبود برنامه‌های افزایش ظرفیت باعث شـده تا انتظار کاهش شـکاف عرضه و تقاضا به‌واسطه تولیدات را نداشته باشـیم؛ مگر با اجرای کامل طرح واردات خودرو که می‌تواند کمبود تولیدات و مازاد تقاضا را تا حدودی پوشـش داده و میزان تقاضای سرکوب‌شـده را کاهش دهد. موضوع مهم‌تر در این صنعت، کیفیت خودروهای تولیدشـده اسـت که حوزه مصرف بنزین را با بحران مواجه کرده است که می‌تواند باعث افزایش قیمت بنزین یا واردات آن شود؛ چیزی کـه نتیجه‌ای جـز خروج ارز ندارد. تنهـا راه، تخصیص هزینه ویژه برای تحقیق و توسـعه تولیدات شرکت‌های خودرویی یا سیاست‌های تشویق و تنبیه براساس استاندارد و کیفیت تولید است.

نکته بعدی در خصوص نحوه قیمت‌گذاری و فروش خودرو اسـت. شورای رقابت یکی از مهم‌ترین نهادهایـی بوده کـه قیمت‌گذاری خـودرو را رها نکرده و این قیمت‌گذاری سـالانه براسـاس تورم تولیدکننده انجام شـده است. دولت در سـالی جاری با مطرح کردن چند طرح سعی کرد با کنترل حداکثری خود، به‌ظاهر قیمت‌گذاری خودرو را به بازار بسپارد که نتیجه قابل‌توجهی حاصل نشد. حالا با توجه به افزایش قیمتی که خودروسـازها قبل از پایان سـال داشتند و مذاکراتی که پیرامون طرح واگذاری قیمت‌گذاری خودرو به خودروسازها -که از سمت وزارت صمت اعلام شده- انجام شده، به نظر می‌رسـد در سال ۱۴۰۳ شاهد تغییرات پیرامون نحوه قیمت‌گذاری باشیم، اما تا توافق واگذاری کامل قیمت‌گذاری، راه زیادی مانده است. نحوه فروش خودرو نیز با دخالت‌های بسیار دولت، از شکل فروش قرعه‌کشـی به سـامانه جامع یکپارچه تخصیص خودرو و اولویت‌دهی در تغییر بوده است که انتظار می‌رود طرح سـامانه یکپارچه تخصیص خودرو همچنان در این صنعت ماندگار باشد.در سال ۱۴۰۳ باید شـاهد افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های دو شرکت ایران‌خودرو و سایپا و در مرحله بعدی سـایر شرکت‌های خودروسـازی باشیم که با ادامه موج تغییر مدیران شرکت‌های خودروسازی همراه خواهد بود. واگذاری مالکیت ایران‌خودرو و سایپا نیز به این زودی به وقوع نخواهد پیوست، اما می‌توان امیدوار بود که اقدامات مقدمه‌ای این واگذاری در سال ۱۴۰۳ انجام شود. در آخر گروه خودرو در بازار سرمایه که به عنوان یکی از پیشروهای مهم شناخته می‌شود و به‌شدت زیر بار زیان انباشته است، تشنه رشد و حرکت به شرط وجود محرک بنیادی است که ایجاد این محرک‌ها یا آماده‌سـازی پیش‌زمینه‌های این نوع فاکتورهای بنیادی در سـال ۱۴۰۳، وضعیت مطلوب‌تری را برای این گروه و درنتیجه کلیت بازار سرمایه رقم می‌زند.

دنیای رمز ارز

سود ۴۰۰ درصدی نهنگ پپه قورباغه؛ بازار رمزارزها داغ‌تر شد!

بـازار ارزهای دیجیتال شـاهد افزایش قابل‌توجهی در قیمت پپـه (PEPE)، یکی از بازیگران اصلی دنیای میم کوین‌ها، بوده است. این جهش قیمتی باعث جلب توجه مجدد سرمایه‌گذاران به این حوزه شـده و خوش‌بینی‌ها نسـبت به آینده میم کوین‌ها را افزایش داده اسـت.علاوه بر افزایش قیمت پپه، سـودهای کلانی که نهنگ‌های این ارز دیجیتال به جیب زده‌اند، بر جذابیت آن افزوده است.بر اساس اطلاعات به دسـت آمده از پلتفرم Lookonchain، یک نهنگ بزرگ پپه موفق شده طی مدت تنها یک ماه، سـود خالصی معادل ۷.۶۷ میلیون دلار کسـب کند که نشـان‌دهنده افزایش ۴۰۷ درصدی سـرمایه وی اسـت. این سود نجومی، فرصت‌های پرسود موجود در بازار میم کوین‌ها را به خوبی نشان می‌دهـد. ایـن نهنگ بزرگ ۵۰۰ میلیارد توکن پپه بـه ارزش ۳.۹۱ میلیارد دلار را به صرافی بایننس منتقل کرده اسـت. قابل توجه اسـت این نهنگ پس از فروش اخیر همچنان ۵۰۰ میلیارد توکن پپه در اختیـار دارد.در همیـن حـال، این نهنگ بین ۲۵ تـا ۲۹ فوریه، ۱.۲ تریلیون توکـن پپه را که در زمان تراکنش ۱.۸۸ میلیون دلار ارزش داشـت، از بایننس خارج کرده است که نشان‌دهنده مانورهای هوشـمندانه برای کسب سود اسـت.افزایش قیمت پپه و سودهای کلان نهنگ‌ها، نشان‌دهنده افزایش اعتماد به بازار میم کوین‌ها و جذب سـرمایه‌گذاران به این بازار به دلیل پتانسـیل بازدهی قابل توجه است. در این راستا پپه در حال درخشش به عنوان یک میم کوین پیشرو در این بخش نوظهور است. قیمت پپه در زمان نگارش این خبر با افزایش ۸ درصدی در ۲۴ سـاعت گذشـته به ۰.۰۰۰۰۰۸۴۰۶ دلار رسـیده است.حجم معاملات و ارزش بازار آن نیز در همین زمان به ترتیب ۳۹.۱۲ درصد و ۷.۷۷ درصد افزایش داشته و به ۸۱۹ میلیون دلار و ۳.۵۳ میلیارد دلار رسیده است.

افزایش دوباره قیمت تون کوین پس از یک وقفه کوتاه!

رونـد صعودی ارزهـای دیجیتال پس از یک وقفه کوتاه از سـر گرفته شـده و تون‌کوین (TON) یکی از پیشـتازان این بهبود بوده است. تون‌کوین بدون شک یکی از تأثیرگذارترین آلتکوین‌های برتر امسـال بوده که حتی از ارزهای دیجیتال تازه راه‌اندازی‌شـده مانند استارک‌نت (Starknet)، پیکسلز (Pixels) و دایمنشن (DYM) بهتر عمل کرده است. با توجه به افزایش پذیرش و علاقه سازمانی، از سـرگیری روند صعودی آن اجتناب‌ناپذیر بوده است.پس از یک اصلاح جزئی و رکود بازار، قیمت تون کوین بهبود یافت و با گذشـتن از ۵ دلار، یک سقف قیمتی تاریخی (ATH) جدید را به ثبت رساند. با توجه به عملکرد قیمت و اخبار مثبت، این ارز دیجیتال یکی از بهترین کوین‌ها برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شـود.پلتفرم پیام‌رسانی رمزگذاری‌شـده میلیارد دلاری تلگرام، با ایجاد تون‌کوین که در بستر اتریوم کار می‌کند، سنت‌شکنی کرد. تون‌کوین از زمان خریده شدن توسط بنیاد TON، به یکی از آلتکوین‌های برتر تبدیل شـده است.علاقه فزاینده سـازمان‌ها و مؤسسات سرمایه‌گذاری خطرپذیر (VC) به آن، یکی از مهم‌ترین عوامل عملکرد آن محسـوب می‌شـود. به گفته تحلیلگران، قیمت تون کوین در ماه‌های آینده به ۱۰ دلار خواهد رسید.

۳ ارز دیجیتالی که باید از معامله آنها اجتناب کنید!

یکـی از فاکتورهایی که به میزان زیـادی بر قیمت ارزهای دیجیتال تأثیـر می‌گذارد، موجودی در گردش آنها اسـت. زمانی که مقداری از موجودی یک کوین صادر یا آزادسـازی می‌شود، موجودی در گردش افزایش پیدا می‌کند و این موضوع باعث ایجاد تغییرات قیمتی می‌شود.

معمولاً معامله‌گران و سرمایه‌گذاران باهوش ارز دیجیتال، پویایی عرضه و تقاضا را برای تصمیم‌گیری سـودآور و مدیریت ریسـک‌های خود در نظر می‌گیرند. در ادامه به معرفی ۳ ارز دیجیتال که در هفته آتی یک رویداد آزادسـازی توکن را برنامه‌ریزی کرده‌اند می‌پردازیم. با توجه به نکات گفته شـده، بهتر اسـت از خرید این دارایی‌ها در هفتـه آتی اجتناب کنید.توکن صرافـی غیرمتمرکز DYDX، اولین توکنی اسـت که به دلیل رویداد آزادسـازی هفته آتی، باید از خرید آن اجتناب کرد. این پروتکل قصد دارد در تاریـخ ۳۱ مـارس، حدود ۳۳ میلیـون توکن DYDX را به ارزش حـدود ۱۱۷ میلیون دلار آزاد کند.سـرمایه‌گذاران اولیه بیشـترین میزان توکن را به ارزش ۶۵.۰۷ میلیون دلار دریافت خواهند کرد. ۳۵.۸۳ میلیون دلار DYDX در اختیار تیم توسـعه‌دهنده قرار خواهد گرفت و ۱۶.۴۳ میلیون دلار به عنوان ذخیره برای کارمندان آتی اختصاص خواهد یافت.شـبکه سـویی (SUI) یکی دیگر از ارزهای دیجیتالی اسـت که به دلیل رویداد آزادسازی توکن در تاریخ ۳۰ مارس (امروز) باید از معامله آن اجتنـاب کرد. این پروتکل ۴ میلیون توکن SUI را به ارزش ۷.۸۸ میلیون دلار آزاد خواهد کرد. با ایـن حال، طبق اعلام پلتفرم توکن‌آنلاکس (TokenUnlocks)، مجموعاً ۷۶.۰۷ میلیون دلار توکن دیگر نیز طی هفته آتی آزاد خواهند شـد که اطلاعاتی در مورد آن توسـط تیم سـویی منتشر نشده است.crypto-avoid-trade-next-week اکیلان پرایم (Echelon Prime)، دیگر ارز دیجیتالی اسـت که در امروز یک رویداد آزادسـازی توکن را برگزار خواهد کرد. طـی این رویداد، ۱.۶۶ میلیون توکـن PRIME به ارزش ۳۸.۵۸ میلیون، آزاد خواهد شـد. ۹۱۲,۰۴۰ توکـن PRIME به ذخیره اسـتودیو پارالـل (Parallel) و ۷۵ هزار توکن به سـرمایه‌گذاران خصوصـی آن تعلق خواهد گرفت. بنابراین، توکن بومی این استودیوی بازی سازی وب ۳، یکی دیگر از ارزهای دیجیتال است که به دلیل نوسـانات پیش‌بینی شـده، باید از معامله آن در هفته آتی اجتناب کرد. با این وجود، افزایش موجودی توکن تضمینی برای کاهش قیمت آن نیسـت. اگر دارایی بتواند در این مدت تقاضای بالاتری کسـب کنـد، ارزش آن همچنان افزایش خواهد یافت.معامله‌گران سـعی خواهند کرد که اثرات اقتصادی این آزادسازی‌ها را برآورد و طبق آن تصمیم‌گیری کنند. بازار در چنین زمان‌هایی وضعیت نامطمئنی دارد که نیازمند مدیریت ریسک مناسب و اجتناب از معامله برخی ارزهای دیجیتال خاص است.